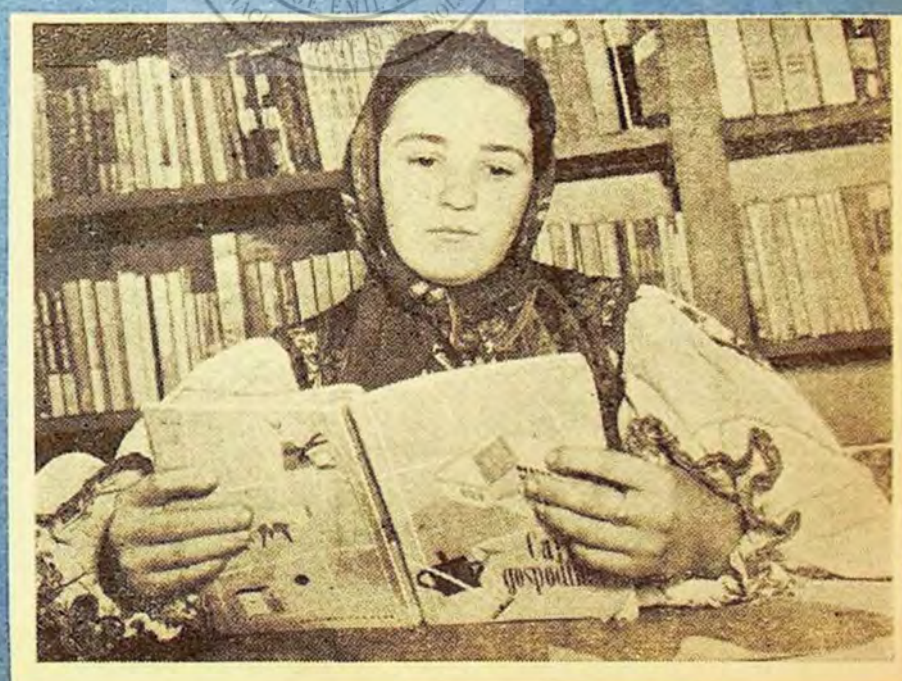

B

Paianza IBLIOTECARULUI

33

1963 • MARTIE

GĂLĂUZA BIBLIOTECARULUI

PUBLICAȚIE A COMITETULUI DE STAT PENTRU CULTURĂ ȘI ARTĂ

★
S
U
M
A
R
U
L
★

Stana DRĂGOI: <i>Femeia și cartea</i>	97
I. M. ȘTEFAN: <i>Bibliotecarul, ghid al cititorului pe cărările științei</i>	100
<i>Pe marginea unor analize raionale ale celui de-al doilea concurs bienal</i>	102

PE TEME ACTUALE

Anne-Marie MIHIT: <i>Prietenele cărții</i>	105
Gheorghe POPESCU: <i>Prestigiu și stimă, câștigate prin muncă</i>	107
M. MILCU: <i>Prin citeva S.M.T. și G.A.S. (din regiunea Cluj)</i>	109
A. GRÜNBERG: <i>Munca cu cartea într-un sector forestier</i>	112
<i>Știri</i>	115

VA PREZENTĂM — VA RECOMANDĂM

<i>O călătorie în lumea minunată a științei și tehnicii. (Manifestare pentru micii cititori)</i>	116
<i>Fișier bibliografic</i>	118
<i>Mic curs de legături: Cum se leagă o carte (III)</i>	120

COPILUL ȘI CARTEA

Beatrice ARION: <i>Despre unele probleme ale îndrumării lecturii copiilor (I)</i>	121
Barbara FARKAȘ: <i>Cîteva aspecte ale îndrumării lecturii copiilor la biblioteca rațională Arad</i>	124

TRIBUNA BIBLIOTECARULUI

Nedelcu OPREA: <i>Pe marginea articolului „Mai puțină scriptologie”</i>	126
Iuliana MOLNAR: <i>Din experiența noastră</i>	127

RAFTUL CU VARIETAȚI

Ion VERDEȘ: <i>Florile fac casă bună cu cartea</i>	128
Dinu HARALAMBIE: <i>În satul lui Panait Cerna</i>	129
<i>Știri</i>	130

BIBLIOTECONOMIE — BIBLIOGRAFIE — DOCUMENTARE

<i>Un important îndrumător și instrument de lucru pentru bibliotecari și documentalști</i>	131
Getta-Elena RALLY: <i>Autorul colectiv (III)</i>	133
Leona VACZY: <i>Despre supracoperte și păstrarea lor la Biblioteca centrală universitară din Cluj</i>	137
Virgil CÂNDEA: <i>Cărți și reviste de bibliologie (T. E. Orjehovskaia: Documentarea tehnico-științifică în R. P. Română)</i>	138

PROFESIA NOASTRA

Const. SORETE: <i>Seminariile regionale cu bibliotecarii din școli</i>	139
Gleb STATNIC: <i>...și cu cei de la școlile din raza orașului Bucu-rești</i>	140
Nic. R.: <i>Instruirea bibliotecarilor sindicali</i>	140

BIBLIOTECI DE PESTE HOTARE

Octavian BANDULA: <i>Prin bibliotecile din R. D. Germană</i>	142
<i>Calendar (aprilie)</i>	★ coperla III

★
COPERTA: În biblioteca rațională din Negrești, reg. Baia Mare.

● REDACȚIA: STR. C. MILLE, 5-7. ● București — Telefon 13.94.04 ●

ANUL XVI
nr. 3

MARTIE
1963

* 5 5 0 0 1 6 0 0 2 *

Biblioteca LUMEST

FEMEIA ȘI CARTEA

Victoria definitivă a socialismului în Republica Populară Română este rezultatul unor profunde transformări revoluționare economice și politice, de o amploare necunoscută în istoria patriei noastre. Ea reprezintă o cotitură radicală în modul de organizare a societății, în felul de trai, în cultură și demonstrează jurațetea politicii P.M.R., aplicarea creatoare a marxism-leninismului la condițiile concrete ale țării noastre.

Socialismul înseamnă realizarea celor mai scumpe visuri și aspirații spre care au năzuit și pentru care și-au dat viața cei mai înaintați luptători pentru binele omenirii.

Relațiile de producție socialiste determină nu numai avântul economic. Ele sînt aducătoare de lumină, deschizătoare de noi orizonturi minții omenești. Desfășurînd revoluția culturală, ca parte componentă a construcției socialismului, partidul nostru a asigurat perspective largi înfloririi vieții culturale și artistice, pătrunderii culturii în masele largi ale poporului.

„Una din cele mai de seamă cuceriri ale revoluției socialiste — spunea tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej — constă în aceea că cultura a devenit un bun al maselor populare, a pătruns în viața lor de zi cu zi. Fiecare cetățean al țării are posibilitatea să învețe, să se cultive, să-și dezvolte multilateral aptitudinile, să-și manifeste talentul și capacitatea creatoare“.

Pe măsură ce poporul nostru, sub conducerea partidului, înfăptuiește noi realizări în toate domeniile, crește numărul institutelor științifice, de învățămînt, cultură și artă, se îmbogățește activitatea lor, lumina culturii pătrunzînd pînă în cele mai depărlate sate.

Printre cei care se bucură din plin de lumina binefăcătoare a culturii sînt și milioanele de femei de la orașe și sate, — muncitoare, colectiviste, gospodine. Este tot mai însemnată participarea femeilor în diferite domenii ale construcției economice și culturale.

În regimul burghezo-moșieresc, majoritatea analfabeților din țara noastră o reprezentau femeile, crunt exploatare, desconsiderate și umilite. Dar vremurile acelea triste au rămas de domeniul trecutului.

În statul nostru democrat-popular, partidul și guvernul au acordat femeii drepturi egale cu bărbatul, ridicînd-o din starea de robie și întineric în care se afla în trecut, făcînd-o partașă la făurirea tuturor victoriilor poporului și la bucuria de a trăi o adevărată demnitate de om și de cetățean.

Femeilor patriei noastre li s-au creat posibilități să se afirme în orice domeniu de activitate, să-și dezvolte aptitudinile, să-și valorifice capacitatea lor creatoare. Porțile tuturor școlilor, universităților le sînt astăzi deschise. Faptul că 46 la sută din totalul cadrelor cu studii medii și aproape 32 la sută din totalul cadrelor cu studii superioare din țara noastră sînt femei, e una din dovezile cele mai grăitoare a condițiilor ce le-au fost create, a perspectivelor ce li s-au deschis.

Pe măsură înaintării noastre pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste, femeile participă tot mai activ la realizarea sarcinilor pe care le pune partidul în fața întregului popor în domeniul economiei și culturii. Zi de zi în industrie se introduc cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, iar în condițiile satului colectivizat se lucrează pe baza metodelor avansate ale științei agricole. Aportul femeilor în diferite domenii de activitate, este în strînsă legătură cu nivelul lor de cunoștințe politice, profesionale, cu gradul lor de pregătire culturală.

În cuvîntarea rostită anul trecut, la Conferința națională a femeilor, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a subliniat că „Sub conducerea organizațiilor de partid, mișcarea de masă a femeilor, sindicatele și celelalte organizații obștești, organele de stat și instituțiile de învățămînt și cultură, au datoria să desfășoare, cu forțe unite, o intensă activitate cultural-educativă în vederea lărgirii orizontului cultural al maselor de femei de la orașe și sate și dezvoltării trăsăturilor politico-morale, proprii omului nou, constructor activ și conștient al societății socialiste“.

Printre instituțiile cultural-educative care militează pentru ridicarea nivelului de cultură al femeilor, un rol deosebit de important îl au bibliotecile. Cartea, important instrument de cultură, pătrunde din ce în ce mai mult în rândurile femeilor noastre de la orașe și sate. Muncitoarele, colectiviste, intelectuale, gospodinele se sfătuesc cu cartea în cele mai importante probleme privind activitatea lor în producție și obștească, în educarea copiilor, dezvoltându-le totodată și gustul pentru frumos.

Munca bibliotecarilor, a căror menire este să propage cultura prin mijlocirea cărții, este complexă și plină de răspundere. Mii de bibliotecari lucrează în orașele și satele noastre pentru a atrage femeile în rîndul cititorilor, le ajută să îndrăgească lectura aleasă. Munca lor este plină de satisfacții atunci cînd literatura recomandată de ei, ajută la înțelegerea problemelor de viață, la educarea omului nou.

Nu e întîmplător că marea majoritate a lucrătorilor din biblioteci sînt femei. Această muncă cere multă migală, răbdare, dragoste față de om și educarea lui. Și-n acest domeniu activează fruntașe în muncă, care dau dovadă de pasiune pentru profesia aleasă.

Fie că ele sînt bibliotecare cu peste un deceniu de activitate ca Ana Iliant din comuna Dărmănești-Ploiești și Elisabeta Abagiu din comuna Cristian-Brașov sau tinere bibliotecare comunale ca Didina Băjenaru din Deleni-Iași și Ioana Petre din Gliganu-Argeș, datorită muncii lor pasionate, cartea a pătruns în casa fiecărui colectivizat din comunele respective. Cu aceeași dragoste pentru același țel muncesc și bibliotecare cu muncă obștească, cum sînt Victoria Stan din comuna Fărcașele de Sus-Oltenia, Victoria Manoliu din satul Ruginoaș-Bacău sau colegele lor care conduc biblioteci raionale sau regionale, ca de pildă Cecilia Icleanu (Măcin-Dobrogea), Irina Șerban (Satu-Mare), Halasz Barbara (Tg. Mureș), Neacsu Leontina (Craiova). Ele, ca și multe alte sute de bibliotecare, dau dovadă de spirit de inițiativă, de sîrguință și talent organizatoric în această muncă frumoasă, sfătuiind și îndrumînd pașii cititorilor în lumea bogată și interesantă a cărților.

În propaganda cărții și orientarea lecturii femeilor, bibliotecile se bucură de sprijinul permanent al comitetelor și comisiilor de femei.

Zeci de mii de femei organizează biblioteci de casă, găzduiesc sau conduc cercuri de citit, fac parte din activul obștesc al bibliotecilor.

Cercurile de citit s-au dovedit o formă din cele mai eficace pentru antrenarea femeilor în viața culturală. Numărul lor pe întreaga țară, depășește 90.000. În regiunea București funcționează 10.000 asemenea cercuri la care participă 160.000 de femei. În regiunea Banat, la cele aproape 8.000 cercuri de citit participă 244.000 de femei, iar în regiunea Galați 70.000 de femei frecventează cele 6.000 de cercuri de citit.

Deosebit de interesantă este activitatea bibliotecilor de casă și a bibliotecilor filiale organizate în cartierele orașelor, în comunele mai mari, în cătune. Ele apropie cartea de colectiviste, de gospodine. În regiunea Ploiești, funcționează 1.500 de biblioteci de casă. În orașul Cluj, în diferite cartiere, 35 de femei găzduiesc biblioteci în casele lor. La Iași și Tîrgu-Mureș activitatea din cartiere a filialelor bibliotecii regionale se sprijină pe un larg activ de femei. Cercurile de citit și bibliotecile de casă — rod al colaborării dintre comitetele de femei și comitetele pentru cultură și artă — reprezintă mijloace pentru antrenarea femeilor la o lectură sistematică, organizată, la frecventarea bibliotecilor publice. Faptul că numărul cititorilor de ambele sexe este aproape egal în bibliotecile de toate categoriile oglindește, într-un fel, drumul parcurs de femeile noastre în dobîndirea culturii socialiste.

În formarea noii concepții și atitudini, socialiste, lectura variată, interesantă, judicios orientată are un rol deosebit. De aceea, voi stăruii asupra contribuției bibliotecarului în alegerea cărților recomandate femeilor și îndrumarea lecturii lor. Pentru ca munca cu cartea în rîndul femeilor să corespundă pe deplin țelurilor educației socialiste, atenția bibliotecarului să se îndrepte spre conținutul și eficacitatea lecturii, să se bazeze pe cunoașterea intereselor, a preocupărilor cititoarelor.

În educarea politică a femeilor în spiritul patriotismului socialist și a internaționalismului proletar, a dragostei față de Partidul Muncitoresc Român, conducătorul iubit al poporului, literatura social-politică are un rol de seamă. Bibliotecarii să recomande cărți, broșuri, articole pe această temă, găsind forme cât mai accesibile de popularizare. Urmărind să răspundă interesului tot mai viu

pe care femeile îl manifestă față de problemele actuale ale construcției socialiste, față de problemele politicii internaționale, a apărării păcii, bibliotecarii să lege propaganda literaturii social-politice (și a literaturii în general) de sarcinile concrete ale muncii politice de masă din diferite localități. La sate, lectura va fi orientată spre educarea în spirit colectivist a femeilor, în spiritul devotamentului față de muncă și proprietatea obștească.

În satul socialist, unde mii de femei sînt șefe de echipă, brigadiere, membre ale consiliilor de conducere a gospodăriilor agricole colective, iar peste 180 000 de femei participă la învățămîntul agrozootehnic de masă — literatura agrotehnică ocupă în mod firesc un loc important în lectura femeilor. De aceea cartea agrozootehnică e bine să fie recomandată diferențiat, după locul de muncă al colectivitelor, iar din programul cercurilor de citit de la sate să nu lipsească lecturile despre legumicultură, creșterea păsărilor, îngrijirea animalelor, potrivit profilului agricol al satelor respective.

Literatura de popularizare a științei ajută la lărgirea orizontului de cultură generală a femeilor, la formarea unei concepții materialiste despre lume și societate. Cărțile despre fenomenele naturii, originea omului și a vieții pe pămînt pot ajuta mult la eliminarea concepțiilor mistice, a vederilor înapoiate ce mai persistă în mintea unor femei. Este bine ca în această muncă, bibliotecarii să colaboreze cu conferențieri, brigăzi științifice, să folosească planșe, diafilme etc.

Lectura cărților despre educația copiilor interesează în chip deosebit femeile noastre de la orașe și sate. „Femeile — a spus tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Conferința națională a femeilor din anul 1962 — au nobila misiune de a crește și educa copiii, schimbul nostru de mîine, care va trăi și va munci în condițiile comunismului; de ele depinde în primul rînd sădirea în sufletele copiilor a patriotismului fierbinte, a devotamentului față de cauza partidului, a dragostei de muncă și respectul față de cei ce muncesc, a sentimentului solidarității frățești cu oamenii muncii de pretutindeni“.

Mamele au nevoie și de ajutorul cărții, care să le clarifice legătura între școală și familie, răspunderea familiei și rolul părinților în educarea copiilor. Recomandarea acestei literaturi constituie o necesitate de prim ordin în munca politică și cultural-educativă desfășurată în rîndul femeilor.

Literatura beletristică, ea și celelalte genuri ale artei, are un rol de seamă în educarea estetică a femeilor, în formarea gustului lor pentru frumos. Operele literare, inspirate din realitatea construcției noastre socialiste, creațiile de seamă ale literaturii clasice, cărțile ce prezintă figuri înaintate de femei luptătoare, poezia militantă contemporană, pot avea o înțuire profundă asupra concepțiilor, sentimentelor cititoarelor. Alese cu discernămint, propagate prin forme interesante, vioaie (serii literare, recitări de poezii, consfătuiri, lectura în colectiv a unor fragmente), cărțile beletristice deschid în fața femeilor noi orizonturi și nu pot să lipsească din programul cercurilor de citit, ca și din planurile de lectură pentru cititoare întocmite de biblioteci.

Consultîndu-se cu comitetele și comisiile femeilor, bibliotecarii vor întocmi programul cercurilor de citit și vor orienta lectura femeilor astfel încît ea să cuprindă cărți din domenii cit mai variate, să evite monotonia și unilateralitatea, urmîrind formarea unei culturi multilaterale a cititoarelor, educarea lor în spirit socialist.

În regiunile Iași, Brașov, Banat, Oltenia și orașul București, comitetele de femei împreună cu conducerile bibliotecilor au elaborat tematici, recomandînd cele mai importante teme politice, economice, pedagogice și literare. Considerăm că această inițiativă este bine să fie generalizată în toate regiunile țării.

Colaborarea între comitetele femeilor și comitetele de cultură și artă în direcția intensificării activității culturale în rîndul femeilor, a formării unui activ numeros de femei în jurul așezămintelor culturale și bibliotecilor, ca și grija permanentă a bibliotecarilor pentru organizarea și îndrumarea lecturii cititoarelor, — corespunzător viului interes al acestora pentru lărgirea cunoștințelor de cultură generală — contribuie în mod activ la formarea și dezvoltarea trăsăturilor conștiinței noi, socialiste, a femeilor, la participarea lor și mai rodnică la construcția economică și activitatea obștească.

Stana DRAGOI
Vicepreședintă a Consiliului Național
al Femeilor din R. P. R.

Bibliotecarul,

GHID AL CITITORULUI PE CĂRĂRILE ȘTIINȚEI

Desăvârșirea construirii socialismului și trecerea la construirea treptată a comunismului, — sarcini fundamentale pe care partidul nostru le-a pus în fața poporului, — cere tot mai mult, fiecărui om al muncii, o dezvoltare multilaterală a personalității lui, care implică, între alte condiții însemnate, asimilarea unei culturi științifice temeinice, a unui orizont larg de cunoaștere. Când muncitorul, țăranul, tehnicianul, învățătorul manifestă interes nu numai pentru însușirea cunoștințelor de strictă specialitate, ci tinde să fie la curent cu ultimele cuceriri ale științei și tehnicii. Aceștia pot înțelege pe deplin rolul care le revine, devenind promotori pe deplin conștienți, clarvăzători, ai progresului științific, economic și social. Pentru ridicarea tuturor ramurilor economice la nivelul tehnicii mondiale, socialismul are nevoie de oameni bine pregătiți și orientați în problemele de știință și tehnică, și acestei necesități obiective a dezvoltării societății îi corespunde o sete tot mai mare a maselor pentru literatura tehnico-științifică, care se oglindește, de pildă, în epuizarea unor tiraje adesea foarte mari.

Bibliotecile noastre au fost tot mai larg înzestrate, în ultimii ani cu cărți științifice și tehnice, publicate de editurile noastre. De la simple broșuri și pînă la tratate științifice de nivel superior, acestea vehiculează cunoștințe de o excepțională utilitate pentru oamenii muncii. Prima sarcină a bibliotecarului este, aceea de a populariza aceste cărți, incluzîndu-le în „vitrinele de noutăți” pe care e bine să le organizeze periodic, amenajînd mici expoziții de cărți pe o anumită problemă științifică sau o anumită ramură, ținînd prezentări de cărți recent apărute, de interes larg, organizînd lecturi comentate din cărțile de știință care se pretează la aceasta etc.

Scopul bibliotecarului nu este și nu poate fi acela de a face din fiecare cititor un specialist — acest scop îl îndeplinește școala și, în unele cazuri, cultura auto-didactică. Ceea ce însă bibliotecarul trebuie să urmărească este sprijinirea cititorului spre formarea unei culturi științifico-tehnice generale, călăuzirea sa spre asimilarea unei viziuni materialiste

despre lume, a înțelegerii dialectice a fenomenelor.

Ceea ce caracterizează literatura tehnico-științifică apărută la noi — și acest lucru este cit se poate de firesc — este marea diversitate a cărților apărute, care se adresează unor cititori de vârste diferite sau cu bagaje de cunoștințe extrem de variate. Iată de ce o mare importanță are îndrumarea pe care o dă bibliotecarul lecturii unui anumit cititor începînd chiar cu prima carte recomandată.

Trebuie atras atenția asupra faptului că greșelile în această privință pot să aibă urmări grave. Închipuți-vă, de pildă, că la bibliotecar a venit un tehnician sau un elev de clasa a X-a care se interesează de problemele automatizării. Cerînd bibliotecarului o carte care să-l ajute să-și îmbogățească cunoștințele în domeniul respectiv, acesta i-a recomandat *Cibernetica* de Ed. Nicolau și C. Bălăceanu, volum de aproape cinci sute de pagini, apărut în 1961 în Editura științifică. Este probabil că lovindu-se de mari greutăți, elevul va renunța, după cîteva zeci de pagini la această lectură, care depășește cu mult pregătirea sa; poate că se va descuraja în ce privește posibilitățile lui de înțelegere.

În acest caz, numai bibliotecarul este de vină. Dacă el i-ar fi recomandat cititorului broșura *Creierii electronici, roboții și omul* tot de Ed. Nicolau (S.R.S.C., 1959, 58 p.) sau *Roboții și viața* de același autor (Editura tineretului, 1960, 264 p.), el i-ar fi făcut un mai bun serviciu și probabil că, lectura ar fi putut fi dusă pînă la capăt (chiar cu unele eforturi) înlesnind înțelegerea unei orientări fundamentale a tehnicii moderne.

În schimb, lucrarea *Cibernetica* de Ed. Nicolau și C. Bălăceanu ar fi fost adecvată pentru a fi recomandată unui profesor de fizică și matematică sau unui inginer.

Desigur, cititorul de cărți științifice trebuie avertizat că urcușul pe cărările științei este uneori abrupt, că despre știință nu se poate scrie întotdeauna captivant și hazliu, dar aceste dificultăți nu trebuie sporite prin lipsa de discernămint a bibliotecarului.

Eram acum câteva luni într-o bibliotecă regională, când un grup de copii din primele clase — să fi avut 9—10 ani — au năvălit înăuntru. Aveau fișă la bibliotecă și cereau cărți. Unul dintre ei a spus bibliotecarei că ei le citeșc în comun și că de data aceasta ar voi niște cărți despre știință. Bibliotecara s-a gândit și apoi le-a oferit o serie de lecturi foarte nepotrivite pentru vârsta lor. De pildă tratatul *Botanica* de P. M. Kukovski și *Obirșia lucrurilor* de J. Lips, alese probabil după unele poze mai vii. Mi s-a părut evident că, pornind pe o asemenea cale, micul cerc de lectură al copiilor se va descuraja și atunci am intervenit, recomandând câteva cărți de știință, anume scrise pentru copii, apărute la noi în Editura tineretului în ultimii ani, precum: *Povestiri despre locuitorii bălții* de Ion Mălăeșca, *Omulețul de cristal* de Ioan Ionescu, *Rică și Tică în dezacord cu știința* de Leonid Petrescu, *Roboțel* de Mircea Mohor, *Petre, eu și atomii* de V. Koval. „Și după ce le veți fi citit pe toate acestea — am adăugat eu — dacă veți voi să înțelegeți mai adânc natura, vă sfătuiesc să citiți *Viața plantelor* scrisă de neîntrecutul povestitor despre știință — savantul rus Timiriachev, apărută la noi într-o frumoasă traducere”. Cred că în felul acesta, am făcut un real serviciu micilor cititori.

„Fiecărui, ce i se potrivește” — acesta trebuie să fie un principiu de bază al bibliotecarului în orientarea lecturii. Există cititori care trebuie atrași spre știință și cultură, din mîntea cărora trebuie dezrădăcinată buruiana superstițiilor. Pentru ei sînt deosebit de utile unele broșuri apărute în Colecția Consiliului pentru Răspîndirea Cunoștințelor Cultural-Științifice, care continuă fosta Colecție S.R.S.C. Lor trebuie să le dăm să citească cărți ca *Adam și Eva au fost oare strămoșii noștri?* de Pompiliu Caraioran, *Călătorie în cer* de Radu Nor sau *Poate fi prevăzut viitorul?* de Sergiu Fărcășan.

O colecție de popularizare a științei care se adresează cu precădere tineretului este „Știința învinge”, publicată de Editura tineretului. Volumele, de 200—300 de pagini care apar aci, sînt deosebit de utile pentru deschiderea gustului pentru munca științifică și tehnică a adolescenților, pentru dezvoltarea spiritului de investigație și stimularea aptitudinilor tehnice.

Nu arareori, cititorii avizi de cunoștințe noi, vin chiar ei să ceară bibliotecarului anumite cărți care, în mod evident, depășesc nivelul lor de asimilare. Într-un asemenea caz, bibliotecarul poate sfătu

pe solicitant să citească mai întîi o carte cu un conținut mai accesibil, iar atunci cînd va trece la lectura volumului cerut, să folosească astfel de lucrări ajutătoare cum este *Dicționarul Politehnic*, publicat de Editura tehnică în 1957.

O sarcină de bază a bibliotecarului în îndrumarea cititorului spre lucrările de știință și tehnică este alcătuirea de planuri de lectură. Să zicem că un mecanic se interesează de probleme de astronautică, care astăzi sînt în atenția multor cititori. Să încercăm să-i alcătuim un program de lectură pe un an de zile. Acesta va putea cuprinde:

1. Nicolau Ed. și Pirvu A.: *Zborul în Cosmos*, S.R.S.C., 1961, 80 p.
2. *Unele probleme ale zborului cosmic*, S.R.S.C., 1960, 169 p.
3. Artemiev I.: *Satețiții artificiali ai Pămîntului*, Editura tineretului, 1959, 163 p.
4. Sternfeld A. A.: *De la satețiții artificiali la zborurile cosmice*, Editura tineretului, 1960, 248 p.
5. Andreescu D. St.: *Cosmonautica, o nouă știință*, Editura militară, 1960, 376 p.
6. Pașcaru Ion: *Zborul în Cosmos*, Editura tineretului, 1961, 327 p.
7. Dorobanțu M. N. ș.a.: *Racheta, vehiculul viitorului*, Editura științifică, 1961, 452 p.

Va reuși cititorul nostru să urce scara cunoașterii pînă la ultima dintre cărți? Desigur, aceasta nu se poate ști dinainte. Dar bibliotecarul care i-a alcătuït un asemenea plan îl ajută să asimileze treptat și în adîncime cunoștințe tot mai complexe.

După părerea mea, bibliotecarul trebuie să fie deosebit de preocupat să deschidă cititorului o perspectivă largă spre probleme de bază ale științei și tehnicii în legătură cu care s-au scris la noi cărți și broșuri destul de numeroase, de diferite niveluri. Aș enumera cîteva dintre acestea:

- Concepțiile noi despre microcosmos și macrocosmos (deci atomul și Universul);
- Sursele de energie (aburul, energia electrică, energia nucleară);
- Structura și evoluția materiei vii în lumina teoriilor actuale;
- Materialele artificiale (mase plastice etc.);
- Mecanizarea, automatizarea, chimizarea, semiconductorii;
- Originea vieții pe pămînt, evoluția omului;
- Originea religiilor, caracterul religiei etc.

Un cititor cărui bibliotecarul a știut să-i pună în mână în mod sistematic, în decursul unui an de pildă, 10—12 volume interesante pe aceste teme, este un om al cărui orizont științific se lărgeste considerabil, care, învață să gândească și să înțeleagă fenomenele lumii înconjurătoare.

Ca ghid al cititorului, bibliotecarul nu trebuie să uite a-l îndruma pe cititor și spre lectura rubricilor și paginilor științifice din publicațiile noastre. În fiecare simbătă, de pildă, cititorii „Științei” gădesc, în pagina a 4-a, un articol de largă popularizare care tratează o problemă de bază a științei și tehnicii, expusă de un specialist de înaltă calificare. O intere-

santă pagină științifică, cu caracter de magazin, publică, săptăminal, „Știința tineretului”. În sfârșit, revista „Știință și tehnică” ține la curent pe cititorii ei, prin articole și informații sugestiv ilustrate, cu tot ce e nou pe frontul cunoașterii și al progresului tehnic.

Nu e ușor pentru bibliotecar, care de obicei nu este specialist, să se orienteze în noianul cărților de știință apărute. Dar când se va obișnui să le citească chiar el și să se gândească la ele în strînsă legătură cu cititorii cărora le corespund, va putea să dea o îndrumare tot mai competentă, pe măsura nevoilor tot mai arzătoare a le maselor largi de cititori.

I. M. ȘTEFAN

PE MARGINEA UNOR ANALIZE RAIONALE ALE CELUI DE-AL DOILEA CONCURS BIENAL

IN CAPITALA

Bibliotecile publice din raionul „Tudor Vladimirescu” din Capitală, au obținut, în cadrul celui de-al 2-lea concurs „Biblioteca în slujba construcției socialiste”, o serie de rezultate pozitive, ca urmare a îmbunătățirii stilului și metodelor de muncă folosite de către bibliotecari, a preocupării sporite a acestora pentru calitatea și eficiența muncii cu cartea. În anul 1962, cele 9 biblioteci din acest raion au înscris 17 649 cititori, ceea ce reprezintă o creștere de 4 130 față de 1960 și de 3 213 cititori față de 1961. 10% din populația raionului împrumută cărți de la aceste biblioteci. Cărțile citite în 1962 însumează 300 949 de volume, adică cu 92 567 de volume mai multe față de anul 1960 și cu 51 542 mai multe față de 1961. Indicele de citire realizat este 17.

Mersul ascendent, de la an la an, al activității cu cartea din acest raion se datorește îndrumării permanente acordate de către organizațiile de partid, sprijinului mai susținut primit din partea comitetului executiv al sfatului popular raional și comitetului raional de cultură și artă pe linia lărgirii sferei de cuprindere a bibliotecilor și a unei exigențe sporite față de calitatea muncii. Rețeaua de biblioteci s-a mărit față de anul 1960, cu două biblioteci populare și două biblioteci sătești.

Demnă de relevat este activitatea bibliotecii raionale care a înscris 4 425 cititori și a difuzat 77 178 de cărți, a biblio-

teci „Barbu Lăzăreanu” cu 3 036 cititori și 50 676 volume citite. Bibliotecari ca Aurelia Ventoniuc, Sonia Dumitrașcu, Eugenia Badița, Stela Stoicescu, Viorica Grigorescu și-au orientat activitatea în spiritul prevederilor concursului, obținând realizări frumoase.

Un aspect ce trebuie menționat este acela al creșterii simțitoare, față de anii precedenți, a numărului cititorilor din sectoarele productive — aceștia reprezentând, în 1962, 43% din totalul cititorilor înscriși. Munca de îndrumare a lecturii cititorilor s-a desfășurat, de asemenea, în condiții mai bune. 90% din totalul cititorilor înscriși au frecventat sediile bibliotecilor, ceea ce înseamnă că cerințele lor n-au mai putut fi satisfăcute de fondurile mici ale bibliotecilor de casă.

Important este faptul că, în cursul anului 1962 colectivul de bibliotecari a fost în permanență preocupat de îmbunătățirea metodelor de muncă. În acest sens, de un sprijin real au fost cele 4 schimburi de experiență organizate sub îndrumarea bibliotecii raionale, consfătuirile periodice, seminariile raionale.

Analiza a arătat că bibliotecile din acest raion dispun de posibilități pentru o creștere continuă a activității lor. Rezultatele obținute în acest concurs vor putea fi depășite printr-o muncă susținută de popularizare a cărții, folosindu-se forme atractive, instructive, neuitând importanța pe care o are completarea judicioasă a fondurilor bibliotecilor, corespunzătoare cerințelor cititorilor din acest raion.

Analiza celui de-al doilea concurs, organizat la Balotești, a subliniat concluzia — de altfel cunoscută și verificată în multe raioane — că cele mai frumoase rezultate au fost obținute de către bibliotecile comunale, unde au existat o mai mare stabilitate a cadrelor, o preocupare constantă pentru legarea strânsă a activităților cu cartea de viața gospodăriilor agricole colective, de sarcinile ce revin muncii cultural-educative de masă după încheierea colectivizării.

Majoritatea bibliotecilor comunale din acest raion au depășit, global, angajamentele luate la începutul concursului. Până la finele anului, ele au înscris 15 444 de cititori și au difuzat 120 815 cărți. Deși acești indici nu sînt mari, ei marchează, comparativ cu anul 1961, o creștere de 100%. Până în prezent, procentul de atragere în bibliotecă a populației de la sate este de 26%, iar pe raion de 35%. În cele mai bune biblioteci comunale, au fost înscrși, în medie, între 1000 și 1250 de cititori.

Bibliotecile din raionul Răcari au folosit multiple forme pentru atragerea la lectură a populației active. Din cele 23 465 de persoane care citesc în biblioteca raională, în cele comunale și sătești majoritatea sînt muncitori și colectivști. S-a apreciat, de asemenea, că bibliotecarii au urmărit mai consecvent permanentizarea lecturii cititorilor, îndrumarea lor mai concretă, ceea ce se vedește în creșterea numărului cărților difuzate (165 140 în întreg raionul, față de 115 770 în concursul precedent). De remarcat că din acest număr un procent ridicat îl reprezintă cărțile din alte domenii decît literatura beletristică. La biblioteca din Crevedia, de pildă, acest procent este de 45%, iar la cea din Trestieni de 48%.

În ceea ce privește activitatea bibliotecilor sătești, deși se remarcă un progres cifric (6 569 de cititori și 27 858 de cărți difuzate în acest an, față de 3 040 de cititori și 15 601 cărți în 1961), realizările lor rămîn în general mult în urma cerințelor culturale ale satului colectivizat. Există în raion unele biblioteci sătești bune, a căror activitate se apropie de cea a unor unități comunale fruntașe, datorită însuflețirii cu care unele cadre didactice își îndeplinesc sarcina obștească de bibliotecari. Exemplu, în acest sens, este biblioteca din satul Tamaș (bibliotecară profesoara Maria Georgescu), care a înscris un număr dublu de cititori și

a împrumutat cu 2 000 de cărți mai mult decît în 1961. De altfel, această bibliotecă este singura dintre unitățile sătești din raion care posedă o evidență clară a fondului de cărți, a cititorilor și cărților difuzate, lucrînd pe baza caietului tip de evidență zilnică pentru bibliotecile sătești.

Rezultatele nesatisfăcătoare ale multor biblioteci sătești au dus și la neîndeplinirea angajamentelor luate la capitolul atragerea de noi cititori. Exemple negative sînt, în această direcție, bibliotecile sătești din Ghimpați și Buriăș; prima a înscris numai 140 de cititori, iar cea de a doua 83. Între cauzele care au determinat această situație, trebuie reținută lipsa unei instruirii organizate a bibliotecarilor sătești, care nu participă, în majoritate, la seminariile raionale, la instructajele și schimburile de experiență organizate de Comitetul raional pentru cultură și artă și biblioteca raională.

Darea de seamă a accentuat justă orientare a muncii bibliotecilor comunale în ceea ce privește intensificarea propagandei cărților legate de preocupările de muncă ale cititorilor. Folosind sprijinul inginerilor agronomi, al colectivelor culturale obștești, ele au împrumutat un număr sporit de cărți agrozootehnice și alte lucrări despre întărirea economico-organizatorică a G.A.C. Biblioteca comunală Crevedia, spre pildă, care a difuzat în acest an 3 427 cărți agricole, numără în rândurile cititorilor săi pe toți membrii colectivului de conducere al G.A.C., brigadierii și șefii de echipă, majoritatea colectivștilor din brigăzile de cîmp și legumicolă.

O activitate multilaterală în sprijinul rezolvării sarcinilor de producție ale G.A.C. a desfășurat și biblioteca comunală Balotești (bibliotecară Lucreția Simionescu), care, pe întreg parcursul anului, a popularizat intens cărți social-politice, științifice și agricole. Biblioteca s-a ocupat cu bune rezultate de brigăzile din G.A.C., unde a amenajat biblioteci mobile, a organizat cu continuitate manifestări de masă specifice fiecăreia dintre aceste unități de producție. Ținînd seama de locul de muncă al colectivștilor, tovarășa Lucreția Simionescu a întocmit bibliografiile de recomandare pe teme agricole și planuri de lectură pe brigăzi, a organizat sistematic lecturi în colectiv la brigăzi și echipe de muncă. Alături de expoziții, panouri, vitrine, bibliotecile din raionul Răcari au inițiat manifestări de masă destinate propagării literaturii social-politice. Cele mai potrivite s-au dovedit a fi jurnalele vorbite,

prezentările și „Călătoriile pe hartă”, iar pentru popularizarea cărților despre înțărirea economico-organizatorică a G.A.C. consfătuirile cu cititorii și concursurile „Cine știe, câștigă”, organizate de către bibliotecile comunale din Buftea, Gruiu, Cioflăceni, Slobozia-Moară, Ciocănești.

În vederea generalizării metodelor bune de muncă, Comitetul raional pentru cultură și artă a organizat mai multe schimburi de experiență. Acestea au avut ca scop popularizarea bibliotecilor cu rezultate bune în îndrumarea cercurilor de citit (Ciocănești și Balotești), în pregătirea serilor literare, îndrumarea individuală a cititorilor (Buftea), buna desfășurare a consfătuirilor cu cititorii pe teme agricole (Butimanu).

...ȘI ÎN RAIONUL GHERLA (CLUJ)

În raionul Gherla, analiza rezultatelor obținute în cadrul celui de-al II-lea Concurs bienal „Biblioteca în slujba construcției socialiste” s-a desfășurat în aceeași atmosferă sărbătorească specifică unui asemenea eveniment.

Ce ne spun cifrele. Numărul cititorilor înscrși atât la bibliotecile comunale cit și la cele sătești se ridică la 39.381. În unele comune ca, de exemplu, la Panticu, Mociu, Mintiu, Tața, Sucutard, bibliotecarii au atras la lectură între 50% și 70% din populația comunei. Cărți citite — 250.480, ceea ce înseamnă că indicele de citire a rămas încă modest, adică 7,2 la bibliotecile comunale și 4,4 la bibliotecile sătești. Desigur, sint bibliotecile comunale și sătești care au obținut rezultate bune în difuzarea cărților în rîndul colectivităților.

La biblioteca din comuna Jucul indicele de citire este de 10,4, la Mociu de 9,9, iar la biblioteca sătească din Caianul Mare acest indice se ridică la 15 (această bibliotecă are rezultate foarte bune și în celelalte domenii ale activității). Dar sint și bibliotecile cu rezultate slabe, ca cele din Dobica, Borșa, Catina unde indicele de citire oscilează între 4 și 6.

De remarcat este faptul că literatura social-politică, agrozootehnică și de popularizare a științei s-a bucurat de o largă popularitate. Astfel, procentul realizat pe întreg raionul este de 46,6%, evidențiindu-se bibliotecile comunale din Panticu, Mociu și Iclod.

Dar activitatea bibliotecilor nu se exprimă numai prin cifre. Să vedem, în câteva rînduri, în ce măsură acestea,

prin manifestările organizate, au fost prezente în viața culturală a satului.

Pe primul loc s-au situat acțiunile consacrate popularizării literaturii social-politice și agrozootehnice, care, după cum am văzut, au avut urmări — s-a citit multă literatură din acest domeniu. Cele mai bune rezultate le-au obținut bibliotecile comunale din Jucul de Jos, Bontida, Iclod, Panticu și bibliotecile sătești din Caianul Mare, Cădălin, Livada. Informări politice săptămânale, seri literare (de exemplu: *Să-l cunoaștem pe Lenin*), expoziții — iată câteva din acțiunile menite să popularizeze cartea social-politică.

Propaganda cărții agrozootehnice a îmbrăcat forme variate, înfățișînd problemele de primă importanță pentru colectivități. Cele mai reușite acțiuni au fost: consfătuirile pe teme *Cum putem obține producții mari de porumb, Cum putem obține 3800 l. lapte pe cap de vacă furajată, Prevenirea bolilor la animale*; seri de întrebări și răspunsuri (*Întrebări și răspunsuri despre G.A.C.*); jurnale vorbite (*Asigurarea furajelor însilozate pentru hrana animalelor*). În timpul verii, o serie de biblioteci au folosit forme operative de informare a cititorilor la locul de muncă, asupra cărților noi intrate în bibliotecă sau a rezultatelor în producție înregistrate de brigăzile aflate în întrecere (așa-numitele „note fulger”).

Printre manifestările îndrăgite de cititori putem menționa seriile de întrebări și răspunsuri *Despre somn și vise, Despre vrăji, doftoroaie și leacuri băbești*, seriile literare *Imagini din viața nouă a țărănimii noastre, Viața nouă a femeii și altele*.

Biblioteca raională s-a ocupat de îndrumarea, în special, a bibliotecilor comunale, atât prin materiale metodice cit și prin deplasări pe teren. Colectivul bibliotecii raionale ar fi trebuit să folosească mai mult îndrumarea directă, pe teren, a bibliotecarilor. Din cele 67 de deplasări efectuate în cursul anului trecut, 27% au fost făcute la patru biblioteci (Iclod, Tața, Gherla, Borșa), care, nu întîmplător, s-au situat pe locurile fruntașe. Dacă biblioteca raională ar fi acordat aceeași atenție tuturor bibliotecilor comunale și sătești rezultatele ar fi fost cu mult mai bune.

PRIETENELE CĂRȚII

Dacă acum 20 de ani ar fi vrut cineva să scrie despre caracterul de masă al răspîndirii cărții în mijlocul femeilor, pur și simplu n-ar fi găsit despre ce.

Dar astăzi... și întrerupîndu-mi șirul gândurilor mă uit la fețele femeilor din jur. Unele tinere, cu ochii vioi, neastîmpărați, altele cu urmele anilor săpați în cute fine sau mai adînci, dar cu ochii la fel de luminoși ca și-n anii tinereții. S-au adunat la Maria Cucu. Nu-i ceva deosebit. Doar aici este una din cele 35 de biblioteci de casă din orașul Cluj și nu-i zi să nu treacă cîteva femei să împrumute cîteva cărți. Astăzi, și-au dat întîlnire mai multe — venea poetul Salamon Lászlo. Nu se putea să lipsească cineva, nu din obligație dar cînd e vorba să discuți c-un scriitor, să mai faci vreun schimb de păreri cu cei din jur ar fi și păcat să nu vii. Poetul Salamon Lászlo își inchipuia poate că va trebui să depună eforturi ca auditorul lui, în majoritate femei și... gospodine, să-i înțeleagă opera, să-l înțeleagă pe el, ca artist. Dacă a avut asemenea îndoieli, pe semne că nu le cunoștea pe Cornelia Todea, Ida Tîrnăveanu, Margareta Cardaș și celelalte cititoare ale bibliotecii de casă nr. 27. Citeau cu aceeași pasiune literatura beletristică (majoritatea manifestînd preferințe pentru ultimele noutăți ale literaturii romîne și sovietice), lucrări social-politice (mai ales cele axate pe problemele politicii interne și externe), despre știință (indeosebi zborurile în Cosmos), despre educația copiilor, neuitînd că o bună gospodină trebuie să fie la curent și... cu progresul artei culinare. Erau pregătite să poarte discuții în domenii variate spre satisfacția invitatului de onoare, a tovarășilor lor de viață, care le însoțeau deseori la asemenea manifestări culturale și de ce să nu recunoaștem, chiar spre propria lor satisfacție. Să-l mai întrebăm pe poetul Salamon Lászlo cum s-a simțit în această

seară în mijlocul cititoarelor sale? Cred că la fel de bine ca și alți scriitori care au participat la întîlnirile organizate la celelalte biblioteci de casă din Cluj. A avut cu cine și despre ce să discute.

Dar în seara aceasta îmi propusesem să merg și la biblioteca de casă nr. 12. Auzisem că avea loc o seară literară dedicată femeii. Și la bibliotecile nr. 2, 7 și 5 se organizaseră niște lecturi în grup și o expoziție despre originea și evoluția omului.

E greu să fii în atîtea locuri deodată.

Cam de aceeași părere era și tovarășa Iolanda Cubleşean, președinta comitetului orașenesc al femeilor din Cluj. „Pe raza orașului nostru există 35 de biblioteci de casă și 470 de cercuri de citit — îmi spunea ea. Fiecare organizează cîte ceva: prezentări de cărți, o lectură în grup, o expoziție, o seară literară, o dimineață de basm cu copiii, o întîlnire c-un scriitor sau o altă manifestare. Femeile sînt dornice să cunoască cît mai mult și din domenii cît mai variate“.

Aceeași atmosferă am întîlnit-o și la Bistrița. Atunci cînd am cunoscut-o pe Ródica Mureșan, o gazdă primitoare a unui cerc de citit, erau adunate la ea vreo 20 de femei. „Obișnuita după-amiază din saptămîna dedicată cercului de citit — îmi explică ea. Să nu vă mire diafil-

Clipe plăcute în tovarășia cărților. Cerc de citit în comuna Hornicul de Jos, regiunea Suceava.

mul. Ni se pare cît se poate de interesant și util să asociem cele citite cu imaginea". După cum m-am convins mai târziu, toate cele 31 de cercuri de citit din orașul Bistrița folosesc diafilme, bineînțeles, cînd corespund tematicii ședințelor.

În această după amiază, femeile vizionau diafilmul despre țara socialismului victorios. Citiseră multe opere din literatura sovietică, destule materiale documentare și iată acum, în fața ochilor, se perindau imagini care le păreau cunoscute. Dintr-un colț al camerei se auzi glasul Valentinei Spătaru, una din participantele active ale cercului: „De cite ori citesc o carte caut să-mi imaginez personajele, locurile unde se petrece acțiunea și deseori imaginația mea își găsește corespondent în realitate. Uite, acum de pildă...“ și Valentina continuă să-și împărtășească impresiile celor din jur. Fiecare mai avea ceva de adăugat sau de întrebat, ceea ce însemna că diafilmul și-a atins scopul.

Ședința cercului s-a terminat. Femeile nu se grăbeau însă să plece. De ce să se grăbească cînd, așezate în rafturi spațioase, le aștepta zeci de volume. Rodica Mureșan este nu numai gazdă a cercului de citit dar și responsabilă bibliotecii de casă nr. 2. Și cînd ai asemenea cititoare nu e lucru de glumă să le satisfaci exigențele lecturii. Multe gazde ale cercurilor de citit din orașul Bistrița erau și responsabile ale unei biblioteci de casă. Veneau femeile la cerc, discutau o serie de probleme și nu plecau niciodată cu mîinile goale. Parcă poți, atunci cînd te îmbie atîtea titluri, care mai de care mai interesante. Tocmai dragostea pentru lectură și dorința de a mai schimba o părere despre cutare carte sau cutare problemă, le-a îndemnat pe femei să ceară organizarea săptămînală a ședințelor cercurilor de citit. Despre „absențe“ nici nu poate fi vorba.

În orice oraș, orașel sau sat te-ai opri este imposibil să nu găsești asemenea femei neobosite, indiferent de vîrstă, în

acumularea noului pe o cale plăcută, instructivă — lectura.

Mi-am adus amînte de o tînără dintr-o comună din ținuturile Caransebeșului. O chema Iohana Lambert. Îmi vorbea despre planuri de viitor, era și de așteptat să-mi vorbească despre așa ceva, despre preocupările personale și despre această atracție spre carte, fenomen cotidian în viața femeii zilelor noastre.

„Mama îmi spunea că în tinerețea ei a socotit cartea, lectura un lux — îmi mărturisii Iohana. Ce importanță avea pentru o femeie să cunoască opera lui Byron sau Tolstoi, să știe chiar versuri din Eminescu. Nici nu mai vorbesc de problemele ce privesc politica, știința sau alte domenii“.

Mă uitam la această tînără și-mi spuneam: Bine că n-ai apucat și tu asemenea vremuri.

Ghicindu-mi parcă gîndul, ea continuă: „E drept, eu mă bucur de drepturile de care erau private femeile generației mamei mele, dar, nici ele nu se resemnează. Citesc, studiază cu aceeași neobosită forță ca-n anii tinereții“. Se opri puțin și după un moment de ezitare îmi spuse: „Astăzi se sîring citeva din ele la mine. Vîno să le ascuți“.

Puteam să refuz invitația Iohanei de-a asista la cercul de citit pe care-l conducea?

Să nu mă întrebați ce impresie mi-au făcut fețele brăzdate dar luminoase, mîinile bătătorite dar atît de gingașe cînd țineau o carte. E prea greu să exprim în cîteva cuvînte. În zilele noastre, zilele societății socialiste, femeia își poate întregi personalitatea imbinînd gingășia, frumusețea sa feminină c-un univers spiritual tot mai bogat, tot mai complex. Și drumul spre acest univers trece și prin filele cărții.

Anne-Marie MIHIȚ

PRESTIGIU ȘI STIMĂ

câștigate prin muncă

Născut prin părțile Sucevei, scriitorul Eusebiu Camilar notează în prefața la lucrarea lui Petru Comarnescu *Indreptar artistic al monumentelor din nordul Moldovei*: „Numai la câțiva ani de luptă cu întunericul, averea culturii întregii lumi a și intrat în viața regiunii noastre, firesc, și pentru aceasta s-a dus o muncă titanică de către toți cei ce au nobila menire de a răspîndi lumina. Omul, care iscălește pentru prima dată, își începe, de fapt, viața de la capăt, devine mîndru și demn, capătă altă vedere asupra lumii, ca revenit dintr-o neagră vreme de orbire. Învățații din cărți și eroii din cărți devin prieteni și cu deosebită scîrbă leapădă erezurile deșarte, cu existențe himerice și dincolo de fire; ajunge pînă la cunoașterea giganticei armonii cosmice... Și cum să nu-ți sară inima de bucurie cînd treci prin satele sucevene și auzi gospodarii grăind despre previziunea științifică a timpului, despre eclipse solare sau de Lună, ca despre lucruri firești, aflate în gazete sau în cărți... După cum știut este, odinioară aceste fenomene stîrneau groază cu proporții de masă“¹⁾.

Printre cei care lucrează la înfăptuirea acestui proces de transformare a vechii mentalități, de formare a noilor caractere în satele sucevene, se înnumără și tovarăsa Ecaterina Ciobică, bibliotecară în comuna Arbore, raionul Rădăuți.

2 550 de cititori înscrși — 26 000 de volume consultate în anul 1962, la biblioteca pe care o conduce.

Aceste cifre reflectă cu destulă claritate drumul parcurs de colectivității din comuna Arbore, în însușirea culturii socialiste.

Am poposit în comuna Arbore într-una din cele mai geroase zile ale lui ianuarie, cînd mercurul coborise cu mult

sub 25°. Am intrat în bibliotecă, convins că am s-o găsec singură și voi putea să stau de vorbă, pe îndelete, cu bibliotecara, despre care secretarul organizației de partid, președintele sfatului popular și președintele G.A.C. imi vorbisera cu căldură. Spre surprinderea mea în bibliotecă era mare animație. Bibliotecara

discuta, ca de obicei, cu acei care veniseră să restituie cărțile împrumutate. Și pentru că la rafturile de cărți se aflau vreo 15 cititori, am profitat de acest răstimp să cercetez cum este amenajat localul bibliotecii comunale. De la intrare, te întîmpină pe pereți, panouri bibliografice despre cele mai noi cărți agrotehnice, grafice înfățișînd producția gospodăriei agricole colective, diagrame referitoare la creșterea numărului cititorilor și a cărților citite din bibliotecă, bibliografia concursului „Iubiți cartea“ etc. Într-un

colț, îți atrage atenția expoziția de cărți *Întreținerea culturilor în timpul iernii*, iar alături două rafturi tematice cu acces liber: unul în ajutorul celor ce studiază la diferitele forme de învățămînt politic, celălalt pentru cursanții la învățămîntul agrozootehnic. Receptivă la tot ce este nou și folositor, bibliotecara a introdus accesul liber la raft pentru întreg fondul de cărți al bibliotecii. Rar se întîmplă ca un cititor să nu se oprească înainte de a ajunge la masa de lucru a bibliotecarei, și pe la toate materialele de agitație vizuală expuse. Acei dintre ei, care le urmăresc cu regularitate, stăruie să afle ce a mai apărut nou. Celor care vin pentru prima dată în bibliotecă, li se dau explicații atît de bibliotecară, cît mai ales de cititorii mai vechi, asupra ajutorului pe care li-l oferă materialul grafic.

Trecuseră cele opt ore de muncă. Pe masă, bibliotecara avea caietul de evidență zilnică și cele 43 de fișe ale cititorilor care frecventaseră biblioteca, în acea zi. Mi s-au părut multe la număr,

¹⁾ Eusebiu, Camilar: Prezentare la: Comarnescu, Petru, *Indreptar artistic al monumentelor din nordul Moldovei*. Editat de Casa regională a creației populare, Suceava [1961], p. 18.

pentru o zi... polară. Explicațiile tovarășei Ciobică și datele din caietul de evidență m-au convins că în această zi avusesse un volum de muncă obișnuită la biblioteca comunală din Arbore. Frecvența zilnică dovedește că majoritatea covârșitoare a cititorilor, împrumută cărți de la biblioteca comunală, deși mulți din ei sînt înscrisi și la cercurile de citit.

Răsfoind caietul de evidență zilnică, am remarcat grija bibliotecarei pentru conținutul acțiunilor de masă, varietatea temelor și a formelor folosite. Voi da câteva exemple: 27 mai 1962: Jurnalul vorbit *Să facem din gospodăria colectivă, model de gospodărie colectivă*; 28 iunie 1962: *Importanța dezvoltării multilaterale a gospodăriei agricole colective*; 14 august 1962: seara literară *Ieri țaran sărac — azi colectivist bogat*; 4 noiembrie 1962: seara tematică *Pe veci prieteni*; 11 noiembrie 1962: consfătuirea cu cititorii despre *Creșterea tineretului tau-rin*; 13 noiembrie 1962 seară de întrebări și răspunsuri cu tema *Cartea agrotehnică, sprijin prețios în muncă*; 6 decembrie 1962: montajul literar *Construcția comunismului, cuceritorii Cosmosului*; 30 decembrie 1962: seara literară *30 Decembrie*; 11 ianuarie 1963: prezentarea cărții *Regiunea Suceava astăzi*; 13 ianuarie 1963: prezentarea expoziției de cărți în sprijinul serii de calcul, organizată de căminul cultural pe tema *După muncă și răsplată*.

Aceste exemple demonstrează cu prisosință interesul bibliotecarei pentru problemele ce frământă satul colectivizat.

Munca de răspindire a cunoștințelor științifice, de combatere a misticismului și a superstițiilor, ca și informarea politică a cititorilor, constituie, de asemenea, preocupări centrale ale bibliotecarei din Arbore. La sediul bibliotecii sau la cercurile de citit, colectivității au discutat despre broșurile: *Rătăcirii pe aceeași cale falsă*, *Despre 1962 și vise*, *Moartea și credința în soartă*, *Biblia pentru credincioși și necredincioși* etc.

Trebuie remarcat nivelul la care a ajuns lectura în această comună. Este cunoscută predilecția cititorilor mai puțin obișnuiți cu cartea, pentru schițe, nuvele și povestiri ușoare sau chiar basme. Această situație stăruia și în comuna Arbore, acum 5 ani cînd Ecaterina Ciobică a fost numită bibliotecară. Astăzi, cînd îi ceri să-ți vorbească despre cei 380 de cititori pe care „i-a moștenit“ atunci, de lectura acestora, tovarășa Ciobică zîmbește, ca la amintirea unor fapte de mult trecute. „Pe atunci colportajul era baza muncii noastre“, îmi spunea bibliotecara. „Astăzi fac

colportaj, cînd vreau să stau de vorbă în tîhnă cu oamenii, și în special cu acei care întîrzie restituirea cărților împrumutate. Dar și aceste întîrzieri sînt tot mai rare. Cartea a pătruns în viața de fiecare zi a colectivităților noastre“.

De această afirmație a bibliotecarei, m-am convins sînd de vorbă cu oamenii din sat. Fișa de cititor a colectivistului Gheorghe Cîmpan de 48 de ani s-a completat încă în trimestrul I/1962 și a fost nevoie să i se atașeze încă două foi suplimentare pînă la sfîrșitul anului. El mi-a spus: „Am îndrăgît cartea și nu mă pot despărți de ea. Îmi pare rău că nu mi-a deschis nimeni ochii cu 30 de ani în urmă. Am încerc să cîștig tot ce am pierdut în acești ani. Am învățat foarte multe din cărțile: *Întărirea economico-organizatorică a G.A.C.*, *După muncă și răsplată*, *Cultura porumbului*, *Apariția religiei și a credinței în Dumnezeu*. Mi-au plăcut romanele *Străinul*, *Pe Donul liniștit* și multe altele. Biblioteca noastră știe să ne aleagă cărțile!“ Fără îndoială, ea numărul mare de cărți citite de tovarășul Cîmpan a contribuit la calitatea lucrărilor efectuate de el în cadrul celor 240 zile-muncă în anul 1962.

Despre influența binefăcătoare a lecturii pot vorbi și mulți alți colectivști, din cei peste 2000 care au pășit cu regularitate, în anul care a trecut, pragul bibliotecii din Arbore. Discuțiile purtate cu colectivității și cercetarea fișelor de cititor m-au ajutat să-mi dau seama de saltul calitativ al lecturii, în această comună. De pe nici o fișă de cititor nu lipsesc cărțile social-politice, agrotehnice, de popularizare a științei, alături de care sînt înscrise lucrări reprezentative ale literaturii beletristice clasice și contemporane. Un fapt trebuie reținut. Oamenii din comună se rostesc cu căldură, cu recunoștință, despre activitatea bibliotecarei Ciobică, — spusele lor confirmă buna impresie ce-mi făcusem vîzînd-o cum lucrează cu cititorii. Nivelul actual al lecturii n-ar fi putut fi atins, dacă biblioteca n-ar fi fost un sprijin și un îndrumător serios, hotărît și dibaci, pentru colectivității din Arbore. Frecvența mare la cercurile de citit se explică prin aceea că planurile de lectură lunară sînt întocmite diferențiat, potrivit intereselor și dorinței membrilor fiecărui cerc. Tematica interesantă a acestor lecturi a atras multe femei spre carte. Pentru ele, bibliotecara a organizat lecturi în colectiv și acțiuni de masă speciale. Pe bună dreptate, tovarășa Ecaterina Ciobică se mîndrește că în anul trecut colectiviste din comună — multe din ele sînt cititoare

pasionale — au efectuat peste 60.000 zile-muncă la gospodăria colectivă.

Îndrumarea atentă a lecturii cititorilor se reflectă și în rezultatele obținute în popularizarea concursului „Iubiți cartea”. În anul 1962, au fost înscriși 170 de tineri, dintre care 90 participanți la discuțiile finale au primit insigna „Prieten al cărții”.

La aceste rezultate frumoase, bibliotecara Ecaterina Ciobică nu a ajuns nici peste noapte, nici ca efect al unor metode de muncă deosebite, al căror secret l-ar păstra cu strășnicie. Condițiile, fondul de cărți și pregătirea bibliotecarei din Arbore sînt asemănătoare celor din majoritatea bibliotecilor noastre comunale. Acestea, Ecaterina Ciobică le-a adăugat pasiunea și perseverența unei munci, făcute cu dragoste în fiecare zi, interesul permanent de a cunoaște, de

a afla, de a citi. Integrînd activitatea bibliotecii, în viața satului, folosind și ajutorul colectivului obștesc la rezolvarea problemelor sale majore, apar firești rezultatele obținute, prețuirea de care se bucură din partea cititorilor, a cadrelor didactice și a organelor de partid și stat locale.

E firesc, deci, ca bibliotecara Ecaterina Ciobică din comuna Arbore să imbine activitatea de propagandist a cărții cu o intensă muncă obștească. Membră în biroul Comitetului comunal U.T.M. și în Comitetul raional al U.T.M., modesta bibliotecară din nordul țării este un om nou din satul socialist, care cu hotărîre și rivnă neobosită muncește pentru dezvoltarea conștiinței socialiste a țărănimii colectivistice.

Gheorghe POPESCU

PRIN CITEVA S.M.T. ȘI G.A.S.

(DIN REGIUNEA CLUJ)

Cînd aceste rînduri vor vedea lumina tiparului, tractoarele vor fi deja pregătite să brăzdeze pămînturile fără hături, iar la sediile S.M.T.-urilor și G.A.S.-urilor forfota începuturilor campaniei de primăvară va fi-n toi.

Am vizitat aceste unități, cînd zăpada mai stăpînea cîmpurile și satele. Aceasta nu înseamnă că oamenii stăteau liniștiți pe la casele lor așteptînd căldura blîndă a primăverii. Dacă-i vorba să-ntîmpini acest anotimp cum se cuvine, atunci ai multe de pregătit și ziua îți se pare prea scurtă.

De aceeași părere erau și tractoriștii de la S.M.T. Cîmpia Turzii, unitele fruntașă pe regiune. Oameni harnici, ei lucrau de zor în ateliere la repararea tractoarelor, a discutoarelor și a grapelor cu colți reglabili. Totul trebuia pus la punct pînă la cel mai mic amănunt. După muncă, în jurul meselor ce purtau prețioasa povară a cuvîntului scris, așternut în paginile ziarelor sau în filele cărților, lîngă aparatul de radio sau tabla de șah își petreceau ceasurile lungi ale serilor de iarnă, într-o cameră căreia toți îi spuneau „club”. Era cam pretențios acest cuvînt raportat la spațiul care-i corespundea, dar toți se obișnuiseră să-i spună așa.

De altfel, comitetul sindical s-a îngrijit să suplinească lipsa spațiului printr-o activitate culturală zilnică și variată. Programul sălii culturale (este mai propriu acest termen), întocmit pentru două săptămîni, cuprindea conferințe (cu caracter politic și profesional), lecturi în grup, prezentări de recenzii ale cărților nou apărute, audii muzicale și altele. Am răsfoit dosarul în care, scrise cu grijă, se aflau o mulțime de recenzii. Cine le întocmise? Pontatorul brigăzii a IV-a, dispecerul, tractoriști și mecanici, toți cei care, îndrăgind cărțile, au simțit dorința să împărtășească și celorlalți o parte din frumusețea cuprinsă în ele.

Printre mecanizatori și ceilalți salariați din această unitate, sînt mulți cei care au văzut în carte un prieten apropiat. Nu-i de mirare că-n prima lună a anului, jumătate din ei erau deja cititori ai bibliotecii. Fondul de cărți, nu prea mare (cam 700 de volume), alcătuit însă din lucrări noi, este solicitat la maximum. Comitetul sindical și-a propus, de altfel, ca în cursul anului acest fond să se mărească simțitor. Mai ales că, o dată cu începerea muncilor agricole de primăvară

PE TEME ACTUALE

își vor relua activitatea cele peste 20 de biblioteci mobile de la brigăzi.

Și la S.M.T. Dej situația se prezintă cam la fel. Fondul de cărți, păstrat de altfel cu grijă în sala culturală, depășește cifra de 1 000. Cititori pasionați — destui! De aceea, orarul de funcționare afișat de bibliotecă: marți și vineri între orele 15—16.30, este mai întotdeauna încălcat. Explicația e simplă și am aflat-o de la însuși responsabilul bibliotecii, Pompei Trifu. „Desigur, inițial s-a stabilit ca biblioteca să fie deschisă de două ori pe săptămână. Dar oamenii sînt o parte din zi aici, doar lucrează la ateliere. Vrea unul din ei să schimbe o carte. Pot eu să-i spun: Vino vineri, azi nu umblu la dulap!? Dacă nu citesc și ei acum, că au timp mai mult, atunci cînd să citească?”. Așa că, în fiecare zi de la ora 15 la 16, tovarășul Pompei Trifu deschide dulapurile cu cărți. Și amatori sînt mulți.

I-am cunoscut pe cîțiva din ei; erau în atelier. Ion Drenciu mesterea ceva la o piesă ajutat de David Borzas. În apropiere se aflau Vasile Bob și Simion Bindea. Discuția s-a încheiat ușor: preocupări profesionale, preferințe pentru literatură, muzică, sport, aspirații de viitor. Cititor pasionat, fierarul Ion Drenciu e gata oricînd să vorbească despre prietenul lui apropiat — cartea.

Ce citește? După temele abordate în discuție și după fișa de cititor nu e greu să-ți dai seama că-l interesează broșurile de popularizare a științei, ceea ce nu-l împiedică să fie atras de versurile lui Coșbuc sau de minunata proză a lui Gorki. Această dragoste pentru cărți nu se vădește numai la citit. Ion Drenciu este

și un ajutor de nădejde al bibliotecii — face parte din colectivul de sprijin.

„Acum avem timp liber ceva mai mult și nu-l irosim în zadar — intervine în discuție David Borzas. Serile de iarnă sînt lungi dar parcă tot nu-ți ajung: urmăm cursuri profesionale, politice, se mai organizează o audiere sau avem repetiție la brigada artistică“.

Din discuțiile purtate se desprindea dorința acestor oameni de a participa cît mai intens la viața culturală. „Forțe“ sînt destule la S.M.T. Dej așa că, s-ar putea promova în cadrul muncii culturale și mai ales a popularizării cărții, o gamă variată de manifestări. Menținerea unei legături mai strînse cu biblioteca Clubului C.F.R. din localitate, unde lucrează un bibliotecar cu experiență, și de asemenea, cu biblioteca raională Dej ar duce la îmbogățirea activității culturale a S.M.T.-ului. Tractoriștii și mecanicii de la această unitate nu ar avea decît de cîștigat.

Tot la Dej există și sediul unui G.A.S. cu secții la Nima și Mihăești-Ciceu. La sediu, aranjate frumos în dulap stau cîteva sute de volume. Oare la secții sînt biblioteci? — mă întreb. Ghicindu-mi parcă gîndul, responsabilul bibliotecii îmi dă un răspuns afirmativ. Într-adevăr, la secția zootehnică de la Nima există o sală culturală și un dulap cu cărți. Din păcate, cărțile nu pot fi folosite: sînt vechi, neinteresante. Lucrătorii de la această secție vor însă să citească. Cum să se rezolve această problemă? C-un mic efort din partea comitetului sindical al gospodăriei s-ar fi găsit și rezolvarea: o parte din cărțile de la sediu se puteau transporta la Nima. Se pare că, această

— Pe care carte s-a ales?
Toate sînt interesante!
În sala culturală a G.A.S.
din comuna Urleasca, raionul
Brăila.

soluție, firească de altfel, nu le-a devenit clară decât în urma sugestiei, și mai exact a sarcinii trasate de Consiliul raional sindical.

Bine ar fi ca pe viitor, când vor avea și alte probleme culturale de rezolvat, tovarășii din comitetul sindical al gospodăriei să dea dovadă de mai multă inițiativă și operativitate. Prilejul se va ivi în curînd, atunci cînd sediul celeilalte secții a gospodăriei și anume, cel de la Mihăești-Ciceu, va fi dat în folosință și va trebui amenajată o sală culturală, corespunzătoare cerințelor salariaților de la aceste unități.

În orașul Bistrița se află sediul unei G.A.S. cu două secții — la Iad și Viișoara, respectiv la 10 km. și 4 km. distanță de oraș. Responsabilul bibliotecii îmi arată cu mîndrie dulapurile cu cărți, toate noi și frumos aranjate: peste o mie de volume. Cîți cititori? întreb eu. „Cam 26 funcționari de la sediul G.A.S.” — sună răspunsul. Dar la secții cîți oameni citesc? „Mulți, doar acolo lucrează grosul salariaților”, — sosește al doilea răspuns. Bibliotecile mobile sînt? Bineînțeles, răspunsul a fost afirmativ. Toate bune pînă acum, numai că aceste bibliotecile mobile conțin cam 20 de volume (eram tentată să scriu 200 și n-ar fi fost rău să corespundă realității). Se pare că repartitia fondului de cărți n-a fost prea justă. Oare ce citesc lucrătorii de la cele două secții? Responsabilul cultural mă liniștește. „În comunele respective există cămine culturale, bibliotecile comunale așa că, oamenii au de unde să împrumute cărți și unde să-și petreacă clipele libere”.

De acord, dar parcă tot nu-i drept ca cele peste 1000 de volume de la sediu să stea la dispoziția a numai 26 de cititori, cîți sînt înscriși la bibliotecă. În fond, care-i rostul cărților? Să fie citite și încă de cîți mai mulți oameni. Așa că, n-ar fi rău să se folosească de el și cei care lucrează la cele două secții ale gospodăriei.

Sperăm că se vor lua măsurile necesare din partea comitetului sindical al G.A.S.-Bistrița.

Cele cîteva S.M.T.-uri și G.A.S.-uri vizitate ne permit să tragem unele con-

Un aspect din sala culturală a G. A. S. Ivănești, regiunea București.

cluzii care, poate, își au valabilitate și pentru alte unități de acest fel din regiunea Cluj sau din celelalte regiuni.

Un lucru este clar: oamenii vor să citească. Acest interes pentru cărți trebuie susținut de un fond bogat, variat și de o îndrumare competentă a lecturii. Sînt mulți responsabili de bibliotecă care lucrează cu trageră de inimă, dar asta nu este suficient. Se resimte lipsa inițierii acestor responsabili în problemele muncii de popularizare a cărții sub forme cît mai variate, ca și-n cele de tehnică de bibliotecă (noțiuni elementare și indispensabile). Consiliul Central al Sindicatelor a organizat cursuri cu bibliotecarii voluntari din G.A.S. și S.M.T., dar unii dintre ei s-au schimbat, iar cei care au rămas au nevoie de o reîmprospătare a cunoștințelor.

N-ar fi rău ca bibliotecile din S.M.T.-uri și G.A.S.-uri să primească un ajutor metodic permanent fie din partea bibliotecilor sindicale bune din apropiere, fie din partea bibliotecilor raionale sau regionale. De asemenea, mobilizarea de către comitetele sindicale de la aceste unități a unui activ mai larg din rîndul celor care îndrăgesc munca culturală și se pricep s-o desfășoare, nu ar avea decât urmări pozitive de care s-ar bucura, în primul rînd, cei ce lucrează în S.M.T.-uri și G.A.S.-uri.

M. Milcu

Munca cu cartea într-un sector forestier

Măreția severă și frumusețea sălbatică a pădurilor patriei a inspirat pe mulți dintre scriitorii noștri. „Ne aflăm în parchetele de pe Cracăul Negru — scria Calistrat Hogaș în *Pe drumuri de munte* — Din depărtare, prin aerul sec, ajungea până la noi glasul omului și al toporului. Din cînd în cînd, o trosnitură colosală umplea văile munților: erau fagii, paltinii sau brazii amețitor de înalți care, în căderea lor prăpăstioasă, sfărîmau și doborau tot în calea lor“. Am citit aceste rînduri în volumul găsit la o bibliotecă mobilă într-o cabană forestieră din nordul Moldovei. Ele m-au făcut să mă gîndesc la scriitorul care, purtînd-și de dîrlogi Piscuța prin munții Neamțului, prin Broștenii și Pipirigul copilăriei lui Creangă, a străbătut și apoi a descris ținuturi, pe atunci pustii, care astăzi pulsează de viață.

În trecut patrimoniul forestier, ca și ceilalte bogății ale solului și subsolului țării erau părăduite și jefuite „ca în codru“ de potențaii capitalului din țară și străinătate. Nici un fel de măsură pentru reimpădurire; rapacitatea burgheziei lăsa loc paraginei și degradării terenurilor dezgolate de păduri. Astăzi, de la exploatarea forestiere pentru prepararea mangalului, pînă la marile întreprinderi de industrializare a lemnului sau marea-ța hidrocentrală de la Bicaz, peste tot înflinim activitate omenească în plină efervescentă creatoare. Echipe de muncitori montează stîlpi pentru rețeaua de înaltă tensiune, funicularule mîinate de forța motoarelor transportă buștean după buștean în marile combinate de valorificare a materialului lemnos, oameni viguroși, plini de viață și de sănătate mînuiesc în pădure fierăstraiele mecanice.

Intregul patrimoniu forestier a început să fie valorificat în mod rațional abia în anii regimului de democrație populară. Numai în perioada 1951—1961, statul a investit 1763 milioane lei pentru refacerea și dezvoltarea silviculturii. Au fost împădurite 943 237 ha, din care 76 136 ha terenuri degradate.

Cartea tehnică și experiența proprie îi ajută pe muncitorii forestieri în folosirea mijloacelor tehnicii moderne pentru creșterea productivității muncii și îmbunătățirea calității produselor. Tot mai numeroși sînt cei care devin inovatori. În

sectoarele de exploatare, operațiunea de doborîre și secționare a arborilor se face mecanizat, cu ajutorul fierăstraiele mecanice „Drujba“. Deoarece ascuțirea lanțurilor tăietoare la acest utilaj se executa numai în atelierul mecanic al întreprinderii din oraș, lucrul se întrerupea. Funicularistul Alexandru Tiron, de la Întreprinderea forestieră Gura Humorului a înlăturat neajunsul, adaptînd un polizor direct la motorul de la funicularul care lucrează la parcela Slatina. În felul acesta a făcut posibilă ascuțirea lanțurilor chiar în apropierea locului de muncă.

Un alt exemplu: preocupat de îmbunătățirea calității produselor, mecanicul Nicolae Balabașciuc, de la fabrica de cherestea „Moldovița“, a construit un dispozitiv, care înlătură rebutarea transverselor de fag. Pînă atunci, aceste traverse crăpau ușor, la simpla lovire.

Cartea a pătruns în pădure, odată cu mijloacele mecanice și uneori chiar înainte lor, învățîndu-i pe oameni cum să le folosească mai bine, ajutîndu-i să se cultive, să-și petreacă timpul liber în mod instructiv și plăcut. La cabana din Cacica (Pârăul Bordiului — cum i se mai zice) din raionul Gura Humorului, muncitorii ca Nicolai Strungaru și Miron Strungaru „nu se culcă pînă nu citesc“ — după cum ne spune îngrijitorul cabanei. În bibliotecă mobilă se află *Baltagul* lui Mihail Sadoveanu, *Pe drumuri de munte* de Calistrat Hogaș, cărți ale scriitorilor contemporani, cărți social-politice, broșuri de popularizare a științei, și cîteva cărți tehnice. Ziarele vin cu regularitate (există 40 de abonamente), muncitorii audiază emisiunile de la radio, se organizează recenzii sau lecturi în colectiv. În anul 1962, biblioteca sindicală a Întreprinderii Forestiere din Moldovița (raionul Cîmpulung) a avut 628 de cititori la gurile de exploatare, iar biblioteca clubului din Frasin (raionul Gura Humorului) — 364 de cititori.

Oamenii vor să citească, să se cultive și această dorință firească trebuie satisfăcută în primul rînd de bibliotecă, care face să pătrundă cartea pînă în ungherele cele mai depărtate ale pădurii.

★

„Cartea la locul de muncă“ este o lozincă, care, în întreprinderile industriale se concretizează prin organizarea și func-

ționarea bibliotecilor mobile în secții și ateliere. Ele apropiu cartea de cititor, i-o pun la îndemână, făcându-l să îndrăgească lectura și studiul. Dar în afară de biblioteca mobilă, cititorii pot împrumuta cărți și de la biblioteca sindicală sau cea tehnică, de la biblioteca publică din oraș sau comună. Bibliotecile publice din mediul urban caută să aducă cartea cât mai aproape de cititori și de aceea organizează biblioteci filiale sau biblioteci de casă.

În exploatarea forestiere, datorită specificului întreprinderilor, sectoarele de producție sînt dispersate. Muncitorii de la gurile de exploatare lucrează în mijlocul naturii și, după terminarea orelor de muncă se adăpostesc în cabane încăpătoare și bine amenajate. Ei se află la un loc nu numai în timpul muncii, dar și în orele de odihnă. Există deci condiții din cele mai bune pentru organizarea fructuoasă a timpului liber printr-o activitate culturală permanentă. Aici, lozinca „Cartea la locul de muncă” exprimă un imperativ; cartea trebuie să-l însoțească pe muncitor. Spre deosebire de întreprinderile industriale, unde bibliotecile mobile îndeplinesc un rol auxiliar față de biblioteca sindicală — căreia cititorii au posibilitatea să i se adreseze oricînd au nevoie — în sectorul forestier bibliotecile mobile au un rol principal, fiind singurul mijloc pentru deservirea muncitorilor de la gurile de exploatare. Însăși denumirea de „bibliotecă mobilă” exprimă aici în mod plastic funcțiunea unei mici biblioteci, care se deplasează din loc în loc spre a aduce cartea cât mai aproape de cititori.

În întreprinderea forestieră rolul de a organiza și coordona activitatea bibliotecilor mobile, revine bibliotecii sindicale. În atribuțiile ei intră nu numai sarcina de a deservi pe membrii de sindicat și familiile lor la sediul central, ci și de a preschimba cu regularitate cărțile citite la bibliotecile mobile, de a organiza propaganda cărții în aceste biblioteci.

Rețeaua bibliotecilor mobile diferă, ca sferă de extindere teritorială, de răspîndirea sectoarelor de exploatare și prelucrare a materialului lemnos din fiecare întreprindere forestieră, de măsura în care biblioteca sindicală reușește să cuprindă organizatoric toate sectoarele și gurile de exploatare, de mărimea și varietatea fondului ei de publicații. Așa de pildă, în timp ce biblioteca sindicală din Moldovița are în evidență 38 de biblioteci mobile, atît la gurile de exploatare cît și în fabricile întreprinderii, biblioteca clubului „I. C. Frimu” din Sighet

are numai 9 biblioteci la gurile de exploatare. Coordonarea lor se face pe baza unui grafic, care prevede zilele cînd bibliotecarii din bibliotecile sindicale respective urmează să se deplaseze la aceste unități.

Metoda este bună, cu condiția ca graficul să fie respectat. Dar numai atît nu este suficient. În graficele amintite se prevăd cîte două deplasări săptămînale ale bibliotecarilor. În mod firesc se naște întrebarea: cînd va ajunge rîndul ultimei biblioteci mobile la preschimbarea cărților citite? O socoteală simplă — fără a ne referi la vreunul din grafice, ne arată că bibliotecarului din Moldovița i-ar trebui 19 săptămîni, adică aproape 5 luni.

În acest rîstimp, unele guri de exploatare se închid și altele intră în funcțiune. La sectoarele întreprinderii Forestiere Moldovița am văzut cum arată practic un astfel de grafic. În unele biblioteci mobile s-au organizat prea puține acțiuni de propagandă a cărții, în altele n-au fost preschimbate cărțile de luni de zile. Există și biblioteci mobile care figurează doar în evidența bibliotecarului, deși la cabanele respective n-a ajuns nici o carte. La una din cabanele din sectorul Demăcuța nu exista bibliotecă mobilă, deoarece bibliotecarul a lăsat pachetul cu cărți la o altă cabană (parc. 71), la o distanță de cca 4 km și... acolo au rămas. După evidență, grafic — și mai ales după necesități — la fabrica de cherestea din Vama ar fi trebuit să existe o bibliotecă mobilă. Muncitorii din fabrică, dacă vor să citească, se adresează bibliotecii comunale din Vama. Vizitînd fabrica, bibliotecara comunală din Vama a fost de-a dreptul asaltată cu întrebări din partea muncitorilor: „Cine se ocupă de cititorii din întreprinderea noastră? Biblioteca sindicală sau cea comunală?” „De ce nu se aduc cărți și la noi?” „De ce nu se organizează o bibliotecă mobilă?” În anul 1962, biblioteca comunală din Vama a fost frecventată de 72 de cititori de la fabrica de cherestea. Dacă ar fi existat o bibliotecă și în întreprindere, numărul cititorilor din fabrică n-ar fi fost mai mare. Bibliotecara comunală se aștepta ca bibliotecarul sindical să organizeze o bibliotecă mobilă, iar acesta nici n-a dat pe acolo. Nici comitetul sindicatului din fabrică și nici comitetul sindicatului de la I. F. Moldovița n-au luat măsuri la timp pentru remedierea situației.

Se știe că un plan sau un grafic oricît de minuțios, nu folosește prea mult dacă nu este întocmit pe baza unei analize atente a condițiilor în care biblioteca își desfășoară activitatea. O astfel de analiză

ar fi arătat că nu este suficient să se consemneze deplasarea bibliotecarului în diferite sectoare și guri de exploatare — cum s-a făcut în graficul de la Moldovița — ci, este necesar să se studieze mărimea și varietatea fondului de cărți al bibliotecii, să se asigure completarea lui judicioasă, în funcție de numărul bibliotecilor mobile și de nevoia de carte în sectorul forestier. Biblioteca sindicală din Moldovița nu putea să ofere material pentru un astfel de studiu deoarece nu are o evidență a fondului de cărți. Tovarășul Chirută, secretarul comitetului sindicatului din Întreprinderea Forestieră Moldovița, care răspunde de munca culturală, ar fi trebuit să se sesizeze de această situație și să nu aprobe un plan de deplasare lipsit de temeii.

Pentru îmbunătățirea activității bibliotecilor mobile, se impune o mai bună raționalizare a muncii bibliotecarilor. Aceștia să nu fie simpli distribuitori de carte, ci propagandiști ai cărții, adevărați sfătuitori și ghizi ai cititorilor în lumea cărților. În deplasările la bibliotecile mobile, bibliotecarul trebuie să se ocupe îndeaproape de responsabilii acestor unități, să-i instruiască despre sarcinile ce le revin, să le arate cum se ține evidența, să stabilească împreună planul pentru organizarea lecturilor în colectiv și a altor acțiuni cu cartea, să le pună la dispoziție recenzii, afișe de bibliotecă etc. Pe de altă parte, el poate să folosească fiecare prilej pentru a menține o legătură permanentă cu responsabilii bibliotecilor mobile. Ședințele de instrucție cu responsabilii culturali ai grupelor sindicale, deplasarea brigăzilor artistice de agitație sau a conferențiarilor la gurile de exploatare sînt ocazii, care oferă posibilitatea de a menține un contact cu responsabilii bibliotecilor mobile, de a transmite materiale de propagandă și cărți. Așa cum pe plan central se organizează cursuri de instruire a bibliotecarilor salariați și voluntari din bibliotecile sindi-

cale, comitetele sindicatelor din întreprinderile forestiere ar putea organiza periodic instruirea responsabililor bibliotecilor mobile.

O condiție importantă pentru raționalizarea muncii cu cartea în sectorul forestier este colaborarea dintre bibliotecile sindicale și cele din sistemul așezămintelor culturale. În acest sens apare ca pozitiv faptul că biblioteca sindicală și cea comunală din comuna Moldovița au sediul în același local și folosesc în comun fondurile de cărți. În timp ce prima își desfășoară activitatea mai ales în sectoarele de exploatare, cealaltă se ocupă de locuitorii comunei, majoritatea lucrători forestieri. Putem spune, că aici există o singură bibliotecă cu doi bibliotecari și... două feluri de evidență. (În fapt există o singură evidență, numai la biblioteca comunală, deoarece la cea sindicală e ca și inexistentă). Colaborarea între aceste două unități s-ar putea concretiza într-un plan de activitate, elaborat în comun și care să prevadă sarcini și termene precise, evitîndu-se unele paralelisme, atît în raportarea activității cît și în îndrumarea lecturii cititorilor.

În comuna Frasin funcționează, de asemenea, două biblioteci: una sindicală și alta din sistemul așezămintelor culturale. Biblioteca clubului muncitoresc din Frasin deservește cititorii din centrul comunei și gurile de exploatare. Pentru a evita paralelismul în muncă, Comitetul executiv al sfatului popular al raionului Gura Humorului a înființat o bibliotecă comunală într-unul din satele comunei.

În funcție de condițiile existente în fiecare întreprindere forestieră, colaborarea dintre bibliotecile sindicale și cele din sistemul așezămintelor culturale capătă forme variate. Colaborarea se poate extinde și în direcția organizării și funcționării bibliotecilor mobile la gurile de exploatare, prin încheierea unor angajamente între bibliotecile sindicale și cele comunale sau raionale. În aceste angaja-

— A sosit presal la schela de prins și legat plute, de la întreprinderea forestieră Vatra-Dornei.

mente se poate stabili, de pildă, ca biblioteca comunală situată în imediata apropiere a unor guri de exploatare să se ocupe de bibliotecile mobile de la cabane. De asemenea, se pot preciza formele de colaborare privind împrumutul interbibliotecar, completarea fondurilor de publicații a ambelor biblioteci ținând seama de numărul bibliotecilor mobile și necesitatea asigurării lor cu cărți adecvate sectorului forestier, organizarea diferitelor forme de propagandă a cărții.

Un rol important în sprijinirea activității bibliotecilor din sectorul forestier revine bibliotecilor raionale și celor regionale. Permanent, ele trebuie să acorde ajutor metodic bibliotecilor sindicale și comunale care activează în acest sector, să elaboreze materiale prin care să împărtășească experiența acumulată de cei mai buni bibliotecari, să sprijine organizarea instruirii bibliotecarilor din bibliotecile mobile. Ținând seama de specificul

muncii cu cartea la gurile de exploatare se simte nevoia unor materiale scurte, care să informeze pe cititori asupra nou-tăților intrate în biblioteci și să prezinte conținutul unor cărți social-politice, tehnice, de popularizare a științei, beletristice. Ar fi utilă și binevenită, elaborarea de către bibliotecile regionale sau raionale din regiunile forestiere a unor liste de recomandare, recenzii, prezentări de cărți, planuri pentru lectură în colectiv.

De asemenea, ar fi necesară organizarea de către consiliile regionale sau raionale ale sindicatelor, în colaborare cu comitetele regionale și raionale pentru cultură și artă, a unor consfătuiri cu bibliotecarii din sectorul forestier pentru a realiza un schimb de experiență care să contribuie la îmbunătățirea și îmbogățirea formelor de activitate bibliotecară în acest sector.

A. GRONBERG

ȘTIRI • ȘTIRI • ȘTIRI • ȘTIRI • ȘTIRI • ȘTIRI • ȘTIRI • ȘTIRI

• *Bibliotecile în sprijinul cercurilor agrozootehnice.* Bibliotecile comunale și sătești din raionul Sf. Gheorghe, regiunea Brașov, și-au îndreptat atenția spre sprijinirea, prin mijloace specifice, a bunei desfășurări a învățământului agrozootehnic de masă. Cerința principală era popularizarea, după specificul cercurilor, a literaturii agrozootehnice necesare. Astfel, în sălile unde se desfășurau lecțiile cursurilor agrozootehnice s-au organizat expoziții pe diferite teme. De exemplu, la Ozun expoziția a avut ca temă dezvoltarea șeptelului, iar în comuna Ilieni cărțile expuse se refereau la mărirea producției cerealiere la hectar. De asemenea, cunoașterea tematicii cursurilor ca și menținerea unei legături permanente cu lectorii cercurilor, a dat posibilitate bibliotecarilor să pună la dispoziția cursanților materialul bibliografic necesar. În această direcție, se remarcă activitatea bibliotecarilor din Micfalău și Ozun.

Mult apreciate de cursanți au fost și consfătuirile. Nu numai că s-au bucurat de o participare numeroasă (mai ales cele organizate în comuna Ozun) dar au determinat și o creștere a numărului de cărți agrozootehnice citite. Nu putem să nu amintim de listele bibliografice bine întocmite (Ilieni, Micfalău, Ozun) care au fost o bună călăuză pentru cursanți.

• În comuna Petrești (regiunea Hunedoara), biblioteca pune un mare accent pe

popularizarea cărților prin intermediul cercurilor de citit, a căror activitate s-a lărgit și s-a îmbogățit în lunile de iarnă.

În luna septembrie a anului trecut, o dată cu reorganizarea colectivului cultural obștesc din comună, s-a trecut și la reprofilarea cercurilor de citit. În colaborare și sub îndrumarea bibliotecarei, responsabili cercurilor și-au întocmit planuri de muncă și planuri de lectură pentru fiecare lună de iarnă. În urma hotărârii Comitetului executiv al sfatului popular comunal, cercurile de citit funcționează, în toate cele 30 de circumscripții, după același program (în fiecare zi de luni, de la ora 19). Ele sînt conduse de către cadre didactice, funcționari de la instituțiile din comună, deputați, delegate ale Comisiei de femei. Prin grija bibliotecii, fiecărui cerc i-au fost asigurate cărțile necesare lecturilor, cit și materiale ilustrative destinate a ușura asimilarea materialelor prelucrate.

În lunile din iarna acestui an, cercurile de citit din comuna Petrești au organizat 446 de lecturi. Printre materialele larg dezbătute, menționăm documentele de partid și de stat publicate în presă, diferite articole din ziarul „Știința” despre cele mai importante evenimente politice interne și internaționale, broșuri și cărți agrotehnice, materiale din *Almanahul țărănimii collectiviste pe anul 1963*, cărți cuprinzînd sfaturi gospodărești.

PE TEME ACTUALE

O CĂLĂTORIE ÎN LUMEA MINUNATĂ A ȘTIINȚEI ȘI TEHNICII

Manifestare pentru micii cititori

Cu toții știm că astăzi pe copii îi pasionează problemele științei. Printre primele cuvinte pe care învață să le rostească se numără și „rachetă”, „mașină”, „stele”, „Cosmos”, „motor”, „robot”, „televizor”, iar numele unor eroi ai științei, cum este Gagarin, e pe buzele tuturor. Iată de ce sintem încredințați că o după-amiază organizată de bibliotecari cu lecturi din cărți despre știință pentru copii, va atrage pe micii cititori. Propunem ca, în acest scop să fie folosite reușitele volumase ale colecției „Să știm”, apărute în Editura Tineretului începând din anul 1958 și destinate cititorilor între 8—12 ani. O astfel de manifestare s-ar putea intitula O călătorie în lumea minunată a științei și tehnicii iar pentru desfășurarea ei, recomandăm folosirea textului ce urmează, pe care bibliotecarii îl pot modifica și adapta, după nevoie :

De obicei, la întâlnirile noastre v-am povestit despre fapte îndrăznețe ale lui Făt-Frumos, Harap-Alb, Prislea cel voinic. Dar în lumea cărților se află multe povestiri adevărate despre înfăptuirile oamenilor din zilele noastre. Și acestea le întrec în minunăție pe cele ale eroilor ce se luptau cu balaurul cu șapte capete sau cu Baba-cloanța cea rea.

V-am chemat acum pentru a vă povesti despre minunile științei. Aceste minuni sînt altfel decît cele din basme. Ele sînt minuni adevărate.

În zilele noastre, cînd rachetele cosmonauților sovietici s-au înălțat departe în cer pentru a cunoaște și alte tărîmuri decît cel pămîntesc, cînd centrale atomice valorifică forța ascunsă a materiei, omul a ajuns foarte departe cu cunoștințele sale despre lume. El știe multe despre alcătuirea lucrurilor din jurul său, despre felurile plante și animale ale Pămîntului, despre Lună, Soare și stele, iar în ce privește tehnica — mașinile pe care le-a construit sînt de o perfecțiune și de o putere pe care nici nu și le putea închipui în trecut. Un excavator (adică o mașină care

sapă pămîntul) poate, de pildă, înlocui munca citorva mii de săpători.

Printre marile descoperiri ale științei moderne se numără cele despre alcătuirea materiei, adică a fiecărui lucru (un creion, o piatră, cărbunele, un drug de fier, un bob de grîu, apa mării, aerul etc.). Într-o carte scrisă anume pentru voi, *Petre, eu și atomii* de V. Koval, tocmai despre asta este vorba. Să citim cîteva pagini din care veți afla o interesantă convorbire dintre Petre și unchiul său. (Se va citi din cartea lui V. Koval *Petre, eu și atomii*, ed. a II-a, 1962, de la pag. 11, primul rînd, primul cuvînt și pînă la p. 14, ultimul rînd, ultimul cuvînt „molecule”).

Iată deci ce a aflat Petre de la unchiul său. Toate lucrurile sînt alcătuite din atomi iar atomii se grupează de obicei în molecule. În cartea de care v-am pomenit și pe care vă sfătuiesc s-o citiți de la un capăt la celălalt, veți afla și multe alte fapte, de pildă, despre alcătuirea atomilor, care, mici cum îi știți, sînt și ei formați din particule și mai mărunte, aflate într-o mișcare neîntrepută.

Ați aflat cîte ceva despre ce-i mai mic în lume, acum să ne îndreptăm privirile spre ce-i mai mare, spre planete și comete, spre Soare și stele, spre Universul nesfîrșit din care și *Pămîntul nostru face parte*. S-o facem cu ajutorul cărții *Din tainele cerului* de I. M. Ștefan, în ale cărei pagini o piatră căzută din cer, un „meteorit” (cum se spune în astronomie) și o rază de lumină venită de la o stea foarte îndepărtată își povestesc călătoria prin Cosmos. Să dăm cuvîntul cărții, pentru a citi o parte din povestea meteoritului : (Se va citi din cartea lui I. M. Ștefan *Din tainele cerului*, 1958, p. 31, rîndul 4, de la „Planetele...”, pînă la p. 38, rîndul 4, cuvîntul „Univers”).

Ce interesante sînt problemele de astronomie, mai ales astăzi, cînd cosmonauții sovietici explorează spațiile nesfîrșite și se pregătesc să pună piciorul — peste cîteva ani — pe planetele învecinate Pămîntului,

pentru a vedea cum sint alcătuite și ce fel de făpturi trăiesc, poate, pe acolo.

Despre zborul în Cosmos vă vorbește o altă carte și anume *Rică și Tică au plecat în Lună* de Leonid Petrescu. Să vedem ce li se va întâmpla acolo, urmărind câteva pagini din această frumoasă povestire... Se va citi din cartea lui Leonid Petrescu *Rică și Tică au plecat spre Lună*, 1961, de la pag. 76, rîndul 12, cuvintele „Iși puseră” și pînă la pag. 80, rîndul 11 de jos, cuvîntul „adîncă”).

Să nu vă închipuiți cumva, ascultînd aceste pagini, că știința și tehnica pot fi însușite cum ascuți o poveste, în joacă. La temelia însușirii cunoștințelor științifice stă școala. Numai învățînd temeinic matematica, fizica, chimia, geografia, agrotehnica și celelalte științe puteți pătrunde tainele naturii, puteți deveni muncitori, agricultori sau tehnicieni iscusiți cînd veți fi mari. Desigur, învățătura e uneori grea și problemele de matematică vă dau adesea multă bătaie de cap, dar fără aceste eforturi nu puteți deveni oameni culți și instruiți.

În ce privește povestirile din care v-am citit și vă voi mai citi, ele vă ajută să vă îmbogățiți cunoștințele, să aflați multe fapte noi și neobișnuite pe care știința le-a descoperit sau să fiți la curent cu ultimele cuceriri ale tehnicii.

Cu voia voastră, să ne întorcem acum pe Pămînt. Să nu credeți cumva că pe planeta noastră nu sînt lucruri interesante. Uite, spre pildă, chiar într-o baltă ca toate bălțile, sînt de văzut și aflat tainele multor viețuitoare. Despre acestea vom citi din cartea *Povestiri despre locuitorii bălții* de Ion Mălăcea. Ascultați : (Se va citi din cartea lui Ion Mălăcea *Povestiri despre locuitorii bălții*, 1959, de la p. 25 începutul capitoului, pînă la p. 30, rîndul 4 de jos, „ceafă”).

Și acum, să închidem această carte plină de farmec și să trecem la o altă scriere, care sînt sigur că o să vă placă tot atît de mult. Este vorba de *Omulețul de cristal* de Ioan Ionescu. Un astfel de titlu v-a lăsat poate nedumeriți. Ce fel de făptură să fie acesta ? Cum să existe un omuleț de cristal ? În povestirea lui Ioan Ionescu, totul se lămurește : este vorba despre istoria fabricării sticlei, din cele mai vechi timpuri și pînă în ziua de astăzi. (Se va citi din cartea lui Ioan Ionescu *Omulețul de cristal*, ed. II-a, 1962, de la p. 8, rîndul 10 de jos, cuvîntul „Deodată” și pînă la p. 13, rîndul 2 de jos, cuvîntul „caldeenii-

lor”). Și acum să facem un salt spre sfîrșitul cărții și să citim despre o vizită într-o fabrică modernă de sticlă : (Se va citi din aceeași carte, de la p. 55, rîndul 6, cuvîntul „Trecură” și pînă la p. 59, rîndul 7 de jos, cuvîntul „salopetă”).

Acum că am aflat cîte ceva și despre fabricarea sticlei, vi s-a deschis desigur pofta să știți mai multe în legătură cu progresul tehnicii. În anii aceștia, în care poporul nostru, sub conducerea partidului, a împlinit socialismul, — orînduirea bunăstării pentru toți oamenii muncii de la orașe și sate, — s-au construit la noi nenumărate fabrici și uzine moderne, au fost realizate în țară mașini complicate care alădăta trebuiau aduse de prin străinătăți, ca de pildă tractoare și strunguri, iar în sate unde în trecut nu ardea decît opaițul sau lampa de gaz, a pătruns electricitatea — și odată cu ea : becul electric, radioul și televiziunea.

Electricitatea ! Ce lucru minunat ! Avem și despre ea o carte, cu un titlu foarte frumos : *Cetățile luminii* de Sorin Nicolescu. Cetățile luminii sînt centralele electrice, care produc electricitate. Să dăm cuvîntul autorului, ca să ne vorbească despre ele. (Se va citi din cartea lui Sorin Nicolescu *Cetățile luminii*, 1962, p. 35, rîndul 6, cuvîntul „Inchipuiți-vă”, și pînă la p. 40, ultimul rînd, cuvîntul „hidrocentrală”).

Iată-ne la capătul călătoriei noastre în lumea științei și tehnicii. Acum vă voi arăta o hartă a țării noastre, pe care sînt însemnate cîteva din cele mai importante uzine și fabrici construite la noi în ultimii ani. Le recunoașteți ? Să stăm puțin de vorbă despre aceste noi unități, construite prin grija partidului și guvernului, unități în care știința și tehnica cea mai înaintată și-au dat mîna pentru realizarea unei înalte productivități a muncii, pentru a produce mai multe mașini, bunuri de larg consum etc. pentru a face viața noastră mai frumoasă, mai îmbelșugată.

★

De data aceasta v-am citit despre atom și Univers, despre zborul în Lună și obiceiurile animalelor de pe Pămînt, despre istoria fabricării sticlei și minunile energiei electrice, despre cele mai importante fabrici și uzine construite în ultimii ani la noi. Data viitoare vom porni să dezlegăm împreună alte taine ale naturii.

Fișier bibliografic

GHEORGHIU-DEJ, GHEORGHE. *Articole și cuvintări* — iunie 1961 — decembrie 1962. Buc., Editura politică, 1962. 472 p.

★

GHEORGHIU-DEJ, GHEORGHE. *A XV-a aniversare a Republicii Populare Romîne*. Expunere făcută la ședința solemnă a Marii Adunări Naționale — 29 decembrie 1962. Buc., Editura politică, 1962. 32 p.

★

În numele păcii și prieteniei. Buc., Editura politică, 1962. 176 p.

Lucrarea cuprinde documente oficiale, precum și reportaje cu privire la vizita conducătorilor de partid și de stat ai R. P. Romîne în Indonezia, India și Birmania.

Reportajele fac scurte incursiuni în istoria unor localități sau a unor străvechi monumente de artă, vizitate de delegația țării noastre.

★

ENACHE, M. *Avantajele marii gospodării agricole colective*. Buc., Editura politică, 1963. 32 p.

Broșura înfățișează avantajele obținute de colectivității din comuna Ion Roată, raionul Urziceni, prin unirea celor 3 gospodării colective într-una mai mare. Rezultatele obținute arată o creștere a posibilităților în sporierea producției agricole și a veniturilor colectivștilor.

PANĂ, T. *Să dezvoltăm și să apărăm avutul obștesc*. Buc., Editura politică, 1963. 48 p.

Lucrarea prezintă, într-o formă accesibilă, activitatea depusă de organizațiile de partid, de comuniști, pentru a dezvolta la colectivști grija pentru creșterea și apărarea proprietății obștești —, una din verigile principale ale consolidării economico-organizatorice a G.A.C.

Un accent deosebit se pune pe dezvoltarea răspunderii personale și colective față de apărarea proprietății obștești, față de creșterea averii colective.

PARPALĂ, O. *Dezvoltarea multilaterală și intensivă a producției în G.A.C.* Buc., Editura politică, 1963. 400 p.

Lucrarea tratează principalele probleme ale investițiilor succesive — baza dezvoltării intensive și multilaterale a pro-

ducției în G.A.C., — analizează căile utilizării raționale a forței de muncă și scoate în evidență eficacitatea dezvoltării intensive și multilaterale a producției.

Analizînd cîteva gospodării colective, din zone natural-economiche diferite, autorul demonstrează rolul covîrșitor al dezvoltării multilaterale și intensive a producției, pentru întărirea gospodăriei obștești și ridicarea nivelului de trai al colectivștilor.

★

BALTAZAR, CAMIL. *Contemporan cu ei*. Amintiri și portrete. Buc., Editura pentru literatură, 1962. 184 p.

Volumul cuprinde portrete și amintiri despre Tudor Arghezi, V. Demetrius, Magda Isanos, Hortensia Papadat-Bengescu, Camil Petrescu, Liviu Rebreanu, Mihail Sadoveanu, — pe care autorul i-a cunoscut îndeaproape, a conlucrat cu ei sau le-a fost prieten.

Cea mai mare parte a amintirilor e inedită.

BRĂESCU, GH. *Opere alese*. Text ales și stabilit, studiu introductiv, note și bibliografie de M. Gheran. 2 vol. Buc., Editura pentru literatură, 1963. Vol. I — 496 p.; Vol. II — 516 p.

Recentă ediție însumează mai bine de două treimi din schițele, nuvelele și amintirile publicate de Gh. Brăescu în timpul vieții sale. Alte 53 de lucrări din genul scurt sînt tipărite pentru prima oară, pe baza unei cercetări exhaustive a operei. În *Addenda* sînt publicate pagini selecte din publicistica autorului.

Ediția este completată cu un studiu monografic, care cuprinde o schiță biografică, alcătuită pe baza unor documente inedite. Notele de la sfîrșitul fiecărui volum menționează cele mai semnificative contribuții la cunoașterea și valorificarea operei scriitorului.

Ediția se încheie cu un *Indice bibliografic*, publicat pentru prima dată. 24 ilustrații întregesc textul ediției.

GRUIA, CĂLIN. *Vineri la amiază...* Buc., Editura pentru literatură, 1962. 304 p.

Cu volumul *Vineri la amiază...*, Călin Gruiă — cunoscut pînă acum mai ales ca scriitor pentru copii — își face intrarea în literatura destinată celor vîrstnici.

Cele cinci nuvele cuprinse în volum evocă episoade dramatice, semnificative, din timpul celui de-al doilea război mondial, atmosfera specifică a frontului. Demnificând caracterul cotropitor al războiului hitlerist, autorul scoate în evidență revolta soldaților și a unor ofițeri români, ca și a întregului popor român împotriva călăilor hitleriști și antonescieni.

Narațiunea clară, conturarea unor personaje viguroase, — iată calități care fac din volumul *Vineri la amiază...* o carte interesantă și instructivă.

Moment istoric. Reportaje. 2 vol. Buc., Editura pentru literatură, 1962. Vol. I, 306 p.; Vol. II, 284 p.

Anul 1962 va rămâne în istoria poporului nostru, ca anul încheierii procesului de colectivizare a agriculturii, al victoriei definitive a socialismului la orașe și sate. Momentul istoric al încheierii acestui proces, marcat de Sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale, a găsit un ecou puternic în creația scriitorilor noștri contemporani.

Primul dintre aceste două volume — care au titlul comun *Moment istoric* — este alcătuit din mărturii directe de la tribuna sesiunii Marii Adunări Naționale, din articole de presă, reportaje, — adevărate fragmente ale poemului colectivizării. Cel de-al doilea volum este consacrat nuvelei, povestirii și schiței — cristalizări ale unei realități care va stimula și în viitor importante sinteze epice, demne de măreția zilelor pe care le trăim.

Prezența în paginile celui de-al doilea volum a unui mare număr de scriitori din toate generațiile, de la Tudor Arghezi, Mihai Beniuc, G. Călinescu, Demostene Botez și Nagy Istvan pînă la cei mai tineri în literatură ca Vasile Rebreanu, Fănuș Neagu, Nicolae Velea — este o mărturie a participării masive și entuziaste a întregului front scriitoricesc, la reflectarea vieții noi a patriei noastre.

FĂNUȘ, NEAGU. *Dincolo de nisipuri.* Schițe și povestiri. Buc., Editura pentru literatură, 1962. 116 p.

Prin volumele sale *Ningea în Bărăgan* și *Somnul de la amiază*, Fănuș Neagu se arată preocupat de reliefaarea unor caractere dirze, angajate în bătălia pentru socialism. În noul său volum, *Dincolo de nisipuri*, scriitorul relevă îndeosebi nuanțe subtile ale psihologiei oamenilor noi, manifestări expansive ale conștiinței lor, reacțiile lor în fața unor probleme complexe ale vieții de toate zilele.

POPESCU, TUDOR. *Dragostea începe oricînd.* Buc., Editura pentru literatură, 1962. 270 p.

Eroii povestirilor din această carte sînt muncitori ai zilelor noastre. Faptele lor sînt asemănătoare cu numeroasele întîmplări care umplu existența de fiecare zi a constructorilor socialismului: Nea Gogu (*Nea Gogu și ai lui*), inimos, plin de umor, se definește ca un muncitor înaintat pentru care viața de familie și cea de uzină s-au contopit într-o singură existență. *Dragostea începe oricînd*, — nuvela care întitulează volumul, — înfățișează legătura firească și puternică care se încheagă între muncitorii de diferite vîrste, constructori ai noii vieți. În atmosfera sănătoasă, tovarășească, a uzinei noi, tinărul din povestirea *Zi mare*, înconjurat de dragostea celor din jur trăiește din plin bucuria de a fi tată etc.

Optimismul, încrederea în viață, sentimentul libertății, pe care îl trăiesc oamenii de astăzi, se reflectă cu putere în paginile acestui volum.

SIMION, AL. *La marginea orașului.* Roman. Buc., Editura pentru literatură, 1962. 416 p.

Inspirat din lupta politică și economică a muncitorilor forestieri de pe Valea Bistriței, în anii 1936-1937, romanul *La marginea orașului* realizează o imagine grăitoare a aspirațiilor și luptei muncitorilor conștienți pentru unitatea clasei muncitoare din țara noastră, în anii premergători celui de-al doilea război mondial, demascînd duplicitatea și manevrele unor fruntași ai social-democrației de dreapta.

Cele 11 capitole ale romanului încheagă contururile unui vast tablou social, însuflețit de opoziția activă și dramatică a muncitorilor împotriva patronilor și a fascismului în creștere. Muncitorul Mircea Stănescu, eroul principal al romanului, întîlnește în drumul său luminoase figuri de comuniști, oameni hotărîți și puternici, dar și firi mai slabe, șovăielnice, și chiar pe unii care dezertează din rîndurile tovarășilor, pentru a deveni unelte ale patronilor. Analiza acestor caractere se îmbină în roman cu demascarea vehementă a patronilor, a legionarilor, a diferiților reprezentanți ai regimului întemeiat pe exploatare.

Romanul *La marginea orașului* ilustrează sugestiv procesul de formare a conștiinței revoluționare în rîndurile proletariatului, a luptei sale sub conducerea P.C.R.

VĂ PREZENTĂM • VĂ RECOMANDĂM

Mic curs de legătorie

CUM SE LEAGĂ
O CARTE (III)

PREGĂTIREA FASCICOLELOR PENTRU CUSUT

Desfăcutul volumului. Pentru a putea fi legată, cartea trebuie desfăcută în coli sau fascicole.

Dacă volumul n-a fost legat, ci doar broșat, coperta se desface foarte ușor, ea fiind lipită de cotor cu un strat subțire de clei. În acest caz, presăm blocul cu palma dreaptă, în timp ce cu mina stînga desprindem încetîșor coperta din față printr-o mișcare de tracțiune laterală, sprijinită cu degetele mîinii drepte (ca în fig 1). Tot astfel, procedăm și cu coperta din spate. Dacă lipitura de la cotor nu cedează, este preferabil să nu forțăm, ci să desprindem întîi prima fascicolă, apoi cele următoare.

De obicei, cartea broșată are coperta din carton subțire, ceea ce permite folosirea ei la confecționarea scoarței volumului legat. În același scop, se poate folosi o supracopertă, care în majoritatea cazurilor este ilustrată. Dacă volumul a mai fost legat, se vor tăia de-a lungul articulației, cu un cuțit bine ascuțit, sforile sau fișile de pinză, care fixează scoarța de bloc.

După desfacerea copertelor, se trece apoi la descompunerea blocului în fascicolele componente, prin desprinderea fiecărei coli în parte, după ce s-a verificat în prealabil dacă fascicola este completă. Deoarece, nu cuprind toate același număr de file, este absolut necesar ca înainte de desfacerea blocului în fascicole să se verifice fiecare coală

Fig. 1

în parte pentru a se stabili numărul de file din care este formată.

Cînd colile sînt cusute cu sîrmă, clamele trebuie desfăcute cu ajutorul unui cuțit bont și scoase cu grijă pentru a nu rupe cotorul. Dacă volumul este cusut cu ață, se taie întîi ața (care se găsește cu ușurință la mijlocul fiecărei fascicole), unealta folosită (foarfeca sau cuțitul) fiind ținută tot timpul paralel cu blocul, pentru a se evita găurirea hîrtiei. Fascicolele se desprind în același fel ca și coperta (fig. 1) tracțiunea laterală exercitîndu-se cu mina stîngă de-a lungul cotorului, din spre cap spre picior. Pe măsură ce sînt desprinse de bloc, fascicolele se așază pe masă la stînga noastră, în ordinea lor crescîndă.

Uneori, se poate întîmpla ca desprinderea fascicolelor să se facă cu mare greutate, datorită rezistenței cleiului de pe cotor. Pentru a evita smulgerea hîrtiei sau ruperea cotorului, după ce coperta a fost îndepărtată, se șterge ușor cotorul cu o cîrpă muiată în apă fierbinte. În contact cu căldura și umezeala, cleiul se dizolvă, permițînd astfel detașarea colilor cu ușurință. Înainte de a desface fascicolele, ștergem cotorul cu o cîrpă uscată sau cu un șomolog de hîrtie moale. După descompunerea blocului în fascicole, acestea vor fi curățate de rămășițele de clei rămase pe cotor, cu ajutorul fălțuitorului sau cu partea neascuțită a cuțitului.

Fascicola, curățată pe o parte a cotorului, va fi întoarsă spre a se curăța și pe cealaltă parte. Cu acest prilej, se va controla interiorul fascicolei, pentru a se îndepărta firele de ață sau clamele de sîrmă rămase între file. În cazul cînd coperta urmează a fi folosită la legarea volumului, ea va fi curățată de clei, după cum s-a arătat mai sus. Dacă este pătată sau murdară, coperta se poate curăța, ținînd-o cufundată 1—2 ore într-un vas cu apă și săpun. După acest interval, va fi clătită bine cu apă și pusă la uscat între două coli de hîrtie sugativă, pe o suprafață foarte netedă și presată cu o greutate.

În general, la cărțile de valoare, alît coperta cît și cotorul se folosesc la legarea volumelor. De asemenea, și foile de gardă (cele două file albe de la începutul și sîrșitul volumului).

VĂ PREZENTĂM • VĂ RECOMANDĂM

DESPRE UNELE PROBLEME ALE ÎNDRUMĂRII LECTURII COPILOR (I)

Articolul *Înțelegerea literaturii de către elevi și îndrumarea ei* — de Geta Dan-Spinoiu, apărut în nr. 12/1962 al revistei — aduce în discuție o serie de aspecte interesante ale procesului percepției de către elevi a fenomenului literar, al trăirii emoției artistice generate de lectură, subliniind necesitatea unei îndrumări atente și competente a lecturii micilor cititori. Abordarea problemei îndrumării lecturii copiilor și cercetarea ei pe teme științifice este deosebit de utilă și actuală. Este necesară cunoașterea ei aprofundată de către bibliotecari, care trebuie să-i ajute pe copii în înțelegerea justă și adecvată a celor citite, în generalizarea materialului de viață cuprins în cărți și folosirea lui creatoare.

Ce cărți citesc copiii, care este volumul lecturii lor, dacă înțeleg cele citite, în ce măsură lectura extrascolară vine în sprijinul cunoștințelor preluate în școală și lărgeste totodată orizontul cultural al elevilor, cum se concretizează colaborarea între școală, bibliotecă, familie, organizațiile de pionieri, tineret, în vederea realizării unei linii unitare și eficiente de educație, prin ce metode se înfăptuiește, practic — îndrumarea diferențiată a lecturii micilor cititori, după vîrstă, preocupări, preferințe etc., rolul determinant — în această direcție — al fondului de cărți din bibliotecă, al totalității mijloacelor de propagandă a cărții folosite de către acestea (îndrumarea individuală a lecturii, acțiunile de masă cu cartea, activitatea bibliografică, agitația vizuală etc.), iată numai câteva din problemele mai grele pe care le ridică lectura copiilor și îndrumarea ei competentă.

În cele ce urmează voi prezenta unele aspecte în legătură cu sfera și conținutul lecturii copiilor și înțelegerea justă de către aceștia a cărților citite. De asemenea, mă voi opri asupra unor probleme privitoare la activitatea concretă a bibliotecilor în rîndurile copiilor. Voi folosi materialul furnizat de constatările făcute în școli și biblioteci, de discuțiile avute cu profesori, bibliotecari, părinți, de sondajele efectuate printre copii.

Un prim sondaj — sub formă de anchetă — l-am întreprins în luna noiembrie 1962 în rîndul a 493 elevi din clasele a II-a — a VII-a de la trei școli din Capitală. Fiecare elev a răspuns la un chestionar cu următorul cuprins:

1. De unde îți procuri cărțile pe care le citești?

2. La ce bibliotecă ești înscris?

3. Cîte cărți ai citit de la începutul anului școlar? Care sînt acestea?

4. Care dintre cărțile citite ți-au fost recomandate la școală și la ce obiect anume?

5. Ce cărți ai îndrăgit? Ce literatură îți place să citești?

6. Care este autorul tău preferat?

Alt sondaj a constatat în cercetarea a 400 de fișe de cititori de la secția de copii a unei biblioteci de masă din București, pe perioada I.I.—I.XI.1962. În cursul acestei cercetări am remarcat frecvența la bibliotecă a fiecărui copil, numărul de lucrări citite, cărțile recomandate de programa școlară, conținutul lecturii (lucrări de știință, tehnică, literatură beletristică), genurile literare preferate. Aceleași probleme am urmărit și în cercetarea fișelor de cititori din trei biblioteci școlare.

SFERA LECTURII COPILOR; PONDEREA ACESTEIA ÎN ACTIVITĂȚILE LOR ZILNICE

O primă informație furnizată de materialul cules este aceea că, în marea lor majoritate, copiii sînt înscrși la bibliotecă, școlare sau publice, că bibliotecile și librăriile constituie pentru ei sursele principale de obținere a cărților, că mulți copii își alcătuiesc biblioteci personale pe care le completează mereu cu lucrările cele mai îndrăgite de ei. Cartea pătrunde tot mai mult în existența lor, devenind un element obișnuit, necesar.

Totuși, nu poate fi trecut cu vederea faptul că aproape un sfert dintre elevii chestionați nu sînt înscrși la bibliotecă și își procură cărțile „de la vecini”, „de la rude”, „din diferite surse”. Lectura acestor copii se desfășoară în cea mai mare măsură la întîmplare, fără controlul educatorilor. Aceasta o atestă și titlu-

rile enumerate în răspunsurile la chestionar, demonstrând că „diferitele surse“ au adesea un rol destructiv, furnizând copiilor cărți care depășesc puterea lor de înțelegere sau lucrări slabe, învechite, dăunătoare. Pericolul acesta există mai ales în cazul copiilor de 10—14 ani, a căror predilecție firească pentru literatura de aventuri îi poate determina, în condițiile unei insuficiente îndrumări, să nu aleagă întotdeauna cartea cea mai potrivită.

Este binecunoscută influența asupra formării și dezvoltării ulterioare a personalității, pe care o au impresiile din lumea exterioară acumulate în copilărie și adolescență. Între acestea — lectura își are locul său — și nu trebuie neglijată importanța „cărților de căpățini“ ale copilului în conturarea trăsăturilor lui de caracter.

Se impune deci un control riguros asupra conținutului cărților citite de copii și asupra surselor de unde aceștia și le procură. Este necesar de asemenea, ca niciun elev să nu rămână înafara bibliotecii.

Obişnuința copiilor de a merge la bibliotecă, de a citi sub îndrumarea atentă și competentă a bibliotecarului, trebuie cultivată încă din primii ani de școală. Este pozitivă, în acest sens, experiența acelor cadre didactice, care, încă la sfârșitul clasei I-a, îi introduc pe copii în lumea cărților, organizează cu ei vizite la biblioteca școlară, iar în anii următori se preocupă de înscrierea lor la bibliotecă. La aceasta ar contribui desigur și o mai strinsă conlucrare între cadrele didactice, bibliotecarii din școli și cei de la bibliotecile de lectură publică.

Urmărind atragerea la bibliotecă a elevilor de la două școli de 7 ani, am constatat că — la bibliotecile școlare sînt înscriși — în medie — 60—65% dintre elevii școlilor respective; la bibliotecile de masă din apropiere — citesc aproximativ 42% dintre elevii acestor școli, dar mai mult de jumătate dintre aceștia sînt înscriși și la biblioteca școlară. De unde își procură cărțile restul de circa 20% dintre elevii școlilor respective? Ce cărți citesc? Această problemă trebuie să-i intereseze pe educatori, bibliotecari și părinți și să-i determine la o mai strinsă colaborare.

Însă înscrierea copiilor la bibliotecă nu trebuie să se facă mecanic. Copilul trebuie să înțeleagă importanța bibliotecii, să aprecieze valorile de cultură pe care aceasta le conține, să năzuiască la cunoașterea lor. Cartea primită din mîna

bibliotecarului trebuie să devină pentru copil un lucru prețios și necesar.

Volumul lecturii copiilor în rîndul cărora s-a efectuat cercetarea variază între o carte pe săptămînă la elevii din clasa a II-a, 1—2 pe săptămînă la clasele a III-a, a IV-a și 2—3 la clasele a VI-a—VII-a. Este de remarcant faptul că numărul cărților citite de copii crește în funcție de vîrsta acestora. Această creștere apare și mai clară dacă ținem cont de faptul că lucrările citite de către copiii de la 11—14 ani au și un număr mai mare de pagini.

Fișele de bibliotecă ale unor cititori-copii conțin însă mult mai multe lucrări decît media menționată mai sus. Nu se poate crede că un copil de 9 ani, de exemplu, elev în clasa a III-a, poate citi 25—30 de cărți pe lună și poate asimila cele citite. În mod normal, acest lucru nu este posibil și copilul respectiv citește, fără îndoială, în mod superficial. Discutînd cu cîțiva copii din această categorie am constatat că ei, ori nu citesc deloc lucrările împrumutate, ori nu le parcurg în întregime.

Pericolul superficialității — generat de împrumutul unui număr mare de volume (la aceasta contribuie și frecvența exagerată a unor copii la bibliotecă), trebuie semnalat și îndreptat la vreme de către bibliotecar — care are datoria să dozeze lectura copiilor, să verifice în ce măsură aceștia rețin cele citite.

La aproape toate obiectele de studiu, elevii primesc indicații în legătură cu lectura extrașcolară. Elevii claselor a II-a — a IV-a chestionați și cei ale căror fișe de bibliotecă au fost cercetate — au citit 80—90% din materialul recomandat la școală; la elevii din ciclul II acest procent descrește, ajungînd de la 75—80% la clasa a V-a, la 48—50% la elevii din clasa a VII-a. Marea majoritate a cărților citite de către mulți elevi din clasele a V-a — a VII-a îndeosebi, o constituie alte lucrări decît cele prevăzute în programa analitică sau recomandate de cadrele didactice, în detrimentul procesului de învățămînt.

Este necesar ca în activitatea lor cu copiii bibliotecarii să pornească de la cunoașterea programei analitice, a sarcinilor și obiectivelor de bază ale școlii. Lectura recomandată la școală în scopul întregirii cunoștințelor predate la diferite obiecte de studiu trebuie să fie în atenția bibliotecarului. În acest sens, pe baza studierii programei analitice și a contactului nemijlocit cu școala, bibliotecarul care lucrează cu copiii trebuie să le recomande cărțile indicate de către

profesori, să alcătuiască planuri de lectură, liste bibliografice, în care să fie incluse lucrările respective.

Aceasta nu înseamnă însă că biblioteca trebuie să se transforme într-o anexă a școlii. Sarcinile ei în educarea comunității a copiilor, în dezvoltarea multilaterală a personalității lor sînt mult mai complexe. În virtutea acestor sarcini, biblioteca trebuie să ofere copilului, potrivit vârstei lui, toată bogăția de literatură pe care o posedă.

Cercetările întreprinse au adus o serie de date interesante pentru determinarea locului pe care-l ocupă cartea în viața copiilor. Multe dintre răspunsurile lor sînt mărturii emoționante ale interesului și dragostei lor pentru lectură.

Preferințele copiilor din clasele a II-a— a IV-a se îndreaptă mai ales către scrierile lui Ion Creangă, Ion Luca Caragiale, Barbu Ștefănescu-Delavrancea, Ion Slavici, Emil Gîrleanu. Deși în fișele lor de bibliotecă există și lucrări ale altor scriitori, referirile pe care le fac în discuții sau în răspunsurile la chestionar sînt mai ales în legătură cu scriitorii enumerați. Sînt rar amintite titluri din literatura noastră actuală, ceea ce înseamnă că lectura copiilor a fost insuficient îndreptată către aceasta.

Un fenomen care se impune discuției este adeziunea aproape totală a elevilor din ciclul I pentru basme. Este binecunoscut rolul acestei literaturi în formarea gustului pentru lectură al copiilor, în dezvoltarea imaginației și în conturarea trăsăturilor lor de caracter. Literatura noastră și cea universală posedă un adevărat tezaur de basme, deosebit de gustate de micii cititori.

Nu este potrivit însă ca lectura copiilor să fie alcătuită aproape în exclusivitate din basme (acestea reprezintă 90% din lectura elevilor din clasele a II-a— a IV-a). Este greșit a-i ține pe copii numai în lumea basmelor, departe de viață, de realitatea noastră socialistă. Lectura nu trebuie să-i transforme în niște vizionari; ea trebuie să-i formeze pentru viață, să-i pregătească pentru activitatea constructivă pe care o vor desfășura mai tîrziu — și în acest sens aportul literaturii noastre contemporane este incontestabil.

Copiii din clasele mai mari prezintă mai multă diversitate în preferințe. Ei citesc literatura română clasică și contemporană, literatură sovietică și universală. În urma cercetării fișelor de bibliotecă și a răspunsurilor la chestionar, am desprins trei tendințe principale care se evidențiază în lectura acestor copii.

O primă categorie — o formează copiii ale căror preocupări păstrează încă amprenta anilor precedenți și citesc cu precădere basme; în mică măsură, sînt citite opere ale scriitorilor noștri clasici și contemporani.

O a doua tendință este manifestată de copiii cu o lectură destul de diversă și echilibrată. Ei își exprimă preferința — specifică vârstei — pentru literatura științifico-fantastică și de aventuri și citesc de asemenea literatură cu conținut istoric, cărți cu probleme de știință și tehnică, la nivelul lor, lucrări de călătorii, sport etc.

Însfîrșit, copiii care sînt preocupați aproape în exclusivitate de literatura de aventuri, de spionaj. Nu întîmplător este faptul că majoritatea dintre aceștia nu sînt înscriși la bibliotecă și își rezolvă la întîmplare problema procurării cărților pentru lectură.

Trebuie înțeleasă ca firească, dar nu trebuie admisă ca exclusivă, preocuparea copiilor pentru literatura de aventuri. Această literatură — de valoare incontestabilă — trebuie să constituie doar o parte a lecturii copiilor. Este necesar ca sfera lecturii micilor cititori să se mărească progresiv. Încă din clasele a III-a și a IV-a ei trebuie să citească beletristică cu conținut istoric, geografic, cu noțiuni de științele naturii, ajungînd ca, în clasele mai mari, să citească lucrări mai complexe.

Analizînd literatura beletristică citită de copii, se constată, ca o caracteristică generală, numărul mic de lucrări de poezie, pe care copiii le înțeleg mai greu sau nu le înțeleg în întregime. În clasele a II-a — a III-a, copiii citesc basme și povestiri, și abia în clasa a IV-a aspectul literaturii se schimbă, pe fișele unor cititori apărînd și romane cu conținut istoric, geografic etc.

Cărțile din aceste categorii se întîlnesc mai frecvent și la elevii din clasele mai mari, fără ca totuși să fie în număr suficient (în medie — cîte 2—3 romane cu tematică istorică, 1—2 cărți de călătorie — la fiecare copil — în 10 luni). Puține sînt pe fișele de bibliotecă ale copiilor lucrările (destinate lor) din clasificarea zecimală 3, 5, 6, 7 și 9.

Copiii citesc puțin sau de loc altfel de cărți în afara literaturii beletristice. Lucrări cu conținut științific, istoric, geografic lipsesc aproape cu desăvîrșire din lectura copiilor din clasele a II-a — a V-a și reprezintă doar 2—3% din lectura celor din clasele a VI-a— a VIII-a. Acest fenomen al „profilării” pe literatură a copiilor nu trebuie neglijat. Pericolul

sărăcirii bagajului de cunoștințe al elevilor, al formării obișnuinței lor de a citi numai ceea ce este atractiv și facil — și de aici — superficialitatea — este determinat în mare măsură și de consumul abuziv de literatură.

Paralel cu literatura beletristică, este necesar să li se recomande și altfel de lucrări, care să-i introducă în diferitele domenii ale cunoașterii. Acest lucru se realizează însă treptat, cu răbdare. Trebuie avută în vedere experiența de viață a copilului și — în funcție de aceasta — capacitatea lui de înțelegere. Recomandând unui copil o carte pentru citirea căreia el nu este pregătit, nu-i poate înțelege conținutul de idei, nu-i poate aprecia valoarea artistică și documentară, îl putem îndepărta definitiv de cartea respectivă care — la o altă vîrstă, i-ar fi totuși folositoare.

Nu este potrivit de exemplu, faptul că în fișele unor copii din clasele a III-a—IV-a apar *Pseudochineghetikos* de Alexandru Odobescu, *Străinul* de Titus Popovici, *Port-Arthur* de A. Stepanov, nu-l ajută pe elevul din clasa a V-a sau a VI-a, în înțelegerea operei lui Grigore Alexandrescu, monografia apărută sub semnătura lui George Călinescu, după cum nici pentru elevii din clasa a VII-a nu este recomandabilă lectura unor romane ca *Patul lui Procust* de Camil Petrescu, *Enigma Otiliei* de George Călinescu, *Bătălie în marș* de Galina Nikolaeva etc. Îndrumarea lecturii după vîrstă nu trebuie să rămînă o simplă formulă ci să constituie însuși conținutul muncii desfășurată de bibliotecar în rîndul copiilor.

Beatrice ARION

CÎTEVA ASPECTE ALE ÎNDRUMĂRII LECTURII COPILOR LA BIBLIOTECA RAIONALĂ ARAD

Importanța covîrșitoare a literaturii în formarea caracterului, în îmbogățirea vieții interioare o cunoaștem cu toții. Știm că literatura trebuie să intervină în viața omului încă din cea mai fragedă copilărie, cînd sensibilitatea este mai mare, imaginația mai puternică, pentru a deveni apoi o parte integrantă a vieții sale.

Drumul de la înțelegerea fragmentară a lecturii, pînă la înțelegerea conținutului de idei și a personajelor tipice ale operei literare, îl parcurg toți copiii într-o perioadă de timp mai scurtă sau mai lungă. Durata dezvoltării gustului literar, a capacității pentru trăirea emoției artistice depinde, pe lîngă calitățile înăscute ale copilului, în mare măsură de felul în care i-a fost îndrumată lectura.

Copilul însuși simte necesitatea îndrumării, necesitatea unui ghid în lectura sa. Aceasta denotă și cazul lui F. Siegfried în vîrstă de 11 ani, care cu ocazia înscrierii sale la bibliotecă noastră a venit cu planul editorial al Editurii tineretului luat de la o librărie, pe baza căruia a cerut cărțile a căror apariție a controlat-o deja la librărie.

Pe fișa lui apar cărți ca: Moia: *Vicleanescu-șterpelici*, Molnar: *Băieții din strada Pal*, Rodari: *Aventurile lui Cepelică*, Pancu-Iași: *Marea bătaie de la iazul mic*, Gaidar: *Timur și băieții lui*, Ka-

taev: *O pînză în depărtare*. Ultimele trei titluri le-a împrumutat în urma îndrumării lecturii sale de către bibliotecară care i-a explicat că mai sînt în bibliotecă cărți interesante, care nu le poate afla în planul editorial pe 1962, deoarece au apărut mai de mult. Bibliotecara Mișuș Antonia îl ajută și în alegerea cărților corespunzătoare din planul editorial.

T. Siegfried înțelege cele citite, reușește să distingă personajele cărții și să interpreteze just faptele lor. Aceasta o dovedește și participarea lui cu succes la concursul ghicitoare de basme organizat de bibliotecă unde a dat dovadă de o lectură atentă, memorie bună și o justă interpretare a celor citite.

Foarte frumos s-a dezvoltat, sub îndrumarea bibliotecarei G. Letiția elevă în clasa a III-a pe a cărei fișă citim titlurile: Huber: *Văturea*, *Ispirescu povestind copiilor*, Cooper: *Vînătorul de cerbi*, Gaidar: *Ciuc și Ghec* etc. Această fetiță iubește mult animalele; în urma recomandării bibliotecarei a citit de Thompson Seton: *Povestiri despre animale*, de Girleanu: *Din lumea celor ce nu zîvîntă* și de Ceaplina: *Prieteni din lumea necuvîntătoarelor*.

Este unică în bibliotecă pasiunea lui P. Ion elev în clasa a VII-a pentru piesele de teatru. Acest copil care de altfel are

inclinație și spre tehnică și-a confecționat un teatru de păpuși al cărui repertoriu îl scrie singur, adaptând textul pieselor citite și chiar și al unor schițe și povestiri mai scurte. Pe fișa lui, alături de romanele lui Jules Verne, Walter Scott etc. găsim titluri ca: *Teatru pentru păpuși*, *Piese de teatru pentru copii*, Caragiale: *Teatru*, Delavrancea: *Apus de soare*, Davidoğlu: *Teatru*.

Inclinația acestui copil față de piesele de teatru se explică prin talentul său, prin constituția sa sufletească specială. În general însă copiii nu prea citesc piese de teatru. Aceasta se explică într-o măsură și prin numărul redus de piese de teatru editate pentru copii. Ori citirea pieselor de teatru, prin specificul genului, — bogăția de idei exprimată într-o întindere relativ scurtă, acțiunea axată vădit pe caracterul personajelor și pe conflictul dintre cele pozitive ori negative dezvoltă chiar acele calități a căror formare — este cea mai grea și cea mai importantă: capacitatea de sintetizare și generalizare a ideilor esențiale care stau la baza operei literare și înțelegerea personajelor tipice.

Este destul de mic și numărul copiilor care citesc versuri. (În general o deficiență a îndrumării lecturii copiilor la secția noastră de copii este lipsa aceluși echilibru al genurilor despre care vorbește tovarășa Geta Dan-Spinoiu¹⁾ și care ar fi atât de necesară).

Pe fișa lui B. Aurica, în vîrstă de 12 ani, una din acele cititoare mici care iubesc poeziile găsim: Eminescu: *Poezii*, Alecsandri: *Poezii*, Coșbuc: *Poezii alese*, Cassian: *Nică fără frică*, Cicerone Theodorescu: *Făurari de frumusețe*. Și datele acestei fișe denotă justetea spuselor poetei Nina Cassian despre „orientarea naturală a copiilor către calitate”. Cred că un număr mult mai mare de copii ar îndrăgi versurile dacă prima lor întîlnire cu poezia ar avea loc „la nivel înalt”.

Socotesc foarte bună editarea a cite unei poezii a poetilor clasici pentru copii

¹⁾ Înțelegerea literaturii de către elevi și îndrumarea ei. Vezi: În „Călușa bibliotecarului” XV (1962), 12 (dec.), p. 34.

mici, cu bogate ilustrații în culori ca *Toamna țesătoare* de Alecsandri, *Nunta în codru* de Coșbuc și altele, dar cred că numărul lor încă este mic și e păcat că din această serie lipsesc poeziile lui Topîrcăanu ca *Acceleratul*, *Rapsodii de primăvară*, *Balada unui greier mic*, care — prezentînd cu umor fin și gingaș lumea pășărelelor, a gîzelor și a florilor — ar trezi o puternică emoție artistică în sufletul micilor cititori.

Și din aceste cîteva aspecte din viața unei biblioteci de copii rezultă evident că îndrumarea sistematică a lecturii cititorilor copii este absolut necesară. Ea însă trebuie făcută cu mult tact astfel încît copilul să n-o simtă ca pe o constrîngere. Trebuie făcută diferențiat, ținînd cont de capacitatea intelectuală și de ritmul dezvoltării fiecărui copil în parte. Categoriile de vîrstă nu se pot delimita mecanic. În unele cazuri anumiți copii îi întrec în dezvoltarea intelectuală pe cei de vîrstă lor, iar alții rămîn în urmă.

Pentru a putea îndruma cu succes lectura copiilor, bibliotecarul trebuie să cunoască în primul rînd cît mai bine fondul de cărți. Intrucît el nu poate citi toate cărțile, cred că de un mare ajutor i-ar fi dacă și pe cărțile noastre s-ar indica categoria de vîrstă pentru care e destinată cartea, așa cum aceasta apare pe cărțile de copii și tineret editate în R. D. Germană.

La fel ar fi necesară și apariția mai multor materiale metodice și de îndrumare legate de munca cu cartea în rîndul copiilor. De ani de zile n-au mai apărut materiale bibliografice ca *Cele mai frumoase cărți de vitejie și eroism*.

Problema muncii cu cartea în rîndul copiilor merită însă o atenție mai mare, deoarece bibliotecile noastre de copii contribuie la creșterea unui tineret cu bogate cunoștințe și o înaltă ținută morală, viitorii constructori ai comunismului.

FARKAȘ Barbara

PE MARGINEA ARTICOLULUI

„MAI PUTINĂ SCRIPTOLOGIE”

Articolul, cu acest titlu, publicat în numărul 9/1962 al „Călăuzei bibliotecarului”, precum și răspunsul tovarășilor din Brașov, reiau o problemă care a mai fost prezentată în paginile revistei noastre în anul 1961 și asupra căreia noi ne-am mai spus părerea în articolul *Accesul liber al cititorilor la raft la biblioteca raională Focșani*, publicat în numărul 8/1961.

Considerăm că introducerea evidenței simplificate în condițiile aplicării accesului liber are o importanță de necontestat și fără aceasta raftul liber este greu de conceput.

În regiunea Galați au lucrat după metoda raftului liber în anul 1962 bibliotecă regională și bibliotecile raionale Focșani, Brăila și Bujor, iar din 1963 și biblioteca raională Tecuci, în afară de bibliotecile comunale care credem că deocamdată nu trebuie să intre în discuția noastră în ceea ce privește simplificarea evidenței. Din acestea însă, cu evidență simplificată au lucrat numai Focșani și Brăila, ultima nefolosind însă plicșorul.

Biblioteca raională Focșani a intrat în al 3-lea an de folosire a evidenței simplificate.

Pe baza experienței acestei biblioteci, am putut să tragem unele concluzii și să trecem la aplicarea acestei evidențe simplificate, din ianuarie 1963, la biblioteca regională și la biblioteca raională Tecuci.

Părerea noastră este că fișa cititorului — deocamdată numai în bibliotecile din orașele mai mari — nu numai că este inutilă, dar este și o piedică în desfășurarea unei munci de îndrumare de calitate.

Tovarășii care susțin că fără fișa cititorului nu se poate asigura o îndrumare de calitate a lecturii, motivează că nu se poate urmări în alt chip lectura anterioară a cititorilor. Ori pentru cititorul format — care este de fapt cel mai frecvent în bibliotecile regionale și raionale cu reședință urbană — este inutilă, după noi, urmărirea scriptică a lecturii anterioare a fiecărui cititor.

Pentru cititorul începător, planul de lectură, întocmit de bibliotecarul eliberat de scriptologie este calitativ superior și poate foarte bine suplini fișa cititorului. O discuție mai amplă cu cititorul în fața rafturilor cu cărți, repetată ori de câte ori cititorul vine în bibliotecă singur sau invitat de noi, care este posibilă în condițiile raftului liber și a evidenței simplificate, este cu mult mai de folos pentru asigurarea calității îndrumării lecturii cititorilor, decât atunci când bibliotecarul, prea aglomerat la pupitrul și-ar arunca ochii fugitiv pe fișa cititorului.

Nici din punct de vedere gestionar fișa cititorului nu poate fi folosită ca document convingător. Din experiență proprie, putem arăta că numărul de inventar și chiar titlul cărții a fost greu de identificat în multe cazuri când a fost vorba de urmărirea cititorului întârziat sau de verificarea fondului de cărți. Și aceasta, din cauză că în graba care era impusă bibliotecarului de aglomerație, nu se putea urmări întotdeauna exactitatea consemnărilor scriptice.

Simplificarea evidenței se impune astfel ca o necesitate firească.

Biblioteca din Focșani lucrează cu sistemul de evidență indicat în lucrarea *Accesul liber la rafturile bibliotecii* (Buc., 1961). Alături de plicul cititorului și fișa cărții se folosește și carnetul cititorului, în care acesta își trece cărțile și termenul de restituire, uneori operînd chiar în fișa cărții, urmînd ca bibliotecarul să verifice doar exactitatea datelor înscrise. Toată această operațiune nu necesită mai mult de 40—60 secunde. În felul acesta bibliotecarul cîștigă minute prețioase pentru îndrumarea lecturii cititorilor, deci în favoarea calității muncii.

Pentru cei ce doresc să urmărească totuși lectura anterioară a cititorilor, carnetul cititorului le oferă această posibilitate.

În baza acestei experiențe noi am tras însă concluzia că și acest carnet nu-și

justifică necesitatea, nici pentru îndrumarea lecturii — pentru motivele care le-am arătat mai sus în legătură cu fișa cititorului — nici pentru garanția gestionară. Deși se lucrează de mult pe acest sistem, și o perioadă de timp și fără carnet — lipsind imprimate — nu s-a întîmplat ca un cititor să nu recunoască că a împrumutat cărțile, a căror fișe se aflau în plicul lui. Singurul motiv pentru care ar mai rămîne valabil carnetul ar fi termenul de restituire. Dar acesta poate foarte bine fi suplinit de foaia de termen.

Din aceste motive în anul 1963 la biblioteca regională și raionalele Tecuci, Brăila și Focșani vom trece la sistemul de evidență simplificat, fără carnetul cititorului. Deoarece și la noi unii bibliotecari și-au manifestat neîncrederea în garanția gestionară pe care o prezintă sistemul, am acceptat, deocamdată, ca pe fișa cărții să apară alături de rubricile cu

numărul și termenul de restituire și semnătura cititorului. În nici un caz nu sîntem de acord și cu adăugarea „iscăliturii bibliotecarului“. Sistemul ștampilei cu număr, folosit de B.C.S. credem că este suficient și prezintă destulă garanție, pentru că operațiunea se face în fața cititorului și pe baza numărului de buletine de împrumut.

Credem de asemenea că este timpul, în urma concluziilor trase pe baza experienței diferitelor biblioteci și a discuțiilor purtate, ca B.C.S. să intervină cu un sistem unic de evidență pentru toate bibliotecile cu reședință urbană, să se tipărească imprimatele necesare și în cantități suficiente pentru a se pune capăt „inovațiilor“ de tot felul aduse de biblioteci, fiecare considerînd că sistemul său este cel mai bun.

Nedelcu OPREA

DIN EXPERIENȚA NOASTRĂ...

În ultimii ani se discută mult despre raționalizarea muncii în biblioteci și simplificarea evidenței, dar unele din metodele experimentale se generalizează încet. Cauza — așa cred — este că avantajele noilor metode nu sînt înțelese imediat și lipsește uneori inițiativa și curajul pentru introducerea lor.

Nu încerc să prezint avantajele „raftului liber“ — despre aceasta s-au scris multe articole. Vreau să arăt însă că acolo unde s-a organizat, cititorul nu stă la rînd pînă să fie servit, îndrumarea lecturii și alegerea cărților se face mult mai ușor. În aceste condiții, cititorul nici nu admite să aștepte prea mult și de aceea, introducerea accesului liber la raft implică și simplificarea împrumutului.

Colectivul secției de împrumut a bibliotecii regionale Brașov, a făcut cîteva propuneri, în această privință, în Călușa bibliotecarului nr. 12/1962. Noi lucrăm de 3 ani după metoda propusă de ei. În nr. 2/1961 al aceleiași reviste, sub titlul „Să simplificăm evidența la secția de împrumut“, se descrie amănunțit tehnica folosită în biblioteca noastră. Cititorului i se completează la înscriere plicul și carnetul cititorului. După ce și-a ales cartea, înscrie singur în carnet datele. Bibliotecarul scoate din buzunăraș fișa cărții pe care aplică ștampila cu termenele de restituire. Aceași ștampilă se aplică și în

carnet, iar la înapoierea volumului respectiv, bibliotecarul semnează de primire. Dacă un cititor împrumută 3 cărți, va avea 3 fișe de cărți în plic și 3 ștampile în carnetul de cititor.

Lectura poate fi urmărită prin consultarea carnetului cititorului. Carnetul nu se pierde — după cum pretind unii bibliotecari. La noi, cazurile au fost foarte rare.

Concluzia colectivului bibliotecii Casei de cultură raionale „30 Decembrie“ din Capitală, verificată în decursul a 3 ani de experiență este că această evidență e mult superioară aceleia folosite înainte, din următoarele considerente:

1. — Tehnica împrumutului se efectuează în jumătate din timp. Cu ocazia unui schimb de experiență am cronometrat durata operațiilor de evidență pentru 2 cititori, care împrumută cite 3 cărți. Rezultatul a fost: 2 minute pentru sistemul vechi, 60 de secunde pentru sistemul nou. Diferența de timp o putem folosi pentru îndrumarea lecturii cititorilor.

2. — Bibliotecarul are un contact mai direct cu cititorul. Nu mai stăm tot timpul aplecați deasupra fișelor de cititori. Chiar în timpul scoaterii fișelor din cărți și a aplicării ștampilei se poate discuta cu cititorul. La vechiul sistem acest lucru era imposibil deoarece trebuia să se concentreze asupra datelor ce urmau să fie trecute în fișă.

3. — Evidența zilnică se face mai ușor, fișele cărților din plic putând fi numărare mai repede. La vechiul sistem trebuia să deschizi fișa și să cauți ce cărți au fost împrumutate, pierzându-se astfel un timp prețios.

4. — La verificarea fondului nu se mai pot ivi greșeli, datele bibliografice și numerele de inventar fiind trecute acum foarte citeț pe fișele de cărți.

5. — Cunoaștem indicele de circulație a fiecărei cărți.

6. — Cititorul poate dovedi că a restituit cartea prin semnătura bibliotecarului aplicată în carnetul său.

7. — Când se face preschimbarea cărților pentru bibliotecile de casă nu mai trebuie întocmite borderouri. Se scot fișele din cărți și se introduc într-un plic. Procesul verbal se întocmește numai pentru numărul cărților. Astfel obținem o economie de timp de 2—3 ore la preschimbarea cărților.

8. — Carnetul îi învață pe cititori, mai ales pe tineri și copii, să țină evidența lecturii lor. Mulți părinți ne-au mulțumit pentru acest sistem.

Noi nu am avut greutăți deosebite la introducerea noului sistem de evidență. Am fost îndrumați de serviciul metodic al Bibliotecii Centrale de Stat, iar munca tehnică am efectuat-o cu un colectiv voluntar.

Cititorii s-au obișnuit destul de repede cu noul sistem și rar se întâmplă să vină careva cu carnetul necompletat. Mulți cititori au început să frecventeze mai des biblioteca după introducerea accesului liber la raft și a deservirii rapide.

Tovarășii de la biblioteca regională Brașov propun unele schimbări la plicul cititorului. Găsim foarte necesare aceste modificări. Adresa cititorului trebuie inclusă neapărat și să existe loc pentru prelungiri. Propunem în plus ca cititorul să semneze pe verso plicului de primirea carnetului.

Pentru perfecționarea sistemului propunem ca fișele de cărți să fie confecționate pe hirtie de diferite culori. Alțea culori cite rubrici avem la rubrica „cărți împrumutate” din caietul de evidență a activității. Astfel, trecând numai cu privirea deasupra cutiilor în care se află plicurile cu fișele cărților îți poți da lesne seama ce categorii de cărți au fost împrumutate și se ușurează considerabil întocmirea statisticii zilnice.

Ar fi bine ca încă în cursul acestui an toate bibliotecile publice din orașe să lucreze după un sistem uniform.

Iuliana MOLNAR

RAFTUL CU VARIETĂȚI

FLORILE FAC CASĂ BUNĂ CU CARTEA...

Totul a pornit de la flori. Să nu vi se pară curios, dar și florile sînt în stare să producă încurcături.

Cîte nu se pot întîmpla! De pildă, un ghiveci așezat pe pervazul unei ferestre nimereste din întîmplare în capul unui trecător, o

floare ruptă dintr-o grădină publică aduce o amendă contravenientului, un buchet trimis la o adresă greșită... Dar, ce să mai vorbim, buclucuri pot fi multe.

Necazul s-a întîmplat cu citeva ghivece de flori de la fereastra bibliotecii, care au avut proasta inspirație să înghețe și vinovat e... gerul. Dar Ștefania Lănescu, bibliotecară în comuna Vama, regiunea Suceava, este convinsă că totul s-a întîmplat numai și numai din cauza ei. Auzi vorbă, dacă nu lipsea în ziua aceea de la bibliotecă, întîmplarea n-ar fi avut loc. Florile ar fi continuat să crească și să împodobească mai departe interiorul bibliotecii. Pe cînd, așa... În cei 14 ani, de cînd lucrează ca bibliotecară, nu i s-a întîmplat așa ceva.

— Credeți-mă, imi spuse dînsa cu amărăciune — e singura zi cînd am lipsit din bibliotecă. Cum să nu-mi fie ciudă? Am plîns trei zile.

Cum însă „un necaz nu vine niciodată singur”, iată că ușa bibliotecii se deschide și intră o cititoare.

— Am adus îndărăt cărțile. Mi-au plăcut foarte mult. Acum o să știu cum să îngrijească florile. Vreau să împrumut *Cartea tinerei mame*. E în raftul de colo, din colț.

Privirea cititoarei se îndreaptă, odată cu degetul arătător, spre... colțul cu pricina.

— Dar ce s-a întîmplat, unde sînt florile de la fereastră? Erau așa de frumoase...

Bibliotecara nu știe ce să răspundă. Își vedea serios periclitată faima de

bună horticultoare. Era a 10-a cititoare, care în acea zi, îi punea aceeași întrebare.

— Inchipuiți-vă, am lipsit și eu o zi de la bibliotecă și...

Ciudată femeie e bibliotecara din Vama. De-o jumătate de oră, de când discutăm, aduce vorba numai despre flo-

rile cu pricina, dar nu pomeneste nimic de faptul că biblioteca a fost clasificată pe locul I pe raion în concursul bienal de anul trecut. Ea știe bine că am venit, nu pentru flori, ci pentru bibliotecă. Oare să fie atât de absorbită de pasiunea ei încât a uitat că e și bibliotecară? Nici pomeneală. Tovarâșa Ștefania Lanescu cultivă frumosul nu numai pentru sine, ci și pentru cititori. Dragostea ei pentru flori se împletește strâns cu pasiunea de a sădi în sufletul cititorilor dragostea de a citi, de a cultiva și prețui frumosul. În bibliotecă, florile fac bună vecinătate cărților. Ți-e mai mare dragul să citești în spațioasa sală de lectură, unde respiră curățenia și simțul estetic.

Iată, un panou uriaș, care prezintă realizările industriei ușoare. În fața lui, pe o măsuță, sînt așezate cărți care vorbesc despre succesele obținute de oamenii muncii în construcția socialismului.

Pentru a înlesni și mai mult accesul la carte, bibliotecara a organizat „raftul liber” pentru cei 1700 de cititori care anul trecut au citit peste 17 000 de cărți. Ajutată de colectivul voluntar, a prezentat sceneta *Păstrați cartea*. Într-o formă hazlie, sceneta amintește cititorilor nevoia de a îngriji cărțile deoarece de foloasele lor trebuie să se bucure cit mai mulți. Tot pentru cititori a organizat montajul literar *Te slăvim Republică, consfătuirea Semnele cerești și talmăcirea lor adevărată*, expoziții de cărți și prezentări bibliografice pentru cursanții de la învățămîntul agrozootehnic, programul de acți-

vitare al cercurilor de citit și multe alte acțiuni de masă.

Dacă la început, am crezut că pasiunea Ștefaniei Lanescu pentru flori se datorește unei simple înclinări firești pentru a crea o ambianță plăcută în bibliotecă, m-am convins că aceasta este doar unul din aspectele preocupării în munca cu cartea. Cînd a început să-mi vorbească de cititori și de colectivul bibliotecii, ochii i s-au luminat, pe buze i-a apărut un zîmbet și a devenit parcă alt om.

— Bălatul ăsta — îmi spuse, arătînd spre un elev din clasa a V-a — îmi face zile amare. Nu mă pot înțelege cu el. Vrea să devină pilot și mereu îmi cere cărți despre aviație. Dacă îi recomand altele, pune mîna pe ele, dar nu se lasă pînă nu-i dau și una despre pilotaj. Dar iată-l și pe tovarășul Tebrian, Lucrează la fabrica de cherestea și m-ași fi mirat dacă nu venea astăzi pe la bibliotecă. Nu e zi în care să nu treacă pe la bibliotecă...

Ca s-o necăjesc, am făcut o remarcă:

— Și totuși, știu o zi cînd n-a venit la bibliotecă. Era în ziua cînd a lipsit bibliotecara și au înghețat florile.

Credeam că iarăși o voi întrista și începeam să regret că o tachinasem. Dar, ea mi-a răspuns zîbind:

— În ziua aceea, nici n-ar fi venit la bibliotecă. Știti, era sărbătoare, Anul nou și pentru cititori biblioteca e închisă.

Văzînd-o că zîmbește, am continuat pe același ton:

— Bine, bine, dar cu necazul cum rămîne? Florile au înghețat și nu prea vād cum or să învie...

— Ah, uitasem să vă spun. Am fost prevăzătoare și am pus niște răsaduri. Pînă într-o lună, florile vor crește la loc. Dar eu n-o să mai lipsesc niciodată de la bibliotecă!

Ion VERDEȘ

ÎN SATUL LUI PANAIT CERNA

Vă trimit prezentele rînduri fiindcă, în peregrinările mele prin țară, m-am oprit nu de puține ori în biblioteci. Este o pasiune nedesmințită a vieții mele de a cerceta și admira aceste monumente vii ale înțelepciunii omenești.

Iată însă că, într-o zi, ajuns pe plaurile dobrogene, m-am abătut și prin comuna Cerna, dornic să vizitez Casa memorială a „poetului nostalgilor” și apoi, bineînțeles, biblioteca, unde mă pregă-

tisem să gust plăcerea de a face o „excursie“ în istoria tipăririi cărților acestui vestit fiu al satului în care mă aflam. Este greu de crezut, dar n-am găsit nici unul dintre volumele dorite. Bibliotecara mi-a spus cu atîta „nevinovăție“ că : „Au existat ceva cărți ale scriitorului, dar... cititorii nu le-au mai restituit. Asta cu un an și ceva în urmă. Și apoi, aceste cărți erau, de fapt, deteriorate printr-o circulație neîntreruptă. Așa că nu mai avem...“. Repede s-a spălat bibliotecara de orice răspundere, cu toate speranțele

mele de a ști cînd vor fi aduse aici scrierile poetului, care formează un capitol important din bibliografia locală. Nu mai mică mi-a fost nedumerirea, cînd la Casa memorială „P. Cerna“, altfel bine întreținută, nu am putut vedea operele poetului.

În alte părți ale țării, oamenii au adunat și păstrează cu respect valorile create de cei care, pornind din mijlocul lor, au reușit să întruchipeze sau să exprime cu pana lor năzuințele poporului. La Ipoțești, Coșbuc sau Prislop dovada aceasta este atît de grăitoare.

Era oare greu ca, la biblioteca din Cerna, să se afle opera lui Panait Cerna și încă în suficiente exemplare? Eu cred că nu, din moment ce ea a fost tipărită, după 23 August 1944, în tiraje de masă, ca și lucrările celorlalți poeți clasici, iar bibliotecara cunoaște că i-au fost puse la dispoziție fondurile necesare achiziționării de cărți. Cititorii din Cerna, ca și mine, sînt supărați pentru delăsarea de care se dă dovadă în acest sens.

Aș intenționa să cunosc cît mai multe localități devenite memorabile și nu mi-aș dori să pătesc ca la Cerna. Poate că cei care s-ar considera în situația bibliotecarei din comuna dobrogeană vor citi cu cea mai mare atenție aceste rînduri și vor pune capăt fără tergiversări unor astfel de anomalii.

Dinu HARALAMBIE

● Soarta cărților.

Soarta cărților, ca și a oamenilor este diferită. Unele își găsesc imediat drumul spre cititor, altele

din anumite cauze, nu reușesc să se întilnească cu acesta. Unele, se bucură de o popularitate îndelungată, altele stîrnesc interes doar la apariția lor iar apoi... sînt uitate.

Cine e de vină: Autorul? Cititorul? Bibliotecarul? Răspunsul la aceste întrebări și-a propus să-l dea o comisie formată pe lîngă organizația scriitorilor moscoviți. Comisia va studia soarta unui număr de o sută de cărți belebristice: 60 în proză, 25 în versuri, 10 de critică literară și de teoria literaturii, 5 de dramaturgie.

În acest scop, membrii comisiei s-au adresat unui număr de treizeci de biblioteci din Moscova, de diferite tipuri: publice, sindicale, universitare și altele. Membrii comisiei vor culege părerile prietenilor cărții.

La Casa centrală a literaturii din Moscova va lua ființă un cabinet care se va ocupa special cu această problemă. Aici vor fi studiate cele mai interesante păreri care apoi vor fi discutate în sesiunile cu bibliotecarii.

● *Libreso...* În localitatea Pécs (R. P. Ungară) s-a născut o nouă noțiune: *libreso...* Cuvîntul este combinația anticului *liber* (carte) și a premodernului *espresso* (cafenea-cofetărie miniatură). Iar localul ce poartă numele de mai sus este o combinație a bibliotecii-librării cu cofetăria, un fel de urmaș al cafenelelor literare.

Amatorii de o turcească sau de prăjituri pot răsfoi între timp cele mai proaspete reviste, cele mai noi cărți, admira lucrările pictorilor și graficienilor din localitate expuse tot acolo și pot să guste și din plăcerile unor discuții despre literatură și artă în general.

În *libreso* nu numai prăjiturile și cafeaua ci și cărțile și revistele pot fi cumpărate. Animatorii discuțiilor sînt scriitorii și artiștii străvechiului centru cul-

tural, care sînt musafirii zilnici ai interesantului local experimental.

● *Cărți mari — cărți mici.* Cea mai mare carte cunoscută este un atlas anatomic, păstrat la o bibliotecă din Viena. Dimensiunile ei : 190 cm. pe 90 cm. Deci cît statura unui om „bine crescut“ !

Ca mărime, nu e mult mai modest nici atlasul geografic din secolul XVII al British Museum-ului din Londra. Hărțile lui colorate cu mîna sînt de dimensiuni 176/97 cm.

Directorul bibliotecii orașenești din Bergamo (Italia) a descoperit, nu de mult, o carte de dimensiunile unei bucăți de zahăr cubic. Cartea cu o grosime de 7 mm. cîntărește 1,5 gr și conține scrisoarea lui Galilei din 1615 adresată prințesei Cristina de Lotharingia. Cartea miniatură a fost tipărită în 1896 pe 267 de pagini cu litere lizibile cu ochiul liber.

Această carte este un uriaș pe lingă volumul păstrat la muzeul Gutenberg din München, ale cărui dimensiuni sînt de 5 mm. pe 4 mm. Este o artă să-l citești.

● *Biografie.* Un ziarist curios, cum de altfel sînt toți confrății lui voia să afle cu tot dinadinsul amănunte inedite din biografia lui Mark Twain. Cînd, în fine, marele scriitor și-a pierdut răbdarea i-a relatat următoarele :

„Mi-e frică c-am să te dezamăgesc, dar sînt în dubiu cu datele biografiei mele. Noi, știi, am fost doi gemeni. Unul, nu mult după naștere s-a inecat în apa din baie. Și nici pînă azi nu am reușit să descopăr care dintre noi a fost acela“.

● Pentru sărbătorirea a 400 de ani de la nașterea marelui Williams Shakespeare este proiectată construirea unei biblioteci și a unui centru de studii în orașul său natal Stratford-on-Avon, care vor fi terminate pînă în anul 1964.

● Biblioteca din Certaldo „Biblioteca Casa del Boccaccio“ complet distrusă în timpul războiului, care în momentul de față este în reconstrucție, urmărește stringerea tuturor edițiilor operelor lui Boccaccio precum și orice altă literatură care se ocupă de viața și opera marelui umanist, autor al nemuritorului *Decameron*.

● Cartea lui Thor Heyerdahl *Kon-Tiki* a devenit cea mai răspîdită carte norvegiană. În muzeul „Kon-Tiki“ din orașul Bagdoey (Norvegia) se păstrează rămășițele plutei, parte din uneltele și echipamentul echipajului acestei expediții precum și o bibliotecă care conține numai edițiile străine ale cărții. *Kon-Tiki* a fost tradusă în 55 de limbi și a apărut în 74 de ediții. A fost de asemenea tipărită în alfabetul Braille pentru orbi.

BIBLIOTECONOMIE • BIBLIOGRAFIE • DOCUMENTARE

UN IMPORTANT ÎNDRUMĂTOR ȘI INSTRUMENT DE LUCRU PENTRU BIBLIOTECARI ȘI DOCUMENTALIȘTI

O nouă operă¹⁾ monumentală, de superior nivel, întru totul pe măsura culturii care a produs-o, a înaltului for științific care a patronat-o și a oamenilor de știință care au alcătuit-o a ieșit de curînd de sub tipar. Operă de bază în viața culturală a oricărui popor o enciclopedie este totodată un examen al culturii respective. Acest examen a fost trecut cu succes de cultura nouă, socialistă, a țării noastre. Elaborat de către un colectiv al Aca-

¹⁾ *Dicționar enciclopedic român.* Vol. 1 [.] A—C. București, Editura politică, 1962. 8 f. + 880 p. ilustr. + 9 f. h. + 25 f. pl. (Academia Republicii Populare Romîne).

miei R.P.R. și al Editurii politice prin colaborarea a peste 400 de oameni de știință, artă și cultură, *Dicționarul*, după cum indică prefața va cuprinde în cele patru volume ale sale circa 46.000 de termeni și este destinat cercurilor largi de cititori. Bogăția și varietatea acestor termeni, noțiuni de bază din toate ramurile științelor naturii și tehnicii, ale științelor sociale, literaturii și artei sînt concludente pentru ceea ce cuprinde azi bagajul general al culturii cercurilor largi de cititori din țara noastră. Bibliotecarul, bibliograful și documentalistul, în numele cărora revista *Călușa bibliotecarului* salută acest eveniment în viața culturală

a țării noastre au primit prin *Dicționarul enciclopedic român* nu numai un instrument permanent și nedespărțit în munca lor de zi cu zi, ci și un îndrumător metodic în această muncă.

Instrument permanent de lucru, pentru că biblioteconomia, bibliologia și documentarea, domenii prin excelență enciclopedice, fac un apel continuu la cele mai variate informații din cele mai variate domenii. Identificarea unui autor sau unei localități pentru catalogarea cărții, lămurirea unei noțiuni pentru clasificarea ei, stabilirea unei date biografice sau a unui titlu corect în munca bibliografică, precizarea unor informații cerute de munca de îndrumare a cititorilor, iată tot atâtea motive din fiecare zi, din fiecare ceas, de a apela la un instrument de informare științific orientat, bogat, actual, precis și sistematic întocmit. Sub acest raport *Dicționarul enciclopedic român* este o operă fără precedent în cultura noastră.

Nu e aci locul să facem un istoric al încercărilor neizbutite din trecut de a realiza asemenea lucrări la noi, începând cu acea *Enciclopedie de toate științele*, cu scop didactic, tipărită în 1838, în fascicule, la București.

Având la bază orientarea și metoda științei marxist-leniniste, înfățișând bogăția cunoștințelor create sau cucerite pînă azi de omenire, acordînd pentru prima oară realităților țării și poporului nostru importanța și locul pe care îl ocupă ele în cadrul științei și culturii universale *Dicționarul enciclopedic român* răspunde prin structura și scopul său indicației dată de Lenin tineretului: „Poți deveni comunist numai atunci cînd îți îmbogățești memoria cu cunoașterea întregului lezaur pe care l-a elaborat omenirea”. *Dicționarul* publicat este unul dintre instrumentele de lucru cu care ne putem realiza și verifica această poruncă leninistă.

Această lucrare masivă este însă, totodată, un îndrumător metodic în munca de bibliotecă. Datele biografice, caracterizarea activității și operei scriitorilor menționați, sublinierea calităților și orientării operelor acestora, scoaterea în evidență a esențialului privind pe fiecare din figurile politice, științifice, literare sau artistice indexate în *Dicționar* reprezintă excelente puncte de reper și oferă un bogat material de date, adnotări etc. în

munca bibliotecarului îndrumător, a bibliografului și documentalistului.

Valoarea informativă a *Dicționarului* este ușor de apreciat, luînd în seamă datele statistice recente (1960—1961), oglindirea celor mai recente cuceriri ale tehnicii (ex. *Astronautică*, p. 225—227, un articol pe 7 coloane, cu datele tuturor zborurilor omului în Cosmos și portretele celor șase cosmonauți, de la I. Gagarin la R. P. Popovici), a celor mai noi succese în lupta de eliberare a popoarelor de sub jugul colonialismului (cf. articolele *Africa*, *Algeria*, *Burundi* — țări eliberate în 1962, *Camerun*, *Ciad*, *Coasta de Fildeș*, *Congo*). Un loc deosebit ocupă în *Dicționar* realitățile noi din țara noastră, succesele obținute în construirea socialismului în R.P.R., datele privind economia noastră înfloritoare, cultura și știința nouă de la noi, alături de valorificarea tradițiilor progresiste ale culturii noastre.

Atenția oricărui cititor, dar în special a bibliotecarilor, al căror meșteșug e atât de legat de carte, va fi atrasă de aspectul grafic al primului volum apărut în *Dicționarul enciclopedic*. Hirtia velină densă, litera judicios aleasă, corp 8 cu tăietură elegantă, perfect lizibilă, calitatea excelentă a desenelor și a reproducerilor fotografice, a hărților și reproducerilor în culori (a se vedea reproducerile din Th. Aman, p. 112; I. Andreescu, p. 128; C. Baba, p. 272; Gh. Tattarescu, p. 320; O. Băncilă, p. 336 etc.), legătura elegantă a volumului și coperta originală, reproducînd, în impresiuni, alfabetul, toate aceste elemente fac din *Dicționar* un succes și un exemplu al nivelului atins de arta grafică din țara noastră.

Autorii *Dicționarului* solicită observațiile critice și sugestiile cititorilor pentru îmbunătățirea edițiilor viitoare. Revista noastră va publica într-un alt număr un articol privind terminologia bibliologică și noțiunile referitoare la cărți, tipar, biblioteci reflectate în *Dicționar*. Un asemenea examen presupune lectura atentă a întregului volum și un studiu comparativ atît de ordin bibliologic cît și lexicografic.

Numerosul colectiv care a contribuit la realizarea *Dicționarului* s-a achitat cu succes de o sarcină laborioasă și de mare răspundere. *Dicționarul enciclopedic român* este un dar prețios făcut tuturor cititorilor de la noi. La rîndul lor cititori dar și îndrumători ai cititorilor, bibliotecarii se bucură îndoit de apariția acestei opere.

AUTORUL COLECTIV (III)¹⁾

Această ultimă parte a materialului nostru despre autorul colectiv¹⁾ cuprinde reguli de descriere a publicațiilor colectivităților. Forma descrierii publicațiilor colectivităților este aceeași cu forma descrierii publicațiilor autorilor personali. Distribuirea elementelor pe fișă se face conform schemei descrierii la autor.

După cum se știe, publicațiile colectivităților apar adesea sub titluri începând cu cuvinte generice ca: „Dare de seamă“, „Hotărâre“, „Rezoluție“, „Statut“ etc. Având în vedere că cititorii le pot căuta în catalogul alfabetic la astfel de cuvinte se introduce în acest catalog fișe informative de felul următor:

Dări de seamă,

ale instituțiilor și organizațiilor. Vezi în catalog la denumirile instituțiilor și organizațiilor respective. De exemplu: Academia Republicii Populare Romine. Dare de seamă.

sau:

Hotărâri

ale instituțiilor și organizațiilor. Vezi în catalog la denumirile instituțiilor și organizațiilor respective. De exemplu: P.M.R. C.C.

Hotărâre...

Multe din aceste publicații emanând de la ministere se face, de asemenea, o fișă informativă la cuvântul „Minister“:

Minister

Publicațiile ministerelor. Vezi în catalog la numele statului urmat de denumirea ministerului respectiv. De exemplu: Republica Populară Română. Ministerul Industriei Grele.

Aceleași categorii de publicații pot apărea însă și fără titlu, pe pagina de titlu a cărții figurând numai denumirea colectivității. În acest caz se trece în vedetă, ca autor colectiv, denumirea instituției sau organizației, iar ca titlu se redactează un titlu convențional, determinat de conținutul publicației, care se notează între paranteze drepte:

CONSĂTUIREA PE TARĂ A ȚĂRANILOR COLECTIVIȘTI.

București, 1961.

[Lucrări]. București, 18—22 decembrie 1961. București, Editura politică, 1962. 727 p. cu ilustr. și portr.

După aceste observații preliminare trecem la descrierea publicațiilor cu autor colectiv, oprindu-ne asupra categoriilor mai des întâlnite în bibliotecile publice.

1. Publicațiile organelor superioare și locale ale puterii de stat și ale conducerii de stat

a) Descrierea publicațiilor organelor superioare ale puterii de stat și ale conducerii de stat începe cu numele statului:

Republica Populară Română. Marea Adunare Națională.

Republica Populară Română. Consiliul de Stat.

Republica Populară Română. Consiliul de Miniștri.

Republica Populară Română. Ministerul Învățământului.

Republica Populară Română. Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă.

b) La descrierea publicațiilor Marii Adunări Naționale se specifică pe lângă denumire și numerele de ordine ale legislației și sesiunii:

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ.
MAREA ADUNARE NAȚIONALĂ.
Legislatura a 2-a. Sesiunea a 2-a.

Lucrările Marii Adunări Naționale. Sesiunea a 2-a. 28—30 decembrie 1953. (Stenogramă). București, 1953. 432 p.

De la Marea Adunare Națională se face o fișă de trimitere la Republica Populară Română. Marea Adunare Națională.

c) Publicațiile direcțiilor, comitetelor, comisiunilor, secțiunilor etc. care intră în structura ministerelor sau funcționează pe lângă Consiliul de Miniștri, se descriu la denumirea colectivității principale, adică a instituției conducătoare, dacă denumirea colectivității subordonate nu este

¹⁾ Vezi *Călușca bibliotecarului nr.-etc 11/1962 și 1/1963.*

distinctivă și indicația ei ca atare poate da loc la confuzii. De exemplu :

Republica Populară Română. Ministerul Comerțului.

Serv. Administrativ.

d) Dacă însă direcția, comitetul, comisiunea, secțiunea etc. nu se întâlnesc în cadrul altor ministere și au denumiri, individualizate, descrierea se face nemijlocit la denumirea direcției, comitetului etc. cu indicația numelui statului în vedetă. De exemplu :

Republica Populară Română. Direcția navigației civile

și nu :

Republica Populară Română. Ministerul Transporturilor. Direcția navigației civile.

e) Publicațiile organelor locale ale puterii de stat, sfaturile populare, direcțiile, comitetele, secțiunile lor etc. se descriu la denumirea sfatului popular, direcției, comitetului, secțiunii etc. începînd cu numele localității, regiunii, raionului :

București. Sfatul popular al Capitalei.
București. Sfatul popular raional 30 Decembrie.

București. Comitetul orășenesc pentru Cultură și Artă.

București. Sfatul popular regional.

București. Comitetul regional pentru Cultură și Artă.

2. Publicațiile organizațiilor de partid și utemiste, ale sindicatelor, organizațiilor de masă și ale altor organizații cu caracter obștesc

a) Publicațiile Partidului Muncitoresc Român și ale Uniunii Tineretului Muncitor se descriu sub vedetele P.M.R. și U.T.M. :

P.M.R.

Statutul Partidului Muncitoresc Român. [Text cu modificările aprobate de Congresul al III-lea al P.M.R.]. București, Editura politică, 1961. 127 p.

De la denumirile în formă completă se fac trimiteri la denumirile în formă prescurtată.

b) La descrierea publicațiilor congreselor, conferințelor și consfătuirilor de partid și utemiste, în vedetă, după P.M.R. și U.T.M. se adaugă cuvîntul : „Congres”, „Conferință”, „Consfătuire”, specificîndu-se numărul de ordine, localitatea și anul convocării :

P.M.R. CONGRES. AL 3-lea. București, 1960.

Directivele Congresului al III-lea al P.M.R. cu privire la planul de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1960—1965 și la Schița planului economic de perspectivă pe 15 ani. București. Editura politică, 1960. 72 p.

Pentru Congresele P.M.R. se face o fișă informativă de felul următor :

Congrese P.M.R.

Descrierea congreselor P.M.R. Vezi în catalog la fișa divizionară Partidul Muncitoresc Român.

Se face de asemenea o fișă informativă la cuvîntul „Directive“ :

Directive

ale instituțiilor și organizațiilor. Vezi în catalog la denumirile instituțiilor și organizațiilor respective. De exemplu : Partidul Muncitoresc Român. Congrese. Directive sau Partidul Muncitoresc Român. C.C. Directive.

c) La descrierea materialelor Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român sau ale Uniunii Tineretului Muncitor se adaugă în vedetă inițialele C.C. : *P.M.R. C.C.*

Directivele Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român către toate organizațiile de partid, sindicale, ale U.T.M. cu privire la criteriile principale ale întrecerii socialiste. București, Editura politică, 1962. 48 p.

d) Materialele plenarelor C.C. al P.M.R. sau ale C.C. al U.T.M. se descriu adăugîndu-se în vedetă cuvîntul „Plenară“.

e) Materialele comune ale Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român și ale Consiliului de Miniștri al R.P.R. se descriu în felul următor :

P.M.R. C.C. și CONSILIUL DE MINIȘTRI AL R.P.R.

Hotărîrea Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român și a Consiliului de Miniștri al R.P.R. cu privire la ridicarea nivelului tehnic al producției. București, Editura tehnică, 1960.

48 p.

f) Rapoartele, cuvîntările conducătorilor partidului în diferite probleme, ținute la

congresele partidului, la plenarele C.C. se descriu la numele raportorului :

GHEORGHIU-DEJ, GHEORGHE

Raport la Plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie 1961 asupra mersului îndeplinirii directivelor Congresului al III-lea al partidului, privind construirea socialismului la sate și dezvoltarea agriculturii. București, Editura politică, 1961.

72 p.

Aceste lucrări se oglindesc în catalogul alfabetic nu numai la numele raportorului, dar și printre materialele plenarelor respective. În acest scop se alcătuiesc descrieri complementare de felul următor :

P.M.R. C.C. Plenară. 1961. Iunie—iulie. GHEORGHIU-DEJ, GHEORGHE

Raport la Plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie 1961 asupra mersului îndeplinirii directivelor Congresului al III-lea al partidului, privind construirea socialismului la sate și dezvoltarea agriculturii. București, 1961.

g) Publicațiile Partidului Comunist al Uniunii Sovietice se descriu la denumirea în formă prescurtată : P.C.U.S.

h) Publicațiile celorlalte partide comuniste și muncitorești se descriu la denumirile lor în formă completă :

Partidul Comunist Bulgar.

Partidul Comunist Francez.

i) Materialele oficiale ale sindicatelor se descriu în felul următor :

3. Publicațiile instituțiilor și organizațiilor științifice, cultural-educative și economice

a) Materialele acestor instituții și organizații se descriu la denumirea lor oficială, pe lângă care se indică sediul colectivității sau teritoriul asupra căruia se exercită activitatea acesteia :

INSTITUTUL DE STUDII ROMÎNO-SOVIETIC. București.

Darea de seamă asupra activității desfășurate în anul 1961. București, Editura Academiei R.P.R. 1962.

16 p. (Academia R.P.R. Institutul de studii romino-sovietic).

sau :

ACADEMIA REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

Statut pentru organizarea și funcționarea Academiei Republicii Populare Romîne. București, Editura Academiei R.P.R. [1957].

51 p.

În vedetă se trece denumirea în formă completă a sindicatului, pe lângă care se adaugă indicația organizației centrale sau locale a organului executiv sau a congresului respectiv. Denumirea sindicatului începe cu cuvîntul „Sindicatul” iar la sfîrșit se indică teritoriul asupra căruia se exercită activitatea sindicatului în general :

SINDICATUL MUNCITORILOR DIN AGRICULTURA ȘI SILVICULTURA DIN R.P.R. Congres. Al 5-lea. București. 1957.

Rezoluția Congresului al V-lea al Sindicatului muncitorilor din agricultură și silvicultură, 14—15 septembrie 1957. București, Editura C.C.S., 1957.

16 p.

j) Materialele congreselor sindicatelor în ansamblul lor se descriu ca publicațiile altor organisme temporare în felul următor :

CONGRESUL SINDICATELOR DIN R.P.R. Al 4-lea. București. 1960.

Rezoluția Congresului al IV-lea al sindicatelor din Republica Populară Romînă. București, Editura politică, 1961.

32 p.

Materialele Consiliului Central al Sindicatelor se descriu la denumirea în formă prescurtată C.C.S.

În legătură cu descrierea statutelor, menționăm că statutele tip ale diferitelor organizații se descriu la titlu :

Statutul model al gospodăriilor agricole colective. Votat de Congresul fruntașilor din gospodăriile agricole colective din Republica Populară Romînă la 23 mai 1953. Aprobate de Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Romîn și de Consiliul de Miniștri al Republicii Populare Romîne la 27 mai 1953. Ediția a 8-a. București, Editura agro-silvică de stat, 1962.

43 p. (Ministerul Agriculturii).

b) Organizațiile, instituțiile sau întreprinderile cu denumiri caracteristice se descriu la aceste denumiri caracteristice. Determinările care preced denumirea caracteristică se inversează :

ELECTROPUTERE. UZINA. Craiova.

Regulament de ordine interioară. Craiova. 1962.

22 p.

4. Publicațiile congreselor, conferințelor, consfătuirilor și altor adunări cu caracter temporar

a) Materialele acestor colectivități cu caracter temporar se descriu la denumirea oficială a congresului, conferinței, consfătuirii, cu specificarea numărului de ordine al adunării, adăugându-se și locul și anul convocării :

CONGRESUL MATEMATICIENILOR ROMÎNI. Al 4-lea. București. 1960.

Lucrările celui de-al IV-lea Congres al matematicienilor romîni. București, Editura Academiei R.P.R. 1960. 228 p.

b) Dacă congresul, consfătuirea etc. se ocupă de o anumită problemă și lucrările congresului, consfătuirii etc. au fost publicate sub un titlu care reprezintă subiectul tratat, descrierea se face ca pentru o lucrare anonimă, la titlu :

Coroziunea și combaterea ei. Consfătuire ținută la 18—19 decembrie 1959, la București. Vol. 1—3. București, I.D.T., 1960. 3 vol.

c) Materialele congreselor, conferințelor, sesiunilor ai căror participanți sînt membri ai unei instituții sau organizații, se descriu la denumirea acelei instituții sau organizații, specificîndu-se numărul de ordine al adunării și locul și anul convocării :

INSTITUTUL DE CERCETĂRI CHIMICO-FARMACEUTICE. Sesiunea a 2-a. București. 1961.

Comunicări. București, 1961.

462 p. cu fig. (Ministerul Industriei Petrolului și Chimiei. Dir. gen. a industriei de medicamente).

5. Descrierea materialelor legislative

La descrierea constituțiilor, textelor de legi, decretelor, deciziilor guvernamentale, regulamentelor instituțiilor militare se folosește o vedetă specială.

a) Textele de constituții se descriu la numele statului cu titlul „Constituție” și anul în care a fost adoptată constituția, notate între paranteze drepte :

R. P. BULGARIA

[Constituție. 1955].

Constituția R. P. Bulgaria, București, Editura de stat pentru literatură științifică, 1955. 32 p.

Pentru cuvîntul „Constituție” se face o fișă informativă de felul următor :

Constituție.

Pentru edițiile Constituției R.P.R. precum și ale țărilor străine vezi în catalog la numele statului, cu titlul Constituție. De exemplu: Republica Populară Romînă. [Constituție. 1952].

b) Legile, decretetele, codurile, deciziile guvernamentale etc. se descriu la numele

statului cu titlul „Legi și decrete” între paranteze drepte :

REPUBLICA POPULARĂ ROMÎNĂ

[Legi și decrete]

Codul penal. Text oficial cu modificările pînă la data de 1 decembrie 1960, urmat de o anexă de legi penale speciale. București, Editura științifică, 1961. 428 p.

Nu am dat în articolul de față decît reguli de căpetenie pentru catalogarea publicațiilor la autorul colectiv. Numai publicarea unui cod de reguli de catalogare va prevedea și rezolva toate cazurile de speță și va enunța regulile complete trebuitoare.

Getta Elena FALLY

ERATĂ

la articolul *Autorul colectiv* (II) publicat în nr. 1/1963.

p. 40, col. 2, r. 9 și 22, în loc de „apropiate” se va citi „apropiate”.

p. 40, col. 2, r. 28, în loc de „Legi și hotărîri” se va citi „Legi și decrete”.

DESPRE SUPRACOPERTE ȘI PĂSTRAREA LOR

LA BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ DIN CLUJ

Cine iubește cartea, o iubește nu numai pentru conținutul său cât și pentru calitatea înfățișării sale grafice, unde supracopertele își au un loc principal.

O carte începe să fie citită de la copertă, iar forma ei de prezentare artistică și execuție grafică te poate atrage sau îndepărta. Supracoperta cărții, care la început avea numai rolul de a proteja cartea de stricăciuni, a devenit azi un instrument de propagandă vizuală.

Supracoperta trebuie să sugereze mult, dacă nu chiar totul despre o carte. La baza creației plastice a ilustratorului supracopertei, trebuie să stea o profundă cunoaștere a conținutului cărții și activității scriitorului, fidelitate față de subiectul cărții.

Desigur, nu toate supracopertele corespund acestor cerințe. Uneori ele sînt neizbutite din cauza ilustratorului, care se depărtează de conținutul cărții sau nu pătrunde just ideile și sentimentele scriitorului respectiv. În general, însă, autorul cărții și ilustratorul creează o operă unitară, armonioasă. De aceea, ilustratorul este și considerat într-o oarecare măsură drept un coautor, numele său fiind menționat pe verso foii de titlu.

Supracopertele au deci o valoare artistică indiscutabilă, contribuind și la educarea simțului artistic al cititorilor. La unele cărți, partea interioară a supracopertelor conține adesea și scurte recenzii asupra conținutului cărții, date biografice asupra autorului. Această inițiativă a editorilor ajută foarte mult munca bibliotecarilor. Propunem ca ea să fie extinsă la toate lucrările tipărite, deoarece aduce date prețioase în informarea bibliotecarului, care nu mai este astfel nevoit să aștepte recenziile apărute în presă.

În concluzie, colectarea și păstrarea supracopertelor cărților se impune ca o necesitate pentru bibliotecă.

★

Biblioteca universitară din Cluj, făcînd parte din categoria bibliotecilor cu depozit legal, colectează și păstrează toate tipăriturile din țară: cărți, reviste, broșuri, stampe, hărți, note muzicale, foi volante, afișe etc. În depozitul nostru au fost colectate și păstrate și supracopertele cărților intrate.

Organizarea colectării și păstrării supracopertelor a fost discutată amănunțit la o ședință sindicală. Începînd din anul

trecut supracopertele sînt colectate și păstrate de serviciul Organizarea Colecțiilor. În faza de prelucrare a cărții, i se scoate supracoperta, pe care se notează numele graficianului, localitatea și anul editării. Supracopertele sînt păstrate în mape de dimensiunea 75×40 cm. grupate după țări, în ordinea alfabetică a autorului cărții.

La sfîrșitul anului (nu cel calendaristic, ci după ce se presupune că au intrat toate cărțile din anul precedent) se întocmește un indice alfabetic după numele graficianului. De exemplu:

GEORGESCU, SERGIU: Sadoveanu, Ion Marin, *Sfîrșit de veac în București*, 1962.

MOLNAR, IOSIF: *Folclorul din Transilvania*, 1962.

POP-SILAGHI, VASILE: Rebreanu, Liviu, *Akaszottok erdeje*, 1962.

În felul acesta, fără nici o catalogare sau altă prelucrare specială, se obține o evidență clară a supracopertelor, care servește cu ușurință la documentarea cercetătorilor.

Se întîmplă ca pe unele cărți să nu fie specificat numele graficianului supracopertelor. În acest caz, la sfîrșitul anului, ne adresăm editorilor respective pentru identificarea lor. Indicele alfabetic al graficienilor de supracoperte va oglindi astfel strădaniile unui întreg șir de artiști, rămași adesea în anonim. De pildă, dacă cineva va căuta să afle peste 20 de ani cum arăta supracoperta cărții lui I. M. Sadoveanu: *Sfîrșit de veac în București*, va cerceta mapa *Romînia 1962* la Sadoveanu; I. M. De asemenea, cel ce va voi să știe ce supracoperte de cărți a executat I. Molnar, în anul 1962, va consulta tot mapa *Romînia 1962*, la indicele alfabetic al graficienilor la Molnar, I.

Pentru organizarea expozițiilor sau pentru cei care vor dori să studieze evoluția graficeii supracopertelor, aceste mape îi vor informa cu ușurință, materialul ce-l conțin fiind grupat pe țări și pe ani.

Alcătuiind aceste mape ale supracopertelor de cărți, Biblioteca universitară din Cluj și-a format un instrument prețios de documentare pentru istoria dezvoltării ilustrației supracopertelor de cărți, gen important al artei grafice, a cărei înflorire — în ultimul timp și la noi în țară — trebuie subliniată cu satisfacție.

VACZY Leona

CĂRȚI ȘI REVISTE DE BIBLIOLOGIE

T. E. Orjehovskaia : *Documentarea tehnico-științifică în Republica Populară Română*. În : *Biblioteconomia și bibliografia peste hotare*, fasc. 9, Moscova, 1962, p. 52—78.

Articolele mereu mai numeroase despre bibliotecile și documentarea din R.P.R. în revistele străine de specialitate arată că eforturile depuse în anii puterii populare pentru crearea și organizarea unei rețele complexe de documentare tehnică au dus la rezultate capabile să intereseze cercurile largi ale documentaliștilor de pretutindeni.

Culegerea sovietică în care a apărut articolul recenzat se adresează nu numai documentaliștilor din U.R.S.S., ci și acelor din alte țări, comunicându-le experiența realizată pe plan internațional în domeniul documentării. Locul acordat documentării tehnice din R.P.R. în această culegere este o dovadă a aprecierii realităților documentaliste de la noi, fapt care, raportat la intervalul scurt în care a fost creată această rețea documentară este deosebit de important.

Expunerea sistematică și bine informată a autoarei îi permite cititorului sovietic recapitularea etapelor străbătute în organizarea documentării tehnice din țara noastră, cunoașterea funcțiilor și activității acestei rețele de documentare. Trebuie arătat de la început că în afara seriei de ghiduri de documentare publicate în anii 1959—1962 de Biblioteca Academiei R.P.R. și de prezentările de ansamblu privind în primul rând bibliotecile din țara noastră (articole în *Studii și cercetări de bibliologie*, 1960, în *Călăuza bibliotecarului*, culegerea *Dezvoltarea bibliotecilor în R.P.R.* sau *Ghidul bibliotecilor din R.P.R.*, publicate, ambele din 1958, broșura *Bibliotecile din R.P.R.* publicată în ed. rusă, franceză și engleză de Editura Meridiane în 1961), în țara noastră nu a apărut pînă acum o lucrare de mai mari proporții care să prezinte documentarea tehnică în dezvoltarea sa și în organizarea ei actuală, și în diferitele ei ramuri de activitate.

Această observație care trebuie reținută ca semnalare a necesității de a se întocmi și publica o asemenea lucrare (care ar reveni, evident, Institutului de Documentare Tehnică), subliniază totodată meritul autoarei T. E. Orjehovskaia de a fi urmărit diferitele lucrări separate sau articole publicate în presa noastră, pentru a da

apoi o reușită și cuprinzătoare prezentare a documentării tehnice din R.P.R.

Autoarea începe prin a prezenta *Formarea și activitatea documentării în R.P.R.* Este vorba exclusiv de documentarea tehnică, sens în care trebuie acceptat și titlul (*Documentarea științifico-tehnică*, în formularea curentă la noi : *tehnico-științifică*). Este scos în evidență rolul valorosului savant Emil Racoviță ca precursor al organizării documentării științifice românești (la comunicarea lui I. Lupu din 1955 în această problemă citată de autoare pot fi adăugate articolele aceluiași din *Studii și cercetări de bibliologie*, 1957, și *Călăuza bibliotecarului* nr. 11/1962). Sînt cunoscute autoarei încercările nereușite ale Centrului Român de Documentație dintre 1940—1944 ca și aprecierile negative publicate în articole apărute în acei ani asupra documentării tehnice de la noi, practic inexistentă pe atunci.

Organizarea documentării tehnice în condițiile noi create după Eliberare și în scopul de a sprijini opera de construire a socialismului este prezentată în paragraful *Rețeaua de documentare a Republicii Populare Române* (p. 55—56). Este descrisă, iarăși, numai rețeaua de documentare tehnică formată din centre de documentare pe ramură (departamentale), centre locale (ale institutelor politehnice și pe lângă bibliotecile regionale) și din bibliotecile tehnice ale întreprinderilor, întreaga rețea fiind coordonată de Institutul de documentare tehnică. Sînt descrise succesiv profilul și sarcinile Institutului de documentare feroviară, Centrului de documentare tehnică al Ministerului Construcțiilor și al Industriei materialelor de construcții, Centrului de documentare al Ministerului Industriei petrolului și chimiei, Centrului de documentare tehnică pentru economia forestieră, Centrului de documentare din Cluj, înființat în 1959, apoi ale rețelei de biblioteci tehnice din întreprinderi. Sînt prezentate funcțiunile bibliotecilor de masă și ale bibliotecilor sindicale pentru propaganda cărții tehnice. Bibliotecilor tehnice ale Combinatului metalurgic din Reșița, Uzinelor 23 August din București etc. li se consacră un spațiu mai mare (p. 61—62) ca exemple ale rolului acordat documentării în industria grea

și a legăturii strinse dintre documentare și practică în construirea socialismului în R.P.R. Cunoașterea *Ghidului de documentare în științele naturii și științele aplicate* și a *Ghidului de documentare în științele agricole* (ambele Buc., 1960) ar fi ajutat autoarei să prezinte și alte unități ale documentării tehnice din țara noastră, în domenii ca energetica, mecanica aplicată, chimia alimentară etc.

De o descriere amănunțită se bucură Institutul de documentare tehnică, cea mai importantă unitate din rețeaua de documentare tehnică din R.P.R. și, totodată, centrul metodic al activității în acest domeniu (p. 62—75). Funcțiunile, metodele de muncă, publicațiile documentare și instrumentele de informare create de centru sînt succesiv prezentate, autoarea vădînd o cunoaștere temeinică a diferitelor categorii de materiale. Descrierea activității desfășurate de institut în domeniul clasificării zecimale prilejuiește mențiuni privind istoricul introducerii acestui sistem în țara noastră, începînd cu contribuția lui A. Sadi-Ionescu (de corectat, la p. 73, nota 1, data ediției din 1949 a tabelelor de *Clasificare zecimală*).

În încheiere autoarea citează păreri autorizate ale inginerilor și tehnicienilor romîni și străini despre documentarea tehnică din R.P.R. și rolul său în economia națională, în construirea bazei tehnico-materiale a socialismului la noi. „Continua perfecționare a organizării și metodicei documentării tehnice — încheie autoarea — va mări eficiența muncii documentare în țară. Această activitate va fi în continuare mereu mai largă deoarece cu cît va crește nivelul economic al țării, cu atît va fi mai mare necesitatea organizării informării tehnico-științifice” (p. 76).

O bibliografie selectivă de 25 articole și lucrări încheie substanțialul articol al lui T. E. Orjehovskaia. Sînt citate cîteva lucrări despre biblioteci în general sau ghiduri de documentare care cuprind și referințe la organizarea documentării, apoi o serie de articole privind unele aspecte ale activității în acest domeniu.

Informînd pe cititorii sovietici despre documentarea tehnică din R.P.R., T. E. Orjehovskaia a făcut un apreciazabil serviciu și documentalștilor noștri. Este indicat deci să reamintim necesitatea de a se întreprinde și la noi o lucrare mai amplă care să prezinte realitățile documentaliste din R.P.R.

Virgil CANDEA

PROFESIA NOASTRĂ

SEMINARIILE REGIONALE CU BIBLIOTECARIII DIN ȘCOLI

În anul școlar 1962—1963, Ministerul Învățămîntului organizează, o dată la două luni, în întreaga țară seminarii regionale cu bibliotecarii din școli, pentru îmbogățirea cunoștințelor lor politice, culturale și profesionale. În vacanța de vară vor fi organizate (pe plan regional) cursuri de calificare profesională.

Sarcinile complexe trasate de către partid școlii în etapa actuală a desăvîrșirii construcției socialiste — pregătirea elevilor pentru viață, pentru munca în producție prin dezvoltarea multilaterală a lor — impune și ridicarea nivelului activității cu cartea în școli.

Cuprinderea tuturor elevilor în rîndurile cititorilor bibliotecilor școlare, integrarea acțiunilor bibliotecii în procesul instructiv-educativ și îmbunătățirea metodelor de popularizare a cărții, cere, în primul rînd, instruirea bibliotecarilor asupra principalelor sarcini ce stau în fața școlii. Este un imperativ și îmbunătățirea fondurilor acestor biblioteci și a condițiilor lor materiale de activitate.

Pornind de la aceste considerente, tematica primelor seminarii a inclus expuneri despre conținutul procesului instructiv-educativ din școli sub aspecte multilaterale și despre sarcinile bibliotecilor școlare în sprijinirea procesului instructiv-educativ, a educației comuniste a elevilor.

Expunerile au fost urmate de referate, aplicații practice, de analiza planurilor de muncă ale unor biblioteci școlare.

Seminariile s-au încheiat cu vizitarea colecturilor regionale, unde au fost prezentate noutățile literare necesare completării fondurilor bibliotecilor.

În seminariile viitoare vor căpăta o mai mare extindere lecțiile de îndrumare și orientare profesională, cum ar fi: organizarea și îndrumarea lecturii elevilor, munca bibliografică a bibliotecii școlare, munca de masă pentru popularizarea cărții etc.

Marea majoritate a secțiilor de învățămînt regionale au organizat seminariile planificate, iar la pregătirea și expunerea referatelor au fost antrenate cele mai

competente cadre (vicepreședinți ai Comitetelor executive ale sfaturilor populare regionale, șefi ai secțiilor de învățământ regional și inspectorii metodiști, lectori universitari, candidați în științe pedagogice, secretari ai comitetelor regionale pentru cultură și artă).

Secțiile de învățământ regional apreciază grija Ministerului Învățământului, pentru îmbunătățirea conținutului activității bibliotecilor școlare, și privesc cu răspunderea cuvenită măsura luată de a da o formă organizată calificării și perfecționării bibliotecarilor din școli.

Const. SORETE

... ȘI CU CEI DE LA ȘCOLILE DIN RAZA ORAȘULUI BUCUREȘTI

Pentru îmbunătățirea activității bibliotecilor școlare, secția de învățământ a Sfatului popular al Capitalei a organizat un seminar cu bibliotecarii din școlile medii și de opt ani aflate pe raza orașului București și a comunelor subordonate.

Seminarul, la care au fost invitați și învățători, profesori de limba română, responsabili de cercuri pedagogice, a durat două zile, cuprinzând referatele: *Sarcinile școlii noastre pe linia legării teoriei de practică și a dezvoltării multilaterale a tineretului școlar, Scopul și sarcinile educației morale a elevilor în spirit comunist*, darea de seamă prezentată de Elena Minecuță, bibliotecară la școala medie nr. 24 „Vasile Alecsandri” asupra activității depuse, și, bineînțeles, discuții. Totodată, în localul școlii medii nr. 13 „Mihai Viteazul”, unde s-a ținut seminarul, a fost organizată o expoziție de cărți pe tema *Cartea în sprijinul educației comuniste a elevilor*.

Atât referatele cât și darea de seamă prezentată au constituit baza unor discuții interesante și utile. Printre alte participante la discuții, bibliotecara Elena Panciu, de la Școala de 8 ani nr. 51, raionul 23 August, a împărtășit celor prezenți câteva din metodele folosite în munca sa. Astfel, pentru o îndrumare cât mai eficace a lecturii elevilor, ea a asistat la orele de lectură ținute la clasele I—IV. Această colaborare dintre bibliotecar și cadrele didactice are un caracter permanent, iar elevii nu au decît de cîștigat. Bibliotecara Elena Panciu folosește în cadrul acțiunilor organizate cu elevii magnetofonul, discuri cu povestiri, material ilustrativ. În felul acesta, manifestările cu cartea sînt mult mai atrăgătoare și variate.

Din discuțiile purtate atât de bibliotecari cât și de invitați a reieșit rolul important

pe care-l are biblioteca în formarea la copii, a deprinderii de a-și însuși în mod independent cele citite, lectura extrașcolară fiind o continuare, o completare a procesului de învățămînt.

După cum spunea și marele pedagog Ușinski, trebuie să-l deprindem pe copil să muncească singur, să stea de vorbă cu cartea pe care o citește. El trebuie nu numai să îndrăgească cartea dar să-i folosească învățămintele în viață.

Bibliotecarul se poate achita de această sarcină dificilă printr-o muncă permanentă de îndrumare a lecturii și chiar de verificare a felului în care copiii și-au însușit cele citite. Desigur, aceasta cere o bună pregătire profesională a bibliotecarilor și o colaborare cu cadrele didactice.

Asemenea seminarii, comune cu bibliotecarii și o parte din cadrele didactice, sînt cit se poate de eficace. Ele dau posibilitatea efectuării unui larg schimb de păreri asupra importanței lecturii în procesul de învățămînt, a formelor celor mai adecvate pe care biblioteca trebuie să le folosească astfel ca, lectura extrașcolară a elevilor să aibă un caracter organizat.

Gleb STATNIC
Învățător

INSTRUIREA BIBLIOTECARILOR SINDICALI

În scopul inițierii profesionale a bibliotecarilor noi din întreprinderi și instituții, cit și al informării bibliotecarilor mai vechi din aceste unități asupra progreselor și sarcinilor actuale ce revin activității bibliotecare, Comisia cultural-educativă a C.C.S. organizează periodic instructaje mai largi, în care lecțiile, referatele și conferințele se îmbină cu seminarii, lucrări practice, studiu individual și discuții colective. În lunile ianuarie și februarie a.c., au avut loc asemenea instructaje la Crevedia (regiunea București). Ele au cuprins 345 de bibliotecari, împărțiți în 3 serii de cîte zece zile fiecare.

Programa cursurilor a prevăzut 9 lecții, între care 7 în domeniul specialității (*Completarea fondului de cărți al bibliotecilor sindicale, Principiile de completare și mijloacele de informare; Clasificarea cărților, Munca de masă cu cartea social-politică, științifică și beletristică, Forme și metode ale muncii de masă cu cartea tehnică în sprijinul muncitorilor pentru realizarea sarcinilor de plan pe 1963 și cunoașterea noutăților tehnice; Munca de îndrumare individuală a*

cititorilor în biblioteci. Accesul liber la raft; Organizarea și activitatea colectivului obștesc; Planificarea muncii bibliotecilor sindicale. Unele dintre aceste lecții au fost completate cu referate, care au accentuat latura politică a problemelor dezbătute: Metodica prezentării unei cărți tehnice. Principalele publicații tehnice de nivel mediu; Din experiența unei biblioteci în munca cu cartea tehnică; Activitatea colectivului cultural obștesc al bibliotecii Uzinelor „Vulcan” pentru atragerea de noi cititori; Principalele realizări editoriale din anul 1962 și prevederile editurilor pe 1963.

Pentru scopul pe care l-a urmărit instructorajul, temele prelegerilor și obiectul practicii au fost bine alese, fiind realizate cu concursul și sub îndrumarea unor lectori competenți, la a căror selectare s-a manifestat, de asemenea, multă atenție.

Se cuvine a fi remarcat că lecțiile social-politice au fost strâns legate de preocupările de muncă ale bibliotecarilor sindicali, subliniind rolul ce revine propagandei cărții în sprijinul producției și al ridicării nivelului politic-ideologic al cititorilor.

Și propagandei literaturii beletristice i-a fost acordat un spațiu mai mare. Funcția educativă a cărților din acest domeniu, eficacitatea lor în atragerea de noi cititori au format tema majoră a tuturor dezbaterilor afectate acestui scop. După lecția *Genurile creației literare, Realismul socialist oglindit în literatura noastră contemporană*, a fost inițiată o întâlnire cu poeți și scriitori, iar apoi s-a organizat, în scopuri metodice, o seară de poezie.

În funcție de nivelul problematicii lecțiilor, programa a prevăzut seminarii sau studii individuale, lucrări practice sau discuții la care au fost invitați să-și spună cuvântul specialiști ce lucrează efectiv în biblioteci ori au tangență cu temele predate (lucrători de la B.C.S., reprezentanți sau delegați ai I.D.T., C.L.D.C.).

Grija Consiliului Central al Sindicatelor pentru munca cu cartea și pentru lucrătorii din această rețea a bibliotecilor

s-a reliefat și în condițiile materiale optime asigurate cursului. În ciuda rigorilor iernii, bibliotecarilor li s-a oferit posibilitatea de a studia într-o localitate pitorească și într-un mediu primitiv. Legătura bună cu orașul București, ocazia de a vizita, în cadrul orașului, Biblioteca Centrală de Stat și alte mari biblioteci din Capitală au favorizat, de asemenea, pregătirea cursanților.

Firește că, în cadrul acestui spațiu restrâns de numai zece zile, care au fost planificate cu multă chibzuință, s-au obținut lucruri bune. Sunraaglomerarea programului a impus însă un efort mare din partea organizatorilor și, mai ales, a bibliotecarilor, omiterea sau neadîncirea unor laturi centrale ale muncii cu cartea. Nu-i mai puțin adevărat că organizatorii aveau de ales între două alternative: să extindă durata cursului, școlarizînd în acest caz un număr mai mic de bibliotecari, și invers. Ei au ales ultima soluție. Există o rațiune a acestei decizii, cu toate că un curs de durată mai mare (o lună de zile spre exemplu) ar fi fost mai potrivit, avîndu-se în vedere că bibliotecarii au fost scoși din producție și aduși de la distanțe mari tocmai pentru a-și însuși un bagaj mai consistent de cunoștințe atât de necesare muncii lor. Dacă, în viitor, nu va fi posibilă organizarea unor astfel de cursuri, vor trebui găsite mijloace pentru continuarea studiului la locul de muncă, în scopul lărgirii minimumului de cunoștințe cîpătate de bibliotecari la aceste instrucțiuni. S-ar veni astfel și în întîmînarea dorinței lucrătorilor din bibliotecile sindicale, care dovedesc, în general, un nivel mai ridicat de pregătire datorită și griii cu care s-a procedat la selecționarea lor. În toată evoluția cursurilor, acest aspect s-a făcut observat acum mai puternic. Bibliotecarii (cu excepția unora nou încadrați) cunosc în măsură necesară problematica întrecînderilor sau întîtutiilor în care lucrează, ridică nenumărate probleme pe care doresc să le clarifice pentru a da un sens cît mai concret activității lor.

Nic. R.

PRIN BIBLIOTECILE DIN R. D. GERMANĂ

După aproape șase ore de zbor, avionul se pregătea să aterizeze pe aeroportul Schönefeld din Berlin. Eram emoționat la gândul că, peste câteva minute mă voi întâlni cu colegi de muncă din țara prietenă. În aerogară, am fost întâmpinat cu multă căldură și primele discuții au și început.

În toate orașele și comunele vizitate în cele 14 zile petrecute în R. D. Germană, am fost primit cu multă prietenie de către lucrătorii din biblioteci și din alte instituții culturale. Deși timpul a fost relativ scurt, am reușit să văd un număr mare de biblioteci din Berlin, Erfurt, Leipzig, Weimar, Potsdam. Am vizitat și câteva biblioteci comunale, între care și cele din Wildau, Weiksznar etc.

Peste tot, oamenii muncii de la orașe și sate, conduși de P.S.U.G., muncesc pentru desăvârșirea construirii socialismului, pentru o viață luminoasă și fericită. În procesul construcției socialiste, au avut loc schimbări profunde, nu numai în nivelul de trai material și cultural al oamenilor muncii din R. D. Germană, ci și în conștiința lor. Așa cum au subliniat documentele celui de-al VI-lea Congres al Partidului Socialist Unit German, formarea omului societății socialiste cu trăsăturile sale morale, cu o cultură multilaterală, cu o înaltă calificare profesională și cu forțele sale creatoare descătuseate, reprezintă o cucerire istorică a poporului german. Contribuția bibliotecilor la realizarea acestei sarcini istorice este însemnată. În desfășurarea revoluției culturale, P.S.U.G. și guvernul R. D. Germane acordă o atenție deosebită dezvoltării rețelei bibliotecilor de masă. Chiar și în cele mai mici localități funcționează biblioteci de lectură publică sau filiale ale acestora. Numărul bibliotecilor de lectură publică, inclusiv al punctelor de împrumut se ridică la aproape 12 000, iar sindicatele au peste 5 800 de biblioteci în întreprinderi. În anul 1961, bibliotecile au împrumutat cca. 48 de milioane de volume, dintre care, peste 38 de milioane de către bibliotecile publice de stat și restul de cele sindicale. Ele au cuprins la lectură 17,7% din populația R. D. Germane. O comparație între nivelul lecturii în bibliotecile publice din R.D.G. și cele din

R.F.G. ne arată că superioritatea culturii socialiste se manifestă și prin atragerea maselor la lectură. În timp ce în bibliotecile publice de stat din R.D.G. revin 2,25 de volume împrumutate în medie la un locuitor, în R.F.G. în bibliotecile publice revin 0,88 de volume împrumutate la un locuitor.

Concomitent cu dezvoltarea rețelei de biblioteci publice în R.D.G. au fost asigurate și cele mai bune condiții materiale care permit acestor instituții să pună la dispoziția cititorilor importante fonduri de cărți din cele mai diferite domenii, amenajate în săli de lectură spațioase, dotate cu mobilier modern și confortabil. Secțiile muzicale — care funcționează pe lângă fiecare bibliotecă regională și multe biblioteci orașenești — sînt înzestrate cu fonduri bogate de lucrări muzicale, discuri, magnetofone și pian. Aici, cititorii pot să studieze, să audieze sau să exerseze bucățile muzicale dorite.

În toate bibliotecile pe care le-am vizitat m-a impresionat grija pentru crearea unui aspect plăcut și primitor; pretutindeni am găsit mobilier modern, adaptat interioarelor spațioase ale localurilor. În general, funcționalitatea localurilor și mobilierului, decorația interioară, reprezintă o preocupare importantă pentru bibliotecarii și arhitecții din R.D.G.

În ceea ce privește conținutul activității, am constatat că bibliotecarii din R.D.G. au preocupări asemănătoare cu ale bibliotecarilor din țara noastră, bineînțeles, ținînd seama de condițiile concrete în care își desfășoară activitatea.

Planul de muncă al bibliotecii regionale Potsdam, de exemplu, prevede realizarea unor obiective ca: creșterea numărului de cititori din rîndul muncitorilor, intensificarea propagandei cărții tehnice, ridicarea nivelului cultural și de cunoștințe agricole ale țăranilor, îmbogățirea cunoștințelor tehnice și științifice ale bibliotecarilor, pentru ca aceștia să poată îndruma cît mai competent lectura cititorilor. Cei 41 de lucrători ai bibliotecii traduc în viață obiectivele cuprinse în planul de muncă. În această direcție, trebuie amintit că, pînă la sfîrșitul trimestrului al treilea din anul trecut, biblioteca a înscris peste 15.000 de cititori — major

ritatea dintre ei maturi — depășind cu mult realizările anului 1961. La obținerea acestor rezultate și-au adus contribuția și cele 21 de biblioteci filiale amenajate în cartierele mai îndepărtate ale orașului. De fapt, o caracteristică a activității bibliotecilor publice din orașele mai mari este aceea că au organizat o rețea largă de biblioteci filiale.

Biblioteca regională Erfurt, spre exemplu, are 23 de filiale. Majoritatea lor dispun de localuri corespunzătoare, cu câte 2—3 încăperi spațioase și sînt deservite de 2—3 salariați. Fondul de cărți a unei biblioteci filiale cuprinde între 6 000 și 11 000 de volume. Numărul cititorilor variază aici între 1 300 și 1 800, al cărților citite între 30 000 și 50 000 de volume.

Am studiat cu interes cifrele statistice referitoare la activitatea bibliotecilor în fiecare localitate pe unde am trecut. În regiunea Erfurt, funcționează 793 de biblioteci publice, care au înscris, în 1961, un număr de 163 654 de cititori. Dintre aceștia 24 648 sînt muncitori, 10 485 țărani și 58 111 copii. Ei au citit un număr impresionant de cărți : 2 667 388. Împreună cu bibliotecile sindicale, au fost atrași la bibliotecile din regiune 218 824 de cititori, ceea ce reprezintă 17,6% din populația regiunii. Numărul cărților citite se ridică la 3 346 668 de volume ; 48,4% literatură beletristică, 15,4% literatură din alte domenii și 36,2% literatură pentru copii.

În comuna Wildau din regiunea Potsdam, celor 7 000 de locuitori le-au fost asigurate condiții optime pentru lectură. În 1960, aici a fost construit un local modern și spațios pentru bibliotecă, dotat cu toate mijloacele necesare desfășurării unei activități bogate. Numărul cititorilor înscrisi în 10 luni ale anului 1962 s-a ridicat la 1 350, iar al cărților citite la peste 21 000. Aceasta a fost una dintre cele mai frumoase biblioteci comunale pe care le-am vizitat.

Din cifrele citate mai sus se desprinde că indicele de lectură este ridicat. Multe biblioteci se apropie de indicele de lectură 20, iar altele au ajuns la 25—27. De exemplu, în 1961, biblioteca comunală Bad-Berka, raionul Weimar, a înscris 1 061 de cititori, care au citit 28 545 de cărți.

Deși indicele de lectură e ridicat, bibliotecarii cu care am stat de vorbă consideră că numărul cititorilor este relativ scăzut în raport cu numărul locuitorilor. Un obiectiv important pe care bibliotecarii din R.D.G. urmăresc să-l realizeze este atragerea la lectură în

biblioteci a unor pături cît mai largi din rîndurile populației, îndeosebi a muncitorilor și țărănilor. În aprecierea datelor cu privire la activitatea bibliotecilor din R.D.G. trebuie să ținem seama și de faptul că există un număr foarte mare de biblioteci personale, iar librăriile sînt mult frecventate.

În R.D.G., sistemul de completare a fondurilor bibliotecilor publice și aprovizionare cu utilaj, mobilier și materiale tehnice, este foarte bine organizat. Centrul de difuzare a cărții din Leipzig, care îndeplinește funcția de colectură pentru întreaga rețea de biblioteci publice, trimite bibliotecilor, pe bază de precomenzi, volume legate și cartonate special, prevăzute cu fișe. Cărțile destinate bibliotecilor sînt rezervate cu prioritate înainte de a repartiza stocurile de cărți pentru librării. Bibliotecile mai pot comanda la acest centru mobilier tip, fișiere, rafturi, utilaj pentru igiena și repararea cărților, ștampile, clasoare etc.

Pentru a veni în ajutorul bibliotecilor în completarea fondurilor de cărți, Institutul central de biblioteconomie (Zentralinstitut für Bibliothekswesen) care îndeplinește funcțiile unui cabinet metodic central pentru bibliotecile de masă, tipărește săptămînal un buletin al cărților noi. În vederea întocmirii buletinului, Institutul ține o legătură strînsă cu editurile, care sînt obligate să-i trimită din timp cite un exemplar din titlurile ce urmează a fi tipărite. Lucrările sînt date apoi colaboratorilor Institutului (oameni de știință, profesori de specialitate, bibliotecari etc.), care le recenzează și propun categoria de bibliotecî în care trebuie să intre titlul respectiv. Buletinul dă indicații de conținut și clasificarea cărților, precizează categoriile de bibliotecî care trebuie să achiziționeze titlul respectiv și numărul exemplarelor ce se recomandă a fi achiziționate. Acest buletin ușurează considerabil munca de completare și permite să se evite intrarea în fondurile bibliotecilor a unor cărți care nu corespund profilului lor. Menționez că, în majoritatea cazurilor, bibliotecile primesc cărțile noi în același timp cu librăriile.

Institutul central de biblioteconomie are o activitate multilaterală. De la înființarea sa (1950), „Zentralinstitut“ a efectuat o muncă vastă pentru ridicarea la un nivel înalt a activității lui. Cele trei secții principale ale Institutului — Teoria și practica de bibliotecă, Propaganda bibliotecilor și a literaturii și Sectorul pentru copii, — au elaborat un număr important de materiale metodice. Din acestea, amintim: Accesul

liber la raft, Bibliotecile de astăzi, Organizarea fondului în bibliotecile pentru copii, Țăranul, cartea și biblioteca, Romanul în literatura R.D.G. etc. Au fost editate numeroase materiale despre organizarea fondurilor de cărți, a cataloagelor, a muncii de masă a bibliotecilor, afișe de bibliotecă și alte materiale de propagandă, fișe tipărite etc. Sint foarte interesante și atractive materialele de propagandă vizuală și fișele ilustrate, editate pentru micii cititori. Institutul acordă multă atenție generalizării experiențelor bune ale bibliotecilor, precum și problemelor organizării muncii de informare a bibliotecilor din diferite sisteme. Bibliotecile regionale și chiar unele biblioteci raionale tipăresc un număr important de bibliografii și planuri de lectură pe baza programului coordonat de Institut.

Un loc important în activitatea editorială a Institutului și a bibliotecilor regionale îl ocupă materialele în sprijinul ridicării calificării bibliotecarilor, cum sint: planurile de învățămînt și programele pentru diferite seminarii, cursuri, tematice pentru practica bibliotecară. În afară de aceste forme de perfecționare,

funcționează un institut pentru pregătirea superioară a bibliotecarilor în cadrul Universității Humboldt din Berlin și o școală pentru pregătirea tehnicienilor din biblioteci la Leipzig. Peste 60% din totalul bibliotecarilor profesioniști au studii de specialitate.

Despre ajutorul prețios pe care *Zentralinstitut* și cele două biblioteci naționale (*Deutsche Staatsbibliothek* din Berlin și *Deutsche Bücherei* din Leipzig) îl acordă tuturor categoriilor de biblioteci s-ar mai putea scrie multe lucruri frumoase, ca și de pre alte aspecte din munca entuziastă a bibliotecarilor din R.D.G.

Călăușiți de documentele Congresului al VI-lea al Partidului Socialist Unit German, bibliotecarii din R.D.G. lucrează cu însuflețire pentru ca activitatea bibliotecilor să se ridice continuu la nivelul sarcinilor puse în fața oamenilor muncii de partidul lor, militînd pentru dezvoltarea conștiinței socialiste a cititorilor, pentru unitatea Germaniei, pentru democrație și pace.

Octavian BANDULA

Secretar al Comitetului regional pentru cultură și artă-Maramureș

BIBLIOTECA CENTRALĂ DE STAT A R.P.R.

București, str. Ion Ghica nr. 4, raionul Tudor Vladimirescu

editează și pune la dispoziția bibliotecilor și centrelor de documentare:

FIȘE TIPĂRITE

pentru cataloagele alfabetice și sistematice.

Aceste fișe se difuzează direct instituțiilor abonate (bilunar pentru abonamentele de 400 lei și lunar pentru abonamentele de 250 lei), pentru majoritatea cărților editate în R.P.R.

Bibliotecile, serviciile de documentare din întreprinderi și instituții, catedrele din învățămîntul superior și alte instituții interesate pot primi fișe tipărite, pe baza comenzilor ferme trimise pînă la 15 aprilie 1963.

Prețul unui abonament anual (1 aprilie 1963 — 1 martie 1964) este de:

- 400 lei (pentru abonamentul care cuprinde fișe pentru majoritatea cărților ce apar în R.P.R.)
- 250 lei (pentru abonamentul care cuprinde fișe numai pentru cărțile ce apar în tiraje de masă).

Comenzile se vor adresa direct sau prin instituțiile și organizațiile tutelare:

BIBLIOTECA CENTRALĂ DE STAT A R.P.R.

cont virament 136.201.31 D.O.B. București

Calendar

APRILIE

4 APRILIE. Sărbătoarea națională a poporului maghiar. A 18-a aniversare a eliberării Ungariei de sub jugul fascist de către glorioasa Armată Sovietică.

★

6 APRILIE 1483. S-a născut RAFFAELLO SANZIO, renumit pictor, sculptor și arhitect italian din epoca Renașterii (m. 1520).

— 1523. Moartea marelui pictor german ALBRECHT DÜRER (n. 1471) în opera căruia se înfruntă două lumi: pornind de la tradiția gotică a unei arte închinată religiei și în care imaginea lumii reale apărea doar timid în aspecte generalizate, Dürer dezvoltă viziunea artei noi a Renașterii, destinate omului și vieții pămîntești. [Nanu, Adina. *Albrecht Dürer*. (1471—1528). București, E.S.P.L.A., 1957. 76 p. cu ilustr. portr. și facs. (Maestrii artei universale)].

★

8 APRILIE 1848. A murit compozitorul italian GAETTANO DONIZETTI (n. 1797), al cărui debut cu opera intitulată *Enrico di Borgogna* a avut loc în 1818. În perioada 1822—1836, el a scris în fiecare an 3 sau 4 opere. Talentul său de a improviza și ușurința inspirației melodice nu exclud însă nici vigoarea, nici sentimentele puternice. Dintre lucrările sale amintim: *Don Pasquale*, *Lucia de Lammermoor*, *Lucreția Borgia* etc.

★

9 APRILIE 1553. A murit FRANÇOIS RABELAIS, marele scriitor satiric francez (n. 1494), a cărui operă are o valoare larg umană, susținută de o artă de esență populară, accesibilă unor mase mari de cititori. Opera lui Rabelais este o satiră necruțătoare împotriva ascetismului și obscurantismului catolic, instituțiilor și moravurilor feudalității, împotriva exploatarei. [Rabelais, François. *Gargantua*. Traducere, note, comentarii și indice de Romulus Vulpescu. Studiu introductiv de N. N. Condeescu. București, Editura pentru literatură universală, 1962. LXVI + 358 p. cu ilustr. portr. și facs. + 2 f. portr. + 1 f. plan.; Panaitescu, Val. *Să-lira lui Rabelais*. [București]. E.S.P.L.A., 1957. 179 p. (Mica bibliotecă critică, 49)].

★

12 APRILIE 1823. S-a născut marele dramaturg A. N. OSTROVSKI (m. 1886) a cărui operă a introdus în dramaturgia și practica scenei din Rusia, înaltele principii ale realismului critic, creînd tablouri minunate prin exactitatea cu care oglindesc viața și moravurile Rusiei din a doua jumătate a veacului trecut.

Într-o scrisoare adresată de I. A. Goncharov lui Ostrovski, în anul 1822, se spune: „...Dumneavoastră singur ați desăvîrșit construcția clădirii ale cărei pietre de temelie au fost puse de Fonvizin, Griboedov, Gogol. De-abia după dumneavoastră, noi rușii putem spune cu mîndrie: avem un teatru al nostru, național rus”. [Ostrovski, A. N. *Fata de zăpadă*. (Snegurocika). Basm de primăvară în patru acte și un prolog. În romînește de Radu Boureanu. Copertă de I. Petrescu. [Snegurocika o nestemată a genului dramatic, prefață de Tamara Ganel]. (Buc.), Cartea rusă, 1954. 207 p., erată; Kozma Zaharici Minin, *Suhoruh*. Cronică dramatică în cinci acte în versuri. În romînește de Radu Boureanu. [Buc.], Cartea rusă, 1956. 231 p. cu ilustr.; *Teatru*. Ediția a II-a revăzută. [Cu o prefață de N. A. Golubentsev. Traducere din limba rusă de Valeria și Profira Sadoveanu]. Buc., Editura A.R.L.U.S. — Cartea rusă, 1953. 327 p. (Clasicii ruși)].

★

12 APRILIE 1961. Uniunea Sovietică deschide era zborurilor omului în Cosmos. Maiorul Iuri Gagarin, astăzi locotenent colonel, Erou al Uniunii Sovietice, este primul pilot-cosmonaut al lumii. [Călăuza bibliotecarului, 1962, 9 (sept.), p. 48—49 (Calendar); Călăuza bibliotecarului, 1962, 10 (oct.), p. 17—22 (Constructorii comunismului — cuceritorii Cosmosului, montaj literar); *Zborul în Cosmos*. Îndrumar metodic pentru bibliotecă. Buc., Editat de Biblioteca Centrală de Stat, 1962. 68 p. cu ilustr.].

★

15 APRILIE. ZIUA AFRICII. A apărut pentru prima oară pe agenda calendarului numai cu 5 ani în urmă, hotărîtă ca o zi de luptă și solidaritate a popoarelor africane de prima Conferință a statelor independente din Africa (aprilie 1958).

— 1883 a apărut la București, săptămînalul socialist „Emanciparea”.

★

16 APRILIE 1828. A murit GOYA Y LUCIENTES (FRANCISCO DE...) pictor spaniol, al cărui nume înseamnă o cotitură în istoria picturii mondiale (n. 1746).

„Capriciile“ sale sînt și astăzi actuale în țările capitaliste unde monștrii iraționalului încearcă să oprească avîntul uman spre libertate și fericire, spre realizarea deplină a esenței omului. [Feuchtwanger, Lion. *Goya sau Drumul spinos al cunoașterii*. Roman. [Vol.] 1—2. [Traducere de V. Beneș. Prefață de Savin Bratu]. [Buc.], Editura pentru literatură, 1962 (Biblioteca pentru toți, 133—134).

★

20 APRILIE 1828. S-a născut doctorul CAROL DAVILA, fondator al serviciului și învățămîntului medical românesc, unul dintre cei dintîi medici care a practicat transfuzia, într-o vreme cînd această metodă era aproape necunoscută și privită ca primejdioasă. (m. 1884).

Datorită activității și ideilor sale înaintate au apărut în țara noastră primele instrucțiuni oficiale pentru apărarea sănătății muncitorilor din fabrici și ateliere. [Barbu, G. *Carol Davila și timpul său*. București, Editura științifică, 1958. 456 p. cu ilustr., portr. și facs. + 1 f. graf. + erata.; Weinberg, I. *Dr. Carol Davila*. [Buc.], Editura tineretului, 1961, 128 p. + 8 f. pl., portr. și facs. (Colecția „Oameni de seamă“)].

— 1893. A murit eminentul cărturar român ardelean GEORGE BARIȚ, unul din fruntașii revoluției din 1848 din Transilvania (n. 1812).

[Bariț, George *Articole literare*. București, E.S.P.L.A., 1959. 172 p. (Mica bibliotecă critică, 60)].

★

22 APRILIE 1870. S-A NĂSCUT VLADIMIR ILICI LENIN (m. 1924).

„In istoria omenirii se înalță gigantică figura lui Lenin — cel mai mare om al epocii noastre, omul care a arătat tuturor popoarelor lumii calea spre adevărata libertate și fericire...”

...Ideile lui Lenin sînt nemuritoare. Triumful lor în întreaga lume este inevitabil, pentru că ele reflectă mersul legii, progresiv al istoriei, vestind viitorul luminos spre care se îndreaptă nestăvilit întreaga omenire.

Numele lui Lenin, înfăptuirile și învățătura lui vor dăinui peste secole și milenii. Steagul lui Lenin este de nebiruit“.

(Lenin-biografie. Editura politică, 1961. p. 578).

[Lenin, Vladimir Ilici. *Opere complete*. Ediția a 2-a. Vol. 1—13. București, Editura politică, 1960—1962. (Institutul de marxism-leninism de pe lângă C.C. al P.C.U.S.): Bonci-Bruévici. *Lenin și copiii*. În românește de Mihail Calmicu. București, Editura tineretului, 1960, 16 p. cu ilustr.; Ghil, S. K. *Șase ani cu Lenin* (Șoferul lui Lenin povestește). [Traducere de T. Panaitescu și R. Barbu. Cuvînt înainte de acad. Gr. Krjijanovski]. București, Cartea rusă, 1958. 124 p. + 4 f. pl. și portr.; Krupskaia, Nadejda Konstantinovna. *Amintiri despre Lenin*. București, Editura politică, 1960. 456 p. + 10 f. pl. și portr.; *Lenin, Biografie*. București, Editura politică, 1961, 584 p. cu ilustr. și facs., 1 f. portr., 23 f. portr., ilustr. și facs. Biografie întocmită de un colectiv de autori compus din: P. N. Pospelov (conducătorul colectivului), V. E. Evgrafov, P. N. Fedoseev...; *L-am cunoscut pe Lenin*. Indice bibliografic de recomandare. București, Editat de Biblioteca Centrală de Stat, 1959, 72 p.]

★

27—30 APRILIE 1962. Au avut loc lucrările Sesiunii Extraordinare a Marii Adunări Naționale consacrate mărețului eveniment istoric din viața poporului nostru — terminarea colectivizării agriculturii... Sesiunea a consemnat victoria deplină și definitivă a socialismului în Republica Populară Romînă la orașe și sate. [Victoria socialismului în agricultură. Lucrările Sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale, 27—30 aprilie 1962. București, Editura politică, 1962. 667 p. cu ilustr. și portr.]

★

30 APRILIE 1883. S-a născut JAROSLAV HASEK, scriitor satiric ceh care a conceput arta sa ca o artă militantă pusă în slujba unor idealuri nobile. „Sclavia și prostia omenească stăpînesc lumea și fac ca viața să decadă pînă la treapta cea mai de jos, spunea el. Trebuie să luptăm împotriva acestor rele. Artă trebuie să participe și ea la această luptă“. [Hašek, Jaroslav. *Peripețiile bravului soldat Svejk în războiul mondial*. [Vol.] 1—2. În românește de Jean Grossu și Al. O. Teodoreanu. Ilustrații de Iosef Lada... [Prefață de Dumitru Hincu]. Buc., E.S.P.L.A., 1956. 2 vol.